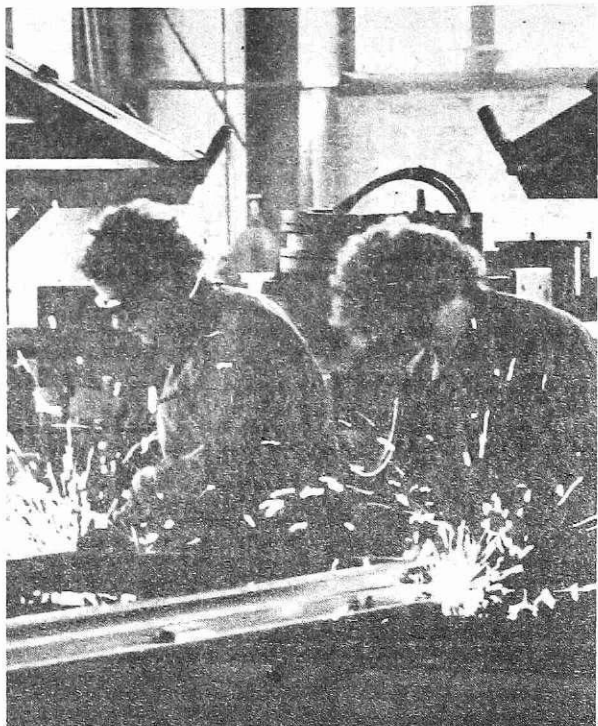
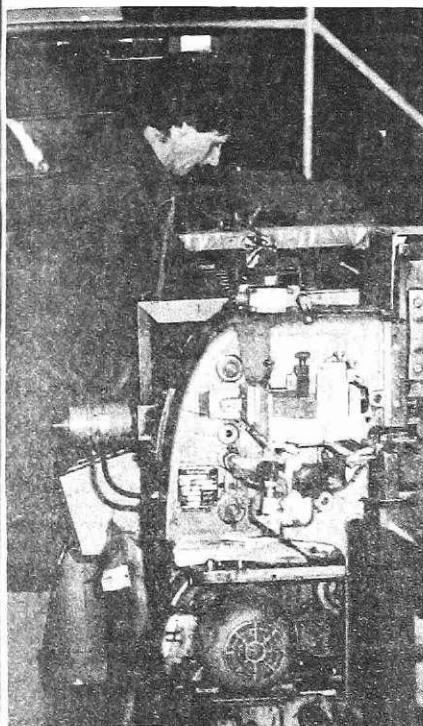

ŽELEZAR

Jesenice, 3. marca

številka 9 • XXXVII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dora Bradaskja, lektorica — novinarka Cvetka Martinič, novinarki Lilijana Kos in Tanja Kastelic, administracija — Mira Keserovič in Dinka Catak. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, novinarji 26-19, 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Drage sodelavke!

Za vaš praznik vam iskreno čestitamo in želimo, da bi bil ta dan res prijetnejši od drugih. Naša pozornost ob tem dnevu je le skromna oddolžitev za vaše uspešno delo v proizvodnji, v službah in na drugih odgovornih nalogah, ki jih zmorete poleg skrbi za družino in dom. Če se bomo trudili skupaj, bomo naredili naše življenje lepše, takšno, kot si ga vsi želimo.

Dan žena — 8. marec bomo tokrat v Železarni praznovali enotno

Že nekaj let smo se ob takih priložnostih pogovarjali, da bi za naše sodelavke-železarnice morali pripraviti enotno praznovanje. Tako bi jim na najprimernejši način izkazali pozornost ne glede na to, v katerem delu Železarnice so zaposlene in ne glede na to, koliko žena je v posameznem delovnem okolju.

V lanskem letu smo prvič načrtovali tudi sredstva za to priložnost, saj želimo, da bi bil ta dan res drugačen od vseh drugih. Želimo, da bi s prireditvami pred in za 8. marec ter z enotno osebno pozornostjo naše sodelavke občutile to kot čestitko vseh delavcev Železarnice. Pa ne samo zaradi tega. Tudi sicer se potrudimo, da bo ta dan drugačen in se ob tej priložnosti pogovorimo tudi o njihovem delu, željah in predlogih, s katerimi 1532 žena — naših sodelavk, pomembno in enakovredno prispeva k skupnemu rezultatu naše železarnice. Za letošnje praznovanje 8. marca smo skupaj z občinskim sindikatom in DO ŽARJA Jesenice pripravili dve gledališki predstavi: RODIL SE JE OČE in NASI TRIJE ANGELI ter zabavno prireditev, na kateri bodo nastopili TOF s svojim MOPED SHOWOM in ansambel AGROPOP.

Vzemite si čas in obiščite eno od navedenih prireditev, tako bo 8. marec res praznik, ki smo si ga želeli. Čestitka in rdeč nagelj dekletu, ženi, materi ali sodelavki, bo tudi tokrat skromna toda prijetna pozornost, železarnice pa bomo našim sodelavkam dodali še darilni bon v višini 8.000 din, ki je vnovčljiv v trgovski organizaciji ŽARJA. Ni sicer veliko, vendar toliko v tem času zmoremo. Prvo enotno praznovanje 8. marca morda ne bo izpolnilo naših pričakovanj, kljub temu pa začetek vendarle je in prepričani smo, da bomo ob dobrih poslovnih rezultatih lahko že ob letu pripravili še primernejše praznovanje tega dne.

Predsednik KOO sindikata Železarnice Jesenice
Edo Kavčič

Poslovanje Železarnice v letu 1987

1. SPLOŠNI POGOJI POSLOVANJA

Za jugoslovansko gospodarstvo so v letu 1987 veljale naslednje značilnosti:

- skokovito naraščanje inflacije vse do zamrznitve cen po sklepu ZIS,
- neenakopraven položaj posameznih vej gospodarstva zaradi administrativnega urejanja cenovnih razmerij
- padec rasti družbenega proizvoda,
- nadaljnje zniževanje realnih osebnih dohodkov,
- zmanjševanje splošne in investicijske potrošnje,
- zniževanje zalog zaradi učinkov revalorizacije,
- restriktivna denarna politika Narodne banke.

Veliki gospodarski sistemi se težko v kratkem času prilagodijo spremenjenim pogojem poslovanja. Vlada je često menjala in dopolnjevala ob koncu leta sprejeti obračunski zakon in z dodatnimi ukrepi poskušala zaustaviti inflacijsko porabo. S tem v zvezi pa so se pojavili problemi v poslovanju nerentabilnih delovnih organizacij, zahtev po prestrukturiranju gospodarstva, tehnološkimi viški zaposlenih, skupno in splošno porabo ter zlasti financiranjem infrastrukturnih dejavnosti. Delitev čistega dohodka je bila podvržena po eni strani zakonskim predpisom, po

drugi strani pa je bila odraz socialnih zahtev in je prihajalo do množičnih prekinitev dela. Obveznosti za splošno porabo so se niso prilagajale ekonomskim učinkom poslovanja gospodarskih subjektov.

Poslovanje Železarnice Jesenice je bilo podvrženo vsem tem značilnostim, poleg tega pa smo v tem času uspešno dokončali dva velika investicijska projekta: Jeklaro 2 in namensko proizvodnjo. Kljub velikim težavam lahko ocenimo to kot velik uspeh: predračunska vrednost projekta iz investicijskega programa je preračunana v konvertibilne valute ostala nespremenjena, torej je povečanje vrednosti le posledica inflacije v času gradnje. Poleg tega smo uspeli v enem letu nadomestiti izpadlo proizvodnje na starih agregatih in doseči vsaj v količinskem pogledu načrtovano količino jekla v novi jeklarni. Za tako veliko in tehnološko zahtevno naložbo je to tudi v primerjavi z razvitim svetom uspeh, zlasti če upoštevamo dejstvo, da črna metalurgija v Jugoslaviji nima pomembnejše družbene podpore.

Močno nas je prizadela neusklajenost cen. Vložni materiali in energija so se dražili bistveno bolj kot cene naših izdelkov. Odobreno povečanje cen konec leta je le delno, zlasti pa začasno popravilo cenovni razkorak, negativnih učinkov iz preteklega leta pa ni odpravilo. Zaradi omenjenih vzrokov ter finančnega pokrivanja investicijske gradnje z lastnimi sredstvi se je finančni položaj Železarnice Jesenice močno poslabšal, povečala se je kratkoročna zadolženost in padel delež samofinanciranja tekoče proizvodnje. Vse to se odraža tako v bilanci uspeha kot tudi v bilanci sredstev, najboljša v izredno težki likvidnostni situaciji Železarnice Jesenice.

2. Proizvodni rezultati

Z gospodarskim načrtom za leto 1987 smo predvideli, da bomo izdelali 1.269.130 ton skupne proizvodnje, kar nam je uspelo doseči 95,3 %. Načrt blagovne proizvodnje (skupaj s storitvami prevalljanja) smo dosegli 93,8 %. Naredili smo 341.469 ton končnih izdelkov za prodajo in lastno porabo ter opravili 8.923 ton storitev prevalljanja.

Načrtovanih količin proizvodnje nismo dosegli predvsem zaradi:

- predčasne ustavitve plavžev,

— kasnitve pričetka obratovanja Jeklarne 2.

— obratovanja Valjarne žice in profilov v sistemu 5+2 od junija dalje (Nadaljevanje na 2. strani)

Tudi v februarju dobri rezultati

Po prvih, še nedokončnih podatkih statistične službe smo v mesecu februarju izdelali 87.059,7 tone skupne proizvodnje in tako izpolnili zastavljene cilje. Gospodarski načrt za februar smo izpolnili 104,5 %, operativni program pa 103,3 %. Načrtovano količino so dosegli:

— v TOZD TALILNICE, razen Jeklarne 2 (95,5 %), obrata: Jeklarna 1 (104 %) in Livarna (101 %);

— v TOZD PLOŠČATI PROGRAM VSI OBRATI: Valjarna blum.-štekel (106 %), HV Bela (107,2 %), HV Jesenice (133,5 %), PVT (104,6 %) in Valj. debele pločevine (102,9 %);

— v TOZD OKROGLI PROGRAM, razen Žičarne (82,2 %), obrati: Jeklovlek (100,2 %), Elektrode (114,2 %), Žebljarna (106,1 %) in Valjarna žice (107,3 %).

V Jeklarni 1 so vili 15.603 tone jekla. Oba plana so izpolnili 104 %.

V Jeklarni 2 so izdelali 175 sarž, kar je 14.800 ton jekla. Družbeni plan, ki je bil nižji zaradi remonta, le-ta pa je bil prestavljen v mesec marec, izpolnjujejo 105,8 %, operativni program pa 95,5 %.

V februarju smo s prodajo 30.837,7 ton končnih izdelkov in storitev izpolnili družbeno načrtovano količino 113,4 %, po operativnem programu pa 113,8 %. V TOZD TALILNICE, v obratu Livarna, plana prodaje niso izpolnili (77 %), izpolnili pa so ga:

— v TOZD PLOŠČATI PROGRAM VSI OBRATI: Valjarna blum.-štekel (114,8 %), HV Bela (113,3 %), HV Jesenice (141,5 %), PVT (106 %) in Valjarna debele pločevine (120,6 %);

— v TOZD OKROGLI PROGRAM, razen Žičarne (82,1 %), obrati: Jeklovlek (105,6 %), Elektrode (106,4 %), Žebljarna (103,2 %) in Valjarna žice (167,3 %).

Prizadevanja ekologov so že vidna

Prizadevanja jeseniških ekologov za čistejšo in bolj zdravo delovno in bivalno okolje so vidna iz leta v leto. V Železarni Jesenice se s to problematiko ukvarja posebna komisija za varstvo okolja. O delu in nalogah te komisije smo se pogovarjali z njenim predsednikom Karlom Ravnikom, ki v naši železarni dela kot obratovodja Jeklarne 1.

Komisija za varstvo okolja je bila oblikovana z odločbo poslovnega odbora naše železarnice v letu 1987. V njej so poleg predstavnikov vseh temeljnih organizacij tudi predstavniki krajevnih skupnosti Podmežakla, Sava, Blejska Dobrava in Javornik-Koroška Bela. Komisija se sestaja vsaka dva meseca.

Glede na dosedanje delo komisije lahko rečemo, da v Železarni kljub težkim gospodarskim razmeram ustvarjamo bistveno boljše ekološke pogoje dela in bivanja, saj dajemo ekološkim problemom pri novih vlaganjih in pri reševanju starih problemov pomembno vlogo. V minulem srednjeročnem obdobju smo uspeli z uvedbo zemeljskega plina

znižati količino žveplovega dioksida v ozračju za 52 odstotkov, z ukinitvijo plavžev, aglomeracije in marti-

novk pa smo emisijo značilnega rdečega prahu v Železarni odpravili več kot 90 - odstotno. S tem smo občutno izboljšali ekološke pogoje mesta Jesenice in njegove okolice. Raziskave ekoloških razmer na Jesenicah to potrjujejo, saj smo se glede na ones-

(Nadaljevanje na 3. strani)

V okviru programov javne razprave o osnutku amandmajev k ustavi SFRJ občinski sindikalni svet Jesenice organizira

v četrtek, 10. marca, ob 16. uri v sejni dvorani Sob Jesenice javno razpravo.

Uvodničar oziroma moderator bo dr. Albin Igličar, redni profesor Pravne fakultete v Ljubljani.

Vabimo vas, da pripravite stališča oziroma predloge v zvezi z osnutkom amandmajev.

Občinski sindikalni svet Jesenice

Poslovanje Železarne v letu 1987

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ile (gospodarski načrt je predvideval sistem dela 4+1) zaradi zadostnih medfaznih zalog.

— izpada storitev prevajanja in pomanjkanje naročil navadnih kvaletet, predvsem v Valjarni debele pločevine in Hladni valjarni Jesenice.

Da niso dosegli načrtovane količine pa so krivi tudi vzroki, ki so že stari, so pa močno pereči, in sicer:

— slaba tehnološka in delovna disciplina (zelo dobro delo v zadnjih starih mesecih pa dokazuje, da znamo delati in tako bi morali tudi nadaljevati).

— preveliki zastoji tako tehnološke kot storitvene narave.

Storilnost, izražena s količino proizvodnje na zaposlenega na mesec, je bila pri skupni proizvodnji slabša za 7,3 %, pri blagovni proizvodnji pa za 6,1 % glede na doseženo v letu 1986. Največji padec storilnosti beležimo v obratih Valjarna debele pločevine (za 25,5 %). Elektrode (za 8,1 %), Valjarna bluming štekel (za 7,3 %), Livarna (za 7,3 %), Jeklarna (za 5,6 %), Žičarna (za 5,3 %), HV Bela (za 4,4 %). Vratni podboji (za 3,8 %) in Valjarna žice in profilov (za 3,5 %).

Obrati, ki so presegli produktivnost, doseženo v letu 1986, pa so: Profilarna (za 13,2 %), Žebeljarna (za 3,3 %), Jeklovlek (za 1,1 %), Plavž (1,1 %) in HV Jesenice (za 0,6 %).

3. Poslovni rezultati

Na poslovni rezultat Železarne so v letu 1987 v veliki meri vplivali ukrepi ekonomske politike. Veliko novost v poslovanju pomeni predvsem novi obračunski zakon, ki je spremenil tudi način ugotavljanja in razporejanja dohodka. Med letom se je obračunski zakon dograjeval, saj je poskušal uveljaviti čimpopolnejši sistem revalorizacije družbenih sredstev. Zato so se pojavile različne variante praktičnega modela revalorizacije, katerih osnovni namen pa je bil zagotoviti realno izkazovanje dohodka ter ohranjanje realnega premoženja.

V drugi polovici leta so se uveljavile tudi zakonske spremembe, ki posegajo na področje razporejanja dohodka in čistega dohodka. Ustvarjeni dohodek najprej razporedimo na del dohodka iz izjemnih ugodnosti in

razvojnih premij, nato pokrijemo obveznosti, ki so neodvisne od višine dohodka, sredstva za bruto osebne dohodke ter šele nato tiste obveznosti, ki so odvisne od višine dohodka. Temeljne organizacije, ki izkažejo negativen poslovni izid oziroma ne ustvarijo zadosti dohodka, tako v celoti ali delno ne morejo pokriti obveznosti, ki so odvisne od višine dohodka. Zato so se v drugem polletju tudi v praksi pojavili problemi financiranja družbenih dejavnosti, kar pa se je razrešilo v začetku leta 1988 z uzakonjenim novim načinom financiranja teh dejavnosti.

Po gospodarskem načrtu naj bi v letu 1987 ustvarili 269.738 milijonov dinarjev celotnega prihodka, in sicer s prodajo 356.270 ton naših osnovnih proizvodov, s prodajo stranskih proizvodov, opravljanjem storitev prevajanja ter interno realizacije.

Načrtovano prodajo proizvodov osnovne dejavnosti smo uresničili 93,2 %, za kar smo iztržili 193.819 milijonov dinarjev. Struktura prodanih proizvodov je bila za 4,7 % slabša od načrtovane, glede na leto 1986 pa boljša za 5,4 %. Ostali prihodki so znašali 68.509 milijonov dinarjev.

Nizje dosežene cene na tujem trgu v primerjavi z domačimi prodajnimi cenami so realizacijo znižale za 16.377 milijonov dinarjev (nujnost izvoza zaradi zagotavljanja deviznih sredstev).

Celotni prihodek, dosežen v letu 1987, je torej znašal 262.328 milijonov dinarjev, kar je 2,7 % manj kot smo načrtovali. Na zaostajanje je poleg nedoseganja načrtovane količine in strukture proizvodnje vplivala tudi vedno slabša plačilna sposobnost naših kupcev.

Če primerjamo stanje zalog R-6 ob koncu leta 1987 glede na stanje na začetku leta, lahko ugotovimo, da so se količinsko znižale zaloge polizdelkov (za 13.975 ton), povečale pa zaloge nedokončane proizvodnje (za 862 ton) ter gotovih proizvodov (za 2.754 ton). V skupnem so zaloge količinsko nižje in sicer za 10.359 ton, vrednost teh zalog po dejanskih cenah pa je višja za 13.388 milijonov dinarjev. To vrednost zalog pa povečuje odprena v zadnjih dneh obračunskega obdobja (blago na poti) in sicer v vrednosti 2.462 milijonov dinarjev.

Siroški poslovanja so znašali

248.052 milijonov dinarjev, kar je za 87,3 % več kot v predhodnem letu. V strukturi doseženega obsega poslovanja predstavljajo stroški poslovanja 89,2 %, delež materialnih stroškov v omenjenih stroških pa znaša 78,7 %. Materialni stroški so glede na predhodno leto višji za 83,6 % in znašajo 195.163 milijonov dinarjev. Obvezna revalorizacija porabljenih zalag surovin in materiala predstavlja 9,6 % vrednosti materialnih stroškov, in sicer znaša 18.634 milijonov dinarjev.

Obračunana amortizacija po minimalnih, z zakonom predpisanih stopnjah predstavlja 10,8 % vseh stroškov poslovanja, in sicer znaša 26.735 milijonov dinarjev. Pri tem znaša predpisana revalorizacija amortizacije 9.216 milijonov dinarjev.

Med drugimi poslovnimi stroški, ki znašajo 26.155 milijonov dinarjev, pa predstavlja revalorizacija porabe zalag nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov 64,6 %, oziroma 16.887 milijonov dinarjev.

Doseženi dohodek znaša 30.066 milijonov dinarjev, kar je 11,8 % doseženega obsega poslovanja. Obveznosti iz dohodka znašajo 22.601 milijonov dinarjev, to pa je 75,2 % doseženega dohodka. Za osebne dohodke smo namenili 26.535 milijonov dinarjev, kar je 12,6 % več kot smo načrtovali in 98,8 % več kot v predhodnem letu. Temeljni organizaciji Komerciala in Družbeni standard sta na rezervni sklad razporedili 19 milijonov dinarjev. Stanovanjski prispevek, oblikovan na osnovi bruto osebnega dohodka, pa je znašal 80 milijonov dinarjev. Končni rezultat poslovanja je izguba v vrednosti 19.169 milijonov dinarjev, ki je pokrita iz naslova presežka revalorizacijskih prihodkov nad revalorizacijskimi dohodki v vrednosti 19.167 milijonov dinarjev, in iz naslova nepovratno odstopljenih sredstev za pokrivanje izgube delovne organizacije Dinos v vrednosti 2 milijona dinarjev. Temeljne organizacije, ki so poslovno leto zaključile z izgubo, so: Talilnice, Ploščati program, Okrogli program in Tehnične dejavnosti.

Te štiri temeljne organizacije pa v skladu z že prej omenjenimi spremembami zakona za drugo polletje 1987 niso pokrile obveznosti, ki so odvisne od dohodka. Prvič smo v Železarni to zakonsko spremembo uveljavili po periodičnem obračunu za devet mesecev in refundirali plačane prispevke za tretje četrtletje: od občinskih samoupravnih interesnih skupnosti v višini 1.315 milijonov dinarjev ter od republiških skupnosti v višini 463 milijonov dinarjev.

Takšno časovno neskladje pri uveljavljanju temeljnega obračunskega zakona in zakona o financiranju družbenih dejavnosti (leta je začel veljati 1. 1. 1986) pa je na področju teh dejavnosti že po devetmesečnem periodičnem obračunu sprožilo v občini Jesenice vrsto finančnih težav. Problematika je bila še predvsem pereča na področju zdravstva, zato smo zdravstvu refundirali prispevek za tretje četrtletje v višini 600 milijonov dinarjev začasno vrnil.

V zaključnem računu za leto 1987 pa znašajo vse obveznosti, ki jih nismo pokrili iz dohodka, 3.882 milijonov dinarjev (2.943 milijonov dinarjev za občinske skupnosti in 939 milijonov dinarjev za republiške skupnosti); za toliko je manjša tudi izkazana izguba. Od tega znašajo že vrnjeni prispevki za tretje kvartal 1.178 milijonov dinarjev, medtem ko v bilanci po zaključnem računu izkazujemo še terjatve v višini 2.704 milijonov dinarjev. Terjatve do občinskih skupnosti znašajo 2.228 milijonov dinarjev (od tega za zdravstvo 1.352 milijonov dinarjev), do republiških pa 476 milijonov dinarjev.

Če nam skupnosti vseh teh terjatev ne bi poravnale, pomenijo odprte terjatve prenos negativnega rezultata v tekoče poslovno leto.

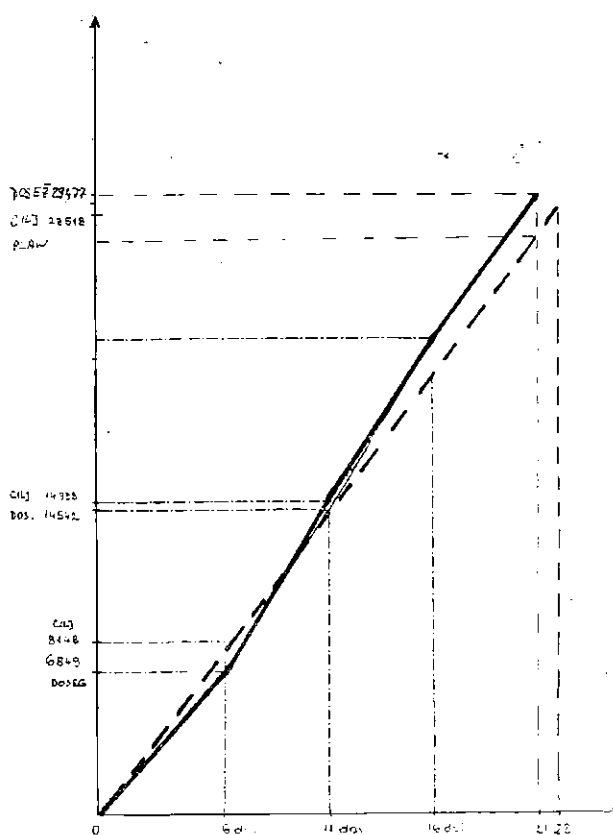
4. Revalorizacijski prihodki in revalorizacijski odhodki

Bilanca revalorizacijskih prihodkov in odhodkov predstavlja povezano med bilanco uspeha in bilanco stanja.

1. V bilanci stanja povečujejo vrednost sredstev naslednji revalorizacijski prihodki:

Revalorizacija osnovnih sredstev, ki znaša 175.843 milijonov dinarjev in vpliva na višjo sedanjo vrednost osnovnih sredstev ob koncu leta, revalorizacija stanja zalag surovin in

doseganje skupnega cilja poslovanja

V 21 dneh meseca februarja smo dosegli 29.477 mio din realizacije ali 103 % cilja, vendar to še niso dokončni podatki.

materiala, nedokončane proizvodnje, polizdelkov in gotovih izdelkov v vrednosti 12.018 milijonov dinarjev, revalorizacija finančnih naložb v vrednosti 19.885 milijonov dinarjev ter revalorizacijski prihodki iz dela obresti od dinarskih terjatev v vrednosti 11.562 milijonov dinarjev.

V bilanci uspeha pa se kot strošek odraža revalorizacija amortizacije v vrednosti 9.216 milijonov dinarjev in revalorizacija porabe zalag surovin, materiala, nedokončane proizvodnje, polizdelkov in gotovih izdelkov v vrednosti 35.521 milijonov dinarjev.

2. Revalorizacijski odhodki se odražajo v bilanci stanja in povečujejo vrednost virov sredstev, in sicer kot revalorizacija dela obresti obra-

čunanih za dinarske obveznosti v vrednosti 35.054 milijonov dinarjev, negativne tečajne razlike od devonih kreditov za osnovna in obratna sredstva v vrednosti 35.686 milijonov dinarjev ter revalorizacije dinarskega dolga v vrednosti 13.064 milijonov dinarjev.

3. Iz presežka revalorizacijskih prihodkov (neto učinek revalorizacije) v vrednosti 180.241 milijonov dinarjev smo zagotovili pokrivanje izgube v vrednosti 19.167 milijonov dinarjev, obvezno revalorizacijo trajnih virov lastnih poslovnih sredstev v vrednosti 166.013 milijonov dinarjev, 53.061 milijonov dinarjev pa se odraža v bilanci stanja kot revalorizacijska rezerva.

Irena Cepič

Celotni prihodek in njegova delitev

	(v mio din)			
	Plan 1987	Doseženo 1987	Indeks	
	(1)	(2)	(3)	(3:1) (3:2)
Celotni prihodek	269.738	180.068	262.328	97,3 163,9
Siroški ± zaloge	219.135	130.071	232.252	106,0 178,6
Dohodek	50.603	29.997	30.066	59,4 100,2
Obveznosti iz dohodka	25.412	13.073	22.601	88,9 172,9
Čisti dohodek	25.191	16.924	7.465	29,6 44,1
— OD	23.564	13.351	26.535	112,6 198,7
— stanovanjski prispevek	726	1.964	80	11,0 4,1
— skladi	2.101	1.609	19	0,9 1,2
Izguba	-1.200	—	-19.169	—
Konsolid. ČD (Izguba)	901	—	-19.150	—

Odbor za gospodarstvo DSSS

Odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu delovne skupnosti skupnih služb je imel 9. februarja svojo četrto sejo. Udeležilo se ga je devet članov. Na seji so ugotovili, da so bili sklepi prejšnje seje uresničeni, razen odgovora na delegatsko vprašanje glede PDC, kjer rešitev ni bila podana. To vprašanje naj se čimprej reši enotno za vso Železarno. Člani tudi niso sprejeli odgovora direktorja splošnega sektorja glede žigosnih ur in zahtevajo, da se najde enotna sistemsko rešitev evidentiranja za celotno Železarno.

Odbor za gospodarstvo je obravnaval gospodarski načrt delovne skupnosti in imel več pripomb. V gospodarski načrt je treba navesti samo spremembe opisov del in nalog, ne pa ponavljati stalnih nalog. Čimprej je potrebno izvesti mikroorganizacijo delovne skupnosti. Odnos med tržnimi zahtevami in proizvodnimi kapacitetami naj se optimizira. Nadure, pogodbeno delo in delo zunanjih izvajalcev je potrebno temeljito znižati na račun usmeritev, ki so predvidene v gospodarskem načrtu. Poleg tega naj bi bili pojmi proizvodnost, ekonomičnost, produktivnost in gospodarnost bolj natančno opredeljeni.

V tretji točki dnevnega reda so obravnavali pregled nadurnega dela za mesec januar. Odbor je ugotovil, da so se nadure v primerjavi z mese-

cem decembrom 1987 precej zvišale, razen v splošnem sektorju in sektorju inženiring, kar je tudi posledica ukinitve PDC.

Na predlog referata za LO in CZ je odbor za gospodarstvo skladiščniku v skladišču civilne zaštite podaljšal pogodbo za 3 mesece (15 dni) z zahtevo, da se skladišče uredi v skladu z ugotovitvami inventurne komisije.

Odbor je obravnaval idejni predlog »Strokovni razvoj, ciljno vodenje in napredovanje na DM«, avtorja Matjaža Pribošiča. Oceno predloga je podal oddelek za zaščito industrijske lastnine in na podlagi pravilnika odobril 100 % nadomestilo v višini 13.300 din.

Naslednja seja odbora bo v mesecu marcu.

N.K.

Volilna komisija DO Železarna Jesenice v skladu s 21. in 22. členom zakona o volitvah in odpoklicu organov upravljanja

razglašena kandidatska lista za volitve

delegetov v samoupravnih organih in organih internih banke SOZI Slovenske železarne v četrtletju 10. marca.

DELAVSKE SVET

1. Ludvik KOMLIJANEC — TOZD Okrogli program
2. Janez KOREN — TOZD Družbeni standard
3. Janez KUNSTELJ — DSSS — sektor tehnične kontrole
4. Stane MARTINUČ — TOZD Tehnične dejavnosti
5. Franc PIBERČNIK — TOZD Tehnične dejavnosti
6. Franc PODLIPNIK — TOZD Ploščati program
7. Dušan SIKOŠEK — DSSS — sektor za razvoj in raziskave
8. Milena ŠOLAR — DSSS — kadrovske sektor

ZBOR INTERNE BANKE

1. Jernej HOČEVAR — TOZD Komerciala
2. Katarina KOS — DSSS — SEOI
3. Matevž MALEJ — DSSS — finančno računovodski sektor
4. Polonca MARJANOVIČ — DSSS — SEOI
5. Tomaž RAMUŠ — DSSS — finančno računovodski sektor
6. Neja RIZVANOVIČ — DSSS — finančno računovodski sektor
7. Igor VAJS — TOZD Komerciala
8. Maja ŽAGAR — DSSS — finančno računovodski sektor

ODBOR SAMOUPRAVNE DELAVSKE KONTROLE

1. Bogomir SVETINA — TOZD Tehnične dejavnosti

Predsednik volilne komisije:

Janez Kramar, I. r.

Volilna komisija TOZD Okrogli program v skladu s 22. členom zakona o volitvah in odpoklicu organov upravljanja

razglašena kandidatska lista za nadomestne volitve

delegetov samoupravnih organov TOZD Okrogli program in DO Železarna Jesenice

ZA DELAVSKI SVET ŽELEZARNE

1. Vlado Stenovec iz obrata Žebeljarna

ZA DELAVSKI SVET TOZD Okrogli program

1. Anton Mertelj iz obrata Žebeljarna
1. Marjan Ravnik iz obrata Jeklovlek

Predsednik volilne komisije:

Nevenka Markizeti, I. r.

(Nadalje naženosa v dru

Tudi : nosti Se smo nar lezarna kot kom vijo čist plevžev, onesnaž odplaka upada. I tudi pre plavajoč jezom. t veso bo padke i uresniče komuna sti Save biološke nalne oc ti avgus Probl lov je bi zgrajeni ki obrat smo več cjiških ške nap prothru čne peč hrupa s ši ne pi nem ok

Prva vne or l je bi Na nje kandid njih org ne kon sindika ne ter organi Obravr kanida ZSS Je njih fu opravi SIS v predlag pripom

TOZ V:

Na odbora kata V bila v volili i komisi KRAL. Dogo izvršne Delavs piknike in da t odločil namen odločijo

Na s razpra za ses ganiza predlo mladim opravi predla Na g niso in predvi vodnjo kvalite bo tem goditi, ganiza vozne j jemu i la tud obrata Oba DPS in datih p nih ka Pred za izle pa bi t prosti ali d gali se vali le ket dv

Prizadevanja ekologov so že vidna

(Nadaljevanje s 1. strani)

nažnost zraka premaknili iz tretje-
ga v drugi razred onesnaženosti.

Tudi pri zmanjševanju onesnaže-
nosti Save na jeseniškem območju
smo naredili velik korak naprej. Ze-
lezarna ne onesnažuje Save nič bolj
kot komunalne odplake. Z dogradit-
vijo čistilnih naprav in po ukinitvi
plevžev, aglomeracije in SM peči
onesnaženost Save z metalurškimi
odplaki iz Železarnice že močno
upada. Ena takih čistilnih naprav je
tudi projekt za stalno namestitvev
plavajoče zavesne na ožino Save pred
jezom. S to plavajočo gumijasto za-
vesno bomo posneli plavajoče od-
padke ali razlita olja. Projekt bo
uresničen letos, vodi pa ga občinska
komunalna skupnost. K večji čisto-
sti Save bo prispevala tudi osrednja
biološka čistilna naprava za komu-
nalne odplake, ki bo začela obratova-
ti avgusta letos.

Problematika odpadnih materia-
lov je bila v večini rešena, ko je bila
zgrajena nova komunalna deponija,
ki obratuje od leta 1987. V Jeklarni 2
smo več kot deset odstotkov investic-
ijskih sredstev namenili za ekolo-
ške naprave. Bistvenega pomena je
protihrupna zaščita električne oblo-
ne peči z zaščito komore. Meritve
hrupa so pokazale, da hrup okoli pe-
či ne presega 85 decibelov, v bival-
nem okolju ob novi jeklarni pa ni

večji od 45 decibelov, kar je vse v
mejah dovoljenega.

Komisija za varstvo okolja v naši
železarni ima splošne naloge, kot so
redne meritve emisij prahu, dima,
plinov in hlapih, meritve hrupa, od-
prema odpadnega materiala in meri-
tve iztokov odpadkov iz Železarnice v Sa-
vo. Njeni nalogi sta tudi oblikovanje
predloga sanacijskega programa za
izboljšanje delovnih pogojev in
zmanjšanje onesnaženosti Save za
srednjeročno obdobje od 1986 - 1990
ter sodelovanje z občinskimi in repu-
bliškimi organi pri sanaciji posa-
meznih ekoloških problemov.

V okviru srednjeročnega načrta za
saniranje ekoloških problemov je
treba letos zgraditi objekt za ultrafil-
tracijo odpadnih oljnih emulzij in
posaditi drevesa ob magistralni cesti
Borisa Kidriča za protihrupno zaščito
med naseljem Koroska Bela in Je-
klarno 2. Raziskali bodo tudi vplive
modernizacije Jeklarnice v Železarni
na ekološke razmere v jeseniški do-
lini, potrebno pa bo zgraditi še do-
datne priključke za sanitarne fekal-
ne odplake na kolektor za mestno
biološko čistilno napravo. Sodelovali
bodo tudi na razstavi Tehnika za
okolje, ki bo letos v Ljubljani.

Ekološke naloge imajo tudi te-
meljne organizacije. V obratu Prede-
lava valjanih trakov je potrebno let-
os sanirati hrup stiskalnice in hrup

pri parnem razdelilcu ob parni cen-
trali na Jesenicah. Sanirati je treba
čistilne naprave v Hladni valjarni
Bela in pospešiti projekt solidifikaci-
je oljnih gošč. Teh se v enem letu na-
bere okrog sto ton, največji problem,
s katerim se sedaj ukvarja komisija
za varstvo okolja, pa je njihovo sežig-
anje. Za sežiganje oljnih gošč se
dogovarjajo z Rafinerijo na Reki,
oziroma iščejo možnosti, da bi jih se-
žigali v Železarni.

Letos bo torej zgrajena osrednja
biološka komunalna čistilna napra-
va, zgrajena bo čistilna naprava na
Beli in novi priključki za odplake iz
Hladne valjarne Jesenice in Žičarne
ter valjarni na Javorniku. Vse te na-
prave bodo bistveno izboljšale jese-
niške ekološke razmere, vendar
predsednik komisije za varstvo oko-
lja pripominja, da je vsaka čistilna
naprava uspešna le, če je dobro in
redno vzdrževana. Zato je stalno izo-
braževanje delavcev, ki delajo s temi
napravami, zelo pomembno, na kar
pa v naši železarni radi pozabimo.

Dobre ekološke razmere oziroma
zdravo delovno in bivalno okolje
imajo velik vpliv na delavčevu poču-
tje in zadovoljstvo in s tem v zvezi
tudi na produktivnost. Zdrav in za-
dovoljen delavec lažje in bolje dela,
zato bi se res morali potruditi, da bi
naloge, ki si jih je komisija začrtala,
tudi uresničili.

Lilijana Kos

Obvestila kolektiva

Razpored dežurnih Železarnice

OD 7. DO 13. MARCA

7. marca, Lado ŠKETA, strok. sodel. PO, Bled, Alpska c. 1, ☎ 77-136.
8. marca, Albina TUŠAR, DSSS, Blejska Dobrava 16 b, ☎ 84-403.
9. marca, Franc VIČAR, TOZD Okrogli program, Žirovnica, Rodine 51,
☎ 80-686.
10. marca, Ivan VOH, splošni sektor, Jesenice, Tavčarjeva 8, ☎ 83-226.
11. marca, Anton KELVIŠAR, Žičarna, Jesenice, C. na Golico 16, ☎
82-475.
12. marca, Božidar BARTELJ, poslovodni odbor, Žirovnica, Zabreznica
44 b, ☎ 80-726.
13. marca, Janez BEGEŠ, Elektrode, Lesce, Na trati 59, ☎ 74-766.
Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako,
da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja de-
žurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.
V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti obhod po železarni, svoje
pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati
podpredsedniku poslovnega odbora.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 7. 3.	Alojz Varl	Franc Novak
Torek — 8. 3.	Ahmed Telalović	Pavel Zupan
Sreda — 9. 3.	Alojz Lebar	Franci Zupančič
Četrtek — 10. 3.	Klavdij Mlekuž	Mirko Zupan
Petek — 11. 3.	Karel Koblar	Milan Ravnik
Sobota — 12. 3.	Dušan Šmid	Igor Logar
Nedelja — 13. 3.	Franc Kalan	Sašo Dolžar

Služba obratne ambulante

Od 7. do 12. marca bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: 9. in 10. marca, I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek.
Od 7. do 12. marca, II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik. 9. in 11.
marca, III. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj — Odar.
POPODNE: 8. in 11. marca, I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek.
7. marca, II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik. 9. in 10. marca, III.
obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj — Odar. Od 7. do 11. marca, IV. obratna
ambulanta — dr. Ivica Vreš.
Dispanzer za borce od 13. do 14. ure.
V soboto, 12. marca, samo dopoldne: I. obratna ambulanta — dr. Metod
Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar in II. zobna
ambulanta — dr. stomat. Alojz Smolej.
Za borce od 7. do 8. ure.
POPODNE: III. zobna ambulanta — mag. dr. stomat. Bela Gazafi.
V soboto, 12. marca, samo dopoldne: III. zobna ambulanta —
mag. dr. stomat. Bela Gazafi.
V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure
do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.
Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20.
ure.

Dežurni v Vatrostalni

5. in 6. marca, Anton MOHORČ, Jesenice, Kurirska 1. a, ☎ v službi
83-281.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v
prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na do-
mu.

Razpis Pantzove nagrade

Delavski svet Železarnice Jesenice v skladu s pravilnikom za podeli-
tvev Pantzove nagrade, člen 5, razpisuje natečaj za podelitev Pantzo-
ve nagrade v letu 1988.

Pravico sodelovanja na tem natečaju imajo vsi delavci Železarnice,
pa tudi druge osebe izven Železarnice, ki so s svojim življenjskim delom
na področju metalurške in drugih dejavnosti, vezanih na tehnologijo
in tehniko, bistveno vplivali na rast delovne organizacije kot celote in
s tem prispevali k uveljavljanju Železarnice Jesenice doma in v tujini.

Rok prijave je 30. april 1988. Prijave za razpis je treba nasloviti na
oddelek za zaščito industrijske lastnine v sektorju za ekonomiko, or-
ganizacijo in informatiko.

Prijavi mora biti priložena dokumentacija, na osnovi katere bo
posebna komisija izbrala nagrajenca.

Višina nagrade je po sklepu delavskega sveta Železarnice pet pov-
prečnih neto osebnih dohodkov na zaposlenega v letu 1987. Poleg na-
grade prejme nagrajenec še plaketo in diplomu.

Vse informacije v zvezi s prijavo lahko zainteresirani dobijo na od-
delku za zaščito industrijske lastnine.

Delavski svet
Železarnice Jesenice

Železarski globus

Zvezna republika Nemčija

Komisija za gospodarstvo pri
Združenih narodih oziroma njena
komisija za Evropo je sporočila, da
je svetovna proizvodnja surovega je-
kla v letu 1987 narasla za 2,5 % v pri-
merjavi z letom 1986 in je znašala
732,7 mil. ton. Pri tem je treba ome-
niti, da so najbolj povečale svojo pro-
izvodnjo ZDA, in sicer za 9,6 %, in LR
Kitajska za 6 %. Japonske železarnice
so naredile za 0,7 % več, železarnice v
zahodnoevropskih državah za 0,8 %
in v vzhodnoevropskih za 0,9 %. Pro-
izvodnja je padla v afriških državah
za 2,7 % in v državah Oceanije za kar
10,7 %. Po teh podatkih je še vedno
največji proizvajalec surovega jekla

Sovjetska zveza, ki je lani izdelala
161,4 mil. ton surovega jekla, kar je
za 0,5 % več kot v letu 1986.

Brazilijska

Brazilska vlada je podpisala z Ev-
ropsko gospodarsko skupnostjo spo-
razum o dobavi 40.000 ton železar-
skih izdelkov. Ta količina je izven
standardne količine, ki jo letno Bra-
zilijska izvažajo v države Evropske go-
spodarske skupnosti. Po tem spora-
zumu naj bi 20.000 ton blumov izvo-
zili v Italijo, 20.000 ton slabov pa v
Grčijo. Glavna dobavitelja bosta bra-
zilski železarski družbi Siderbras
Tubarao in Acominas.

Novice iz sindikalnih organizacij

TOZD Talilnice Jeklarna 1

Prva seja izvršnega odbora osno-
vne organizacije sindikata Jeklarnice
1 je bila v ponedeljek, 8. februarja.
Na njej so obravnavali evidentirane
kandidate za delegate samoupravnih
organov, interne banke in za člane
konference osnovnih organizacij
sindikata SOZD Slovenske železarnice
ter za člane konference osnovnih
organizacij sindikata Železarnice.
Obravnavali so tudi predlog možnih
kandidatov za nosilce funkcij v OS
ZSS Jesenice, za nosilce individual-
nih funkcij v skupščini DPS, za
opravljanje funkcij v skupščinah
SIS v občini Jesenice. Glede izbora
predlaganih kandidatov niso imeli
pripomb in so vse potrdili.

TOZD Ploščati program Valjarna bluming - štekel

Na konstituantni seji izvršnega
odbora osnovne organizacije sindi-
kata Valjarne bluming - štekel, ki je
bila v ponedeljek, 18. januarja, so iz-
volili predsednika odbora in člane
komisij. Izvršni odbor bo vodil Janez
KRALJ.

Dogovorili so se, da bodo vsi člani
izvršnega odbora prejeli časopis
Delavska enotnost, da bodo denar za
piknike delili le od maja do oktobra
in da bi bilo najbolje, da bi se SDS
odločile za skupni piknik. Tudi glede
namenskega varčevanja za izlet naj
odločijo SDS.

Na sestanku 8. februarja pa so
razpravljali o predlogu kandidatov
za sestavo konference osnovnih or-
ganizacij sindikata Železarnice. Na
predlog SDS niso imele pripomb, le
mladinci so menili, da bi morali za
opravljanje profesionalnih funkcij
predlagati več kandidatov.

Na gospodarski načrt za leto 1988
niso imeli posebnih pripomb, čeprav
predvideva nekoliko manjšo proiz-
vodnjo njihovega obrata, povečanje
kvalitete in izvoza. Menili so, da se
bo tem zahtevam pač potrebno prilag-
oditi, na ravni TOZD in delovne or-
ganizacije pa bo potrebno urediti iz-
vozne premije, ki jih obrat kljub več-
jemu izvozu nima urejenih — to je bi-
la tudi edina pripomba delavcev
obrata na gospodarski načrt.

Obravnavali so priprave na volitve
DPS in SIS, o evidentiranih kandi-
datih pa bodo razpravljali na temelj-
nih kandidacijskih konferencah.

Predlog o namenskem varčevanju
za izlet bodo posredovali SDS, radi
pa bi tudi mnogo prej dobili seznam
prostim mest za letovanje, da bi olaj-
šali dopustniške probleme. Predla-
gali so, da bi denarno pomoč dodelje-
vali le sodelavcem, ki so bolni več
kot dva meseca.

Valjarna debele pločevine

Konstituantna seja izvršnega od-
bora osnovne organizacije sindikata
Valjarne debele pločevine je bila že
21. decembra. Predsednik odbora je
Milan ŠULC, izvolili pa so tudi refe-
rente za posamezna področja in na-
dorni odbor.

Hladna valjarna Bela

Na prvi seji izvršnega odbora os-
novne organizacije sindikata obrata
Hladna valjarna Bela, ki je bila 12.
januarja, so za predsednika izvolili
Jožeta KLIČKA, izvolili pa so tudi
predsednike in člane komisij.

Predsednika so zadolžili, naj na
konferenci sindikata Železarnice spro-
ži vprašanje enakih kriterijev za do-
deljevanje socialnih pomoči, pred-
vsem pa vprašanje refundacije OD v
času bolniške odsotnosti. Kandidate
za socialno pomoč naj v prihodnje
predlagajo SDS, ki posameznika bo-
lje poznajo.

Pregledali so tudi predlog finan-
čnega načrta za leto 1988, ki je bil že
podan na občnem zboru, in določili
blagajniški maksimum — 150.000
din.

Na seji 1. februarja so podprli
prošnjo sodelavca, naj se mu glede
na enajst let delovne dobe dodeli pri-
merni stanovanje, drugemu sode-
lavcu pa so zaradi posčnih okoli-
ščin odobrili odpadni les izven vrst-
nega reda.

Dogovorili so se, da bo denarna
pomoč sodelavcem, ki so bolni tri
mesece, znašala 50.000 din, oziroma
1.000 din več za vsak naslednji me-
sec.

Spregovorili so tudi o nočnem delu
žensk v njihovem obratu. Za tako
delo imajo vso potrebno dokumenta-
cijo. Ženske morajo delati na tri iz-
mene zaradi pomanjkanja delavcev
na nočni izmeni in zaradi prenatrpa-
nosti na dopoldanski in popoldanski
izmeni.

Hladna valjarna Jesenice

Izvršni odbor osnovne organizaci-
je sindikata Hladne valjarne Jeseni-
ce se je sestel na prvi seji 5. februar-
ja. Brez pripomb so potrdili gospo-
darski načrt, kandidate za občinski
svet ZSS, kandidate za člane konfe-
rence sindikata Železarnice in za sa-
moupravne organe SOZD SZ.

Naknadno se bodo dogovorili, ka-
tere sodelavce bodo predlagali (odlo-
čili so se za število štiri), za prejem
medalje ali plakete SOZD SZ in za
priznanje srebrni znak sindikata.

V februarju ali marcu bodo pripra-
vili v Kranjski gori zimski športni
dan, nadaljevali pa bodo tudi z na-
menskim varčevanjem za izlet. Izvo-
lili so še predsednike komisij in po-

višali socialno pomoč na 30.000 din.
Dodelili so jo dvema dalj časa bolni-
ma sodelavcem.

Predelava valjanih trakov

Konstituantna seja izvršnega od-
bora osnovne organizacije sindikata
obrata Predelava valjanih trakov je
bila 21. januarja. Izvolili so nadzorni
odbor, referente za posamezna po-
dročja, za predsednika odbora pa
Matija PRETNARJA. Potrdili so bla-
gajniški maksimum 50.000 din in
sklenili poživiti aktivnost sindikata
na športnem in kulturnem področju.
Socialne pomoči bodo dodeljevali
glede na pisne prošnje posameznikov,
nekajkrat pa bodo pregledali tu-
di stanje najbolj socialno ogroženih
in jim izplačali pomoč v okviru fi-
nančnega stanja sindikalne blagaj-
ne.

Na drugi seji izvršnega odbora, ki
je bila v torek, 9. februarja, so potrdi-
li predlagane kandidate za nosilce
individualnih funkcij v skupščinah
DPS in SIS, predlagane kandidate za
delegat v samoupravnih organih
SOZD SZ in v konferenci osnovnih
organizacij sindikata Železarnice.

Strinjali so se s predlaganim pla-
nom proizvodnje v letu 1988, vendar
ga bodo težko dosegli zaradi večnega
pomanjkanja vložka. Ker je sode-
lavec odklonil denarno pomoč 10.000
din kot prenizko, so ta denar dali že
dalj časa bolni sodelavci. Referent
za oddihe sprejema tudi prijave za
oddih v Ptujskih toplicah od 21. do
31. avgusta.

TOZD Okrogli program

Jeklovlek

Tudi ta izvršni odbor je na seji 4.
februarja potrdil vse predlagane ka-
nide za delegat v samoupravnih
organih SOZD SZ in v konferenci
sindikata Železarnice.

Obravnavali so stavkovna pravila
republiškega sveta ZSS. Z njimi se
načeloma ne strinjajo, lahko pa so
jim v pomoč. Predlagali so tudi nove-
ga delegata za delavski svet TOZD
Okrogli program, ker je dosednji
odšel v drugo temeljno organizacijo.
Dogovorili so se še o organizaciji
sankaškega tekmovanja v februarju
in smučarskega v marcu, o prispev-
ku sindikata za dnevno karto in ma-
lico za smučarske tekme v okviru
Železarnice, razdelili denarne pomoči
(za mesec dni odsotnosti so jo pove-
šali na 10.000 din), konferenco sindi-
kata Železarnice zaprosili za pomoč
dvema leto dni bolnima sodelavcem,
dali mnenje o kršitvi delovne
obveznosti in se seznanili z naku-
pom sani v vrednosti 60.000 din. S
tem bodo oproščeni plačila meritev
pri sankških tekmah, pa tudi progo
lahko uporabljajo.

Odbora za gospodarstvo

TOZD Talilnice

Odbor za gospodarstvo v TOZD Talilnice je na 9. seji 23. februarja podprl gospodarski načrt TOZD Talilnice in delovne organizacije za leto 1988 ter se seznanil z informacijo o doseganju merljivih kriterijev za četrto tromesečje in informacijo o pogodbenem delu. Žal radovednosti bralcev s kakšnimi konkretnimi podatki o teh zadevah ne moremo potestiti, ker niti podatkov niti povzetka razprave v zapisniku ni. Izjema je le pogodbeno delo, kjer je navedeno, da je Pavel Celarc na ta način v decembru zaslužil 261.300 din, Jože Iskra 257.608 din in Peter Turk 251.728 din. Člani odbora pa so bili verjetno informirani tudi o tem, kaj so ti delavci delali.

Ker izbijanje blokov iz kokila očitno ni predvideno z mikroorganizacijo kot redna delovna naloga, se je tega dela lotilo deset delavcev iz Jeklarne 1, ki so skupaj izbili bloke iz 182 kokil. Odbor je predlagal, da delavski svet TOZD Talilnice nagradi vsakega glede na število izbitih kokil, in sicer s po 1000 din in za vsako izbito kokilo.

Odbor je tudi sklenil, da je treba takoj poslati SEOI predlog za revalorizacijo vrednotenja zbiranja barvnih kovin in eksplozivnih predmetov v PVP ter za revalorizacijo cene ročnega razkladanja prispelih materialov. SEOI naj bi odgovor posredoval odboru za gospodarstvo najkasneje do 10. marca.

V zvezi s prošnjo Planinskega društva Jesenice za materialno ali finančno pomoč za dograditev Erjavčeve koče na Vršču je bil v skladu z dogovorom z vodstvi ostalih TOZD sprejet sklep, da se bo ta vloga reševala skupno na ravni delovne organizacije. Zato jo je odstopil odboru za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne. Rekreativnemu klubu Završnica je podaril petnajst kubičnih dolomitnega peska.

TOZD Tehnične dejavnosti

Odbor za gospodarstvo v TOZD Tehnične dejavnosti je na 7. seji 8. februarja ugotovil, da SDS na predlog gospodarskega načrta za leto 1988 niso imele večjih pripomb. Predlagal pa je, naj delavski svet sprejme tudi ustrezen sklep v zvezi z reševanjem kadrovske problemati-

ke, ki se pojavlja zaradi tehnoloških viškov delovne sile.

Ker so bili ti sklepi v povzetku s seje delavskega sveta TOZD Tehnične dejavnosti (Železar, 25. februarja) izpuščeni, so pa zaradi splošne negotovosti in govoric, ki se pojavljajo v zvezi s spremenjenim planom kadra v Železarni, prav gotovo pomembni za delavce, naj jih tu na kratko omenim. Delavski svet namreč ugotavlja, da bo zaradi ustavitve proizvodnje v SM jeklarni in ustavitve livne jame elektropeči prišlo do tehnološkega viška 139 delavcev. Od tega bo 60 delavcev razporejeno v TOZD Talilnice, ostali pa predvsem v proizvodne TOZD. Deloma bodo razporejeni tudi v TOZD Tehnične dejavnosti, izjemoma pa tudi v delovno skupnost. Delavski svet je sklenil, da se v skladu s 67. členom pravilnika o delovnih razmerjih sklene delovno razmerje z določenim številom teh delavcev. O številu se bodo dogovorila vodstva TOZD in obratov ter kadrovske sektor, razporeditev pa bo izvedel odbor za delovna razmerja TOZD. Kadrovske sektor naj pri razporejanju upošteva strokovno izobrazbo, z delom pridobljene delovne zmožnosti ter psihofizične in zdravstvene sposobnosti. Vodstvo TOZD mora takoj proučiti tudi možnosti zaposlitve jeklarjev na tistih delih, ki jih sedaj v Železarni opravljajo zunanji izvajalci. Posebej se omenja, da delovnih nalog »vzdrževanje prog« v TOZD niso vključili v plan kadrov.

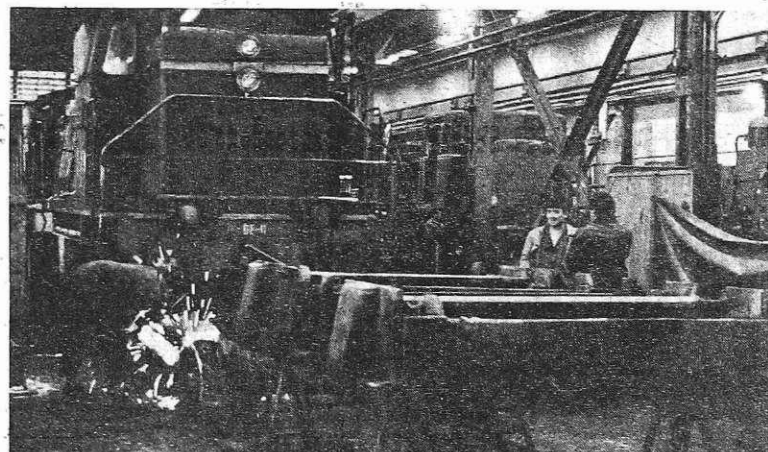
V zvezi z elaboratom o inventuri odbor ugotavlja, da inventurne komisije v vseh obratih opozarjajo, da v zvezi z osnovnimi sredstvi ugotovitev preteklih elaboratov niso bile v

celoti uresničene. Stalna inventurna komisija je v skladiščih 70, 80, 82, 86 in 89 ugotovila inventurne razlike in predlagala, naj se viški oziroma manjki knjižijo na ustrezen konto. Posebej se omenja, da je bil v centralnem skladišču rezervnih delov ugotovljen manjko v višini 343.400 din, v žerjavnem skladišču Jesenice pa manjko 8.525.185 din. Delavskemu svetu je predlagal, da odpiše neizterljive terjatve v višini 2.977.685 din ter da naj razliko med vskalkuliranimi in obračunanimi stroški remontov v obratu Transport (43.916.121 din) še pred izdelavo zaključnega računa prenese med stroške remontov. Delavski svet naj bi tudi ob vsakokratnem predlogu za likvidacijo osnovnih sredstev imenoval posebno komisijo, ki naj bi likvidacijo izvedla.

Odbor je imenoval tudi komisijo za inovacije ter se seznanil z remontom v mesecu februarju ter z znižanjem števila delavcev zunanjih izvajalcev. Od večjih izvajalcev je v TOZD ostalo še naslednje število delavcev: Hidromontaža 25, Metalna Maribor 30, Metalna servis 4, Vatrostalna 50 do 55 delavcev.

DPD Svoboda France Prešeren iz Žirovnice je odbor obljubil morebitno pomoč v obliki storitev, ker s finančnimi sredstvi ne razpolaga. Ponovno je razpravljala tudi o prošnji TVD Partizan Koroška Bela v zvezi s popravilom strehe. Ugotovil je, da bi bil strošek popravila precej visok (650.168 din) in družstvu predlagal, naj išče pomoč v materialu še pri ostalih TOZD, TOZD Tehnične dejavnosti pa bo nudila pomoč v obliki izdelavnih ur.

CSI—BL

V lokomotivski delavnici (foto: Irena Kučina)

Seja delavskega sveta DSSS

Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb je na seji 10. februarja obravnaval in z večino glasov sprejel gospodarski načrt delovne skupnosti za leto 1988, ni pa sprejel gospodarskega načrta Železarne, čeprav ga je sprejela v poprejšnji obravnavi večina samoupravnih delovnih skupin. Stališča in pripombe so bile posredovane delavskemu svetu Železarne v usklajevanje. Nadalje je delavski svet sprejel sklep, da se v prihodnje pristopi k izdelavi plana del in nalog enotno za vse sektorje po vnaprej pripravljeni metodologiji, oziroma da se redno letno navajajo samo spremembe na tem področju. Na predlog direktorja sektorja inženiring je bil sprejet razdelan plan del in nalog sektorja za inženiring kot sestavni del gospodarskega načrta delovne skupnosti.

Pri obravnavanju poročil o izvajanju ukrepov za sanacijo poslovanja je bil sprejet sklep, da se v roku enega meseca pripravi mikro organizacija za obravnavo ter da se čim prej realizira ciljno vodenje in nagrajevanje strokovnjakov.

Direktor FRS je delavski svet obvestil o tem, da je Služba družbenega knjigovodstva opozorila na neusklajenost pravilnika o inventurah z zakonom. V Železarni se namreč opravlja inventura na osnovi vzorcev, zakon pa zahteva inventuro dejansko za vse pozicije materiala, češar pa zaradi obsega pozicij in števila zaposlenih v stalni inventurni komisiji nismo sposobni narediti.

Potrjen je bil elaborat inventurne komisije o popisu sredstev in njihovih virov na dan 31. decembra 1987 za delovne skupnosti EK-TKR-NG, KSI ter Finance s pripombo, da se dokončno razčisti ugotovljeni manjki v tehniškem muzeju.

V zvezi z imenovanjem vodje CSI je delavski svet na osnovi obrazložitve direktorja kadrovskega sektorja ter na osnovi posredovanih mnenj in po razpravi imenoval Cvetko Martinčič za vodjo CSI, in sicer od 1. marca 1988 dalje za mandatno dobo 4 let.

Delavski svet je dal soglasje za opravljanje male obrti Matu Podrekarju (solašnik male hidrocentrale) in Danici Šorn (tekstilna galanterija) s pogojem, da zaradi tega ne bo moteno njuno delo v Železarni.

Delavski svet je na osnovi priloženega gradiva obravnaval in sprejel predlog organizacije dela na področju izvajanja prve pomoči, sporazum o brezplačnem prenosu osnovnih sredstev v skupni vrednosti 16.252.310 din iz SIS za požarno varnost na delovno skupnost skupnih služb in predlagal likvidacijo poltovornega vozila IMV, tip PK, s tem, da se to vozilo proda prek javne licitacije.

Sprejet je bil predlog sprememb SAS o združevanju sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v krajevnih skupnostih občine Jesenice v obdobju 1988—1990, prav tako je bil brez pripomb sprejet osnutek sprememb in dopolnitev SAS o temeljih plana skupnosti za zaposlovanje v občini Jesenice za obdobje 1988—90 ter osnutek SAS o temeljih plana zveze skupnosti za zaposlovanje SRS za isto obdobje, delavski svet pa je bil soglasen tudi z ustanovitvijo komunalno-cestne skupnosti občine Jesenice.

Za opravljanje strokovnih nalog na področju požarnega varstva v delovni skupnosti je delavski svet imenoval Ivana Dragičevića, zaposlenega v PGRS.

Delavski svet je sprejel in potrdil spremembe na področju osebnih dohodkov zaradi sprememb obračunskega sistema ter sprejel predlagane sklepe v zvezi s sporazumom o uresničevanju zdravstvenega varstva. Dal je soglasje k imenovanju direktorja sektorjev: Romana Smoleja za direktorja finančno računskega sektorja, Emila Azmana za direktorja sektorja inženiring, Oskarja Kurnerja za direktorja sektorja za razvoj, medtem ko je edini prijavljeni kandidat za direktorja splošnega sektorja v času postopka prijavo umaknil, zato je potrebno razpis ponoviti, za direktorja sektorja tehnične kontrole pa se morajo do prihodnje seje delavskega sveta pridobiti in predložiti vsa pisna mnenja.

Zahteva Božidarja Lakota za uresničitev sklepa 17. seje delavskega sveta bivše delovne skupnosti KSI z dne 29. januarja 1987 se bo na njegov predlog obravnavala na naslednji seji. Delavski svet je podelil tudi novatorska priznanja — diplome: Sašu Pernušu, Filipu Marinku, Valentinu Petnarju in Branku Omejcu ter bronasto plaketo Petru Kiklju.

Erna Nagode

Pregled sestankov SDS

(Iz »programa samoupravnih aktivnosti za februar« — nadaljevanje)

TOZD PLOŠČATI PROGRAM

Nadaljujemo s pregledom pripomb in stališč SDS v OBRATU VALJARNA BLUMING ŠTEKEL. SDS bluming 1 kot pogoj za izpolnjevanje plana v letu 1988 navaja oskrbo z zadostno količino kvalitetnega vložka ter primerno vzdrževanje delovnih naprav. Valjavci štelka zahtevajo, da se obnovi ali zamenja klima naprava na štelku. SDS bluming 3 je pod razno obravnavala probleme, ki trenutno pestijo Železarno in obrat bluming štelka. SDS adjustaža bluming 1 v zvezi z informiranjem nima drugih pripomb kot to, da naj bi bil Železar »bolj železarski«, ne pa da se v njem polemizira o raznih drugih stvarih, ki mogoče vanj sploh ne sodijo. SDS adjustaža bluming 3 ocenjuje gospodarski načrt kot »plan želja«. Pravijo, da v sedanjih pogojih gospodarjenja ne vedo niti, kako bodo delali do konca tromesečja, kaj šele do konca leta. Na vprašanje, kdaj bo na blumingu in v adjustaži bluminga vpeljan sistem dela 5+2 in kaj bo z odvečnimi delavci, zahtevajo odgovor. Več pripomb imajo tudi glede informiranja: Moti jih, da se v Železarni premalo piše o problematiki Železarne (»vse prostora je namenjeno kulturi kot pa Železarni«). Novinarjem, ki so zaposleni v uredništvu Železarja, priporočajo, naj gredo med navadne delavce in o njih in njihovem mnenju pišejo, ne pa da sedijo le v pisarnah in napišejo en »strokovni« članek na teden. Poslovna poročila naj se pišejo in tudi v Železarni objavljajo v bolj razumljivem jeziku (»ne pa pisati samo številke, ki jih navadni delavci ne razumejo«). Zanima jih, zakaj se pri prikazovanju višine osebnih dohodkov ne napiše, koliko zaostajajo za porastom življenjskih stroškov. V zvezi z raznimi govoricami o »kriminalu« v Železarni naj se čimprej objavi v Železarni uradna informacija. Vprašujejo tudi, zakaj se ne objavljajo, tako kot so jih pred leti, poročila s sestankov delavskih svetov in različnih odborov TOZD in Železarne. Pripombe so imeli tudi glede kandidatov za razne funkcije, češ da o njih ne morejo razpravljati, ker jih ne poznajo. Za vodilne funkcije v sindikatu pa bi po njihovem mnenju morali določiti po več kandidatih (za vsako funkcijo vsaj po dva), saj je v nasprotnem primeru vse že naprej določeno in odločeno. SDS adjustaža bluming 4 meni, da bi bilo informiranje lahko boljše in pravočasnejše. Trdijo, da pridejo vse informacije do delavcev prej prek neznanih kanalov kot pa po uradni poti. V Železarni bi morali več pozornosti nameniti delovni in temeljnemu organizacijam. Pisati pa bi morali v takem jeziku, da bi tudi preprost delavec razumel, za kaj gre. Novinarji Železarja bi morali več pozornosti nameniti delavcem iz proizvodnje in problematičnim oddelkom. Informacije o nepravilnostih morajo biti točne in pravočasne, ne pa

da se prek Železarja pripravljajo nekateri »strokovnjaki«. SDS adjustaža štelka 1 in 2 menita, da bi moral imeti sindikat toliko moči, da bi lahko postavil tudi vprašanje o odgovornosti. Med SDS in delavskim svetom se zaradi nove organiziranosti trga vezi. Povratne informacije so slabe, ali pa jih sploh ni. Da bi bil kdo v TOZD posebej zadolžen za informiranje, ne vedo, vendar pa bi bilo po njihovem mnenju to potrebno. Pod razno ponovno vprašujejo, zakaj so premije odvisne od izplena na štelku in blumingu, na katerega delavci adjustaže nimajo vpliva. Pravijo, da imajo v zvezi z izplenom samo dodatno delo. Zaradi dvakratnega razkladanja in nakladanja svitkov SDS adjustaža štelka Javornik pod razno opozarja, da sindikat in ostale organizacije, vključno z delavsko kontrolo, slabo opravljajo svoje delo (so samo na papirju), da delavci niso plačani za svoje delo tako kot bi morali biti in zato nimajo veselja do dela ter da je obrat adjustaže štelka na Javorniku zastavljen. Nadalje sprašujejo, zakaj komisija za ocenitev delovnih mest svojega dela ni opravila tako, kot so zahtevali že na dveh prejšnjih sestankih. Zahtevali so tudi, da se ukrepa proti tistim pečarjem na ASEA pečeh, ki svoje delo slabo opravljajo. SDS adjustaža štelka 2 se je pred že omenjenim se stankom sestala na izrednem sestanku zaradi zaščitnih sredstev in stanja v oddelku. Moti jih, da so sosednji oddelki, ki imajo boljše delovne pogoje, bolje oskrbljeni z zaščitnimi sredstvi (srajce, nogavice, dvojna delovna obleka), pa tudi to, da se zaščitna sredstva, ki so pri delu nujno potrebna, dobijo samo na dopoldanski izmeni. Sprašujejo tudi, kaj je storjenega v zvezi z nekaterimi predelavami in obnovami na liniji rezanja (I. ravnalni stroj, škarije za rezanje koncev, previjalni stroj, škarije za probe). Trdijo, da se o teh izboljšavah govori že toliko časa, da je medtem proces že zastarel ter da kljub prisotnosti dveh gospodarjev učinkov v tej smeri ni.

Iz OBRATA VALJARNA DEBELE PLOČEVINE smo prejeli zapisnike SDS vodstva obrata, prog 2400-1 in 2, adjustaža 2400-1 in 2, OTOP in odprema. SDS vodstvo obrata med pomankljivostmi na področju informiranja izpostavlja vprašanje povratnih informacij (premalom jih je). SDS prog 2400-2 v zvezi z gospodarskim načrtom pripominja, »da se nikoli ne ve, ali bodo zagotovljene tudi možnosti za doseganje«. Informiranje bo obravnavala, ko bo dobila oceno na vpogled. Pod razno pa opozarja na nekatere probleme v svojem ožjem okolju. Takole pravijo: »Zakaj ni mesečni plan realizacije prirejen glede na asortiman valjanja? Zakaj še ni prišlo do realizacije sestanka delovnih skupin prog 1 in 2, vodja obrata valjarne debele pločevine, vodje TOZD Ploščati program in vodjo oddelka za obračun osebnih dohodkov, tov. Peničem? Služba SEO je imela predlog za povzemanje plačilnih grup za ključna delovna mesta pri prog. Delovna skupina želi osebno odgovor od tov. Gričarja, zakaj je vodstvo TOZD ta predlog zavrnilo, še posebno, ker tov. Gričar na vseh sestankih poudarja, da se bori za povečanje grup, oziroma tarifnih postavk. SDS' adjustaža 2400-1 je za dva delavca poimensko postavila vprašanje, kako to, da imata prednost pri opravljanju nadurnega dela ter zakaj se jima »pri

opravljanju nadurnega dela piše več dni kot jih v resnici opravita«. Odgovor vodje se je glasil, da je tako zato, ker glede na planske obveznosti nekaterih del, kot so prevzemi, ni mogoče narediti v rednem delovnem času in jih je pač treba opraviti v nadurah, prednost pa imajo tisti delavci, ki to delo znajo opraviti. Zaradi kratkih terminov je to delo treba opraviti »na čez«, sicer ne bi bilo opravljeno. SDS adjustaža 2 v zvezi z informiranjem omenja, da delegati ne prenašajo sklepov s sestankov v bazo. Pod razno ugotavlja, da kljub poostreni kontroli s strani delavcev OTK prihaja na progi do velikih napak pri valjanju (velika odstopanja od predpisanih dimenzij). Predlagali so tudi, naj bi spremenili HTV pravilnik tako, da bi delavec dobil na leto dve delovni obleki, ne pa le eno. Pravijo, da imajo tako urejeno v večini obratov v Železarni. Zadovoljni bi bili tudi, če bi namesto ene kompletne obleke dobili dvojne hlače, ker le-te pri njihovem delu najbolj trpijo. Podobno predlaga tudi SDS OTOP. Dobili naj bi eno bluzo in dvojne hlače. Pritožujejo se tudi nad oskrbo z vžigalniki, dizami in zaščitnimi rokavicami. Menijo, da tisti, ki potrebujejo rokavice, le-te ne dobijo. Obenem pa pravijo, da je treba stare rokavice vrniti in da dobre rokavice ležijo vsepovsod. Predlagajo tudi, naj se poskrbi za preventivno vzdrževanje na HR-4000. Sedanja okvara naj bi kazala na neorganiziranost vzdrževanja (predolgo se ugotavlja za kakšno napako gre: mehansko, elektro ali hidravlično), kajti stiskalnica je stala tedaj (do sestanka 8. februarja) že teden dni.

Iz OBRATA HLADNA VALJARNA BELA smo prejeli zapisnike SDS vodstvo + odprema, lužilnica + priprava vložka 1, 2 in 3, žarilnica 1, 2, 3 in 4, adjustaža + strojna adjustaža 1, 2 in 3 ter valjarne 1, 2, 3 in 4. SDS vodstvo obrata + odprema ocenjuje, da je letni plan 1988 glede na sedanje stanje v tehnološko-proizvodni verigi izredno napet, vendar pa je izvedljiv pod pogojem, da pride do korenitih sprememb na tehnološko-kvalitetnem, vzdrževalno-investicijskem, komercialnem in kadrovskem področju, kot tudi do sprememb glede kapacitet posameznih naprav in HVB — toda šele od tistega trenutka dalje, ko bo do teh sprememb prišlo. Glede sporazuma o združevanju sredstev za krajevne skupnosti pravi, da naj se v bodoče takih informacij ne pošilja več po obratih. V zvezi z ustanovitvijo komunalno-cestne skupnosti pa jih zanima, za koliko se bo zmanjšalo število zaposlenih, in če se bo, kam jih bodo zaposlili. V zvezi z informiranjem pravijo, da so gradiva še vedno preobširna in nerazumljiva. Glasil je Železar naj bi bilo bolj železarsko, kajti v njem je preveč zadrževanja, ki se ne tičejo Železarne. Sicer pa je »prevladalo mišljenje, da so v Železarni objavljeni članki, ki jih v drugih glasilih nečje objaviti in jih potem dajo v glasilo Železar, ki pa vse objavi«. Pod točko razno opozarjajo, da je trenutno stanje na področju poslovanja centralnih skladišč (pomožni material) porazno. Vprašujejo pa tudi, za koliko se bo zmanjšalo število zaposlenih na CSI.

Center za samoupravljanje in informiranje — Božidar Lakota

Ko Bohinj SFRJ. I zamem sprema

Vend vensko proti l memba temelji tralno i predlag

Že pi skupine memba tel« na ločila d stema, v volil srednih Tem ekonor nju Bo fakulte mije s tržni e tniška spreml žno go vsebujo vsebujo nosti e

Tudi udeležil zor, ki j stitev pa Pozir pomočje napad n vali v Bi no, kjer niral se zarni el Ponoči, in kmal Nemci. I malemu so se klj niti v P skemu i napad š boju je Nemške padlih s Jeseniš nice. Ne lem Sto speha z Kot n tudi ori odšla to vazorja ni bilo p li smo z do prve

Slav

Po stavah fotogr svoje i ji Mla več k stracij fije v i logi Ž spevk fotogr Vodni od 19 Planir šu v l

Priv

Le grafi jami bah. zbirsk ubraiskih Lu Kraš

MLADI O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH

Ustavne spremembe? Ne hvala!

Konec prejšnjega tedna je republiška konferenca ZSMS organizirala v Bohinju posvetovanje oziroma seminar o osnutku amandmajev k ustavi SFRJ. Iz formalnih in neformalnih razgovorov na posvetovanju lahko povzamemo, da slovensko mladinsko politično vodstvo predlagane ustavne spremembe zavrača.

Vendar to ne pomeni, da je slovensko mladinsko politično vodstvo proti kakršnimkoli ustavnim spremembam, temveč da hoče drugačne, temeljitejše, predvsem pa diametralno nasprotno spremembe, kot jih predlaga osnutek amandmajev.

Že prvi predavatelj (član delovne skupine za pripravo gradiva o spremembah volilnega sistema) je »nalez« na temeljna in nedotakljiva določila delegatskega in političnega sistema, ki onemogočajo globji poseg v volilni sistem, uveljavitev neposrednih volitev itd.

Temeljno nasprotje med ustavo in ekonomskim sistemom je po mnenju Bogomirja Kovača z ekonomske fakultete nezdružljivost tržne ekonomije s konceptom družbene lastnine: tržni ekonomiji bi ustrezala podjetniška lastnina. Predlagane ustavne spremembe se sicer zavzemajo za tržno gospodarstvo, vendar v isti sapi vsebujejo tudi vrsto določil, ki omogočajo vsakršno vganjanje v pristojnosti ekonomskih subjektov.

Ustavne spremembe so nesprenjemljive ne samo zaradi tistega, kar v njih je, temveč tudi zaradi tistega, česar v njih ni. Djordje Marjanovič, iz Skopja je ugotovil, da ustavne spremembe puščajo ob strani človekove pravice in državljanske svobode. Pripravi je tudi nekaj »program« izhoda iz politične krize. Edina rešitev je večstrankarski politični pluralizem, ki naj bi imel v prvi fazi obliko popolnoma tudi kadrovske neodvisnih družbenopolitičnih organizacij.

Najbolj burna in najbolj duhovita je bila razprava o temeljnih načelih, ki opredeljujejo monopolen položaj zveze komunistov v političnem življenju. Sonja Lokar, izvršna sekretarka CK ZKS, se je zavzela za to, da v ustavi ostane tudi temeljno načelo. V prihodnji ustavi (nanjo se je skliceval tudi Ciril Ribičič na sestanku komunistov KS Sava), ki naj bi bila ustava za 21. stoletje, naj bi vključili formulacijo, da zvezi komunistov avantgardnost ni dana vnaprej, temveč jo mora potrjevati v

vsakdanjem življenju. Mnenje večine razpravljalcev je bilo, da take in podobne, čeprav dobronamerne formulacije nimajo nič opraviti z moderno ustavo. Ustava naj bi bila temeljni zakon, s katerim uzakonimo temelje ustavnopravne ureditve in ki zagotavlja državljanske pravice in svobode, ne pa utopični akt, ki natančno opredeljuje željeno družbo oziroma komunizem.

Sonja Lokar je sicer podprla politični pluralizem, toda, je dejala: »pokažite mi v naši družbi politično silo, ki bi lahko zamenjala zvezo komunistov«. Te sile seveda ni in v tem ima Lokarjeva popolnoma prav! Toda, zakaj? Odgovor na to vprašanje seveda ni v teh silah ali »silah«, temveč v komunistični partiji oziroma zvezi komunistov.

Ivan Puc

P.S.

Komunistom KS Sava je 18. februarja osnutek amandmajev razlagal Ciril Ribičič. Nekateri najglasnejši razpravljalci so se spraševali, če v javni razpravi ni celo preveč demokracije (»demokracija je le za poštene državljane, ki živijo v skladu z redom«) in se čudili, zakaj ustrezni organi (partija) ne reagirajo. V nasprotju s temi razpravljalci se je Ribičič zavzel za popolnoma odprto razpravo, saj je ne moremo vnaprej omejevati. Če želimo demokratičen izhod iz krize, nimamo druge rešitve, kot da razpravo pogumno odpremo.

Za Sonjo Lokar je vprašanje političnega monopola zveze komunistov legitimno. Kaj o tem menijo komunisti pod Mežaklo in Karavankami? Za nekatere komuniste KS Sava je to še očitno tabu.

PRIPRAVLJENOST

JE VEDNO BOLJŠA

KAKOR GOLO PRIČAKOVANJE

(TITO)

Vojna kirurgija

Tehnika zunanje masaže srca je osnovana na hrbtni legi ranjenca in trdi podlagi. Reanimator (oseba, ki oživlja) uporablja znano tehniko pritiska na prsni koš. Ponavadi pa se uporablja mešana tehnika zunanje masaže srca ter umetnega dihanja usta na usta. V primeru učinkovitega oživljanja se pri ranjencu najprej popravi barva kože, zožitev zenic, nastop bitja srca, spontanega dihanja, otipljiv utrip in povrnitev zavesti. Z zunanjo masažo prenehamo, ko so jasno razvidni zgoraj naštetih znaki, ki jamčijo uspeh oživljanja.

Priprava težko prizadetih za operacijo

Pri težjih poškodbah (močne krvavitve) način oživljanja najpogosteje ne izkazuje zadovoljive rezultate. Najuspešnejši način za kirurško obdelavo je tedaj, ko se prično po oživljanju javljati življenjske funkcije. Daljša slabokrvnost (anemija) prizadetega slabi odpornost in splošno stanje. To nadoknadimo s transfuzijo krvi. Uporabimo vse načine za preprečitev šoka in infekcije. V kolikor prizadeti ne urinira spontano, je nujno potrebna uvedba katetra.

Transfuzija krvi

S transfuzijo dosežemo primanjkljaj (nadomestek) izgubljenih krvi v krvnem obtoku. Eritrociti v krvi so pomembni prenašalci kisika, trombociti so obvezno gradivo pri strjevanju krvi in levkociti ustvarjajo glavni obrambni mehanizem proti infekciji odnosno okužbam. Plazma, ki je tekoči del krvi, vsebuje potrebne proteine in elektrolite.

V vojnih razmerah izvajamo transfuzijo v hujših primerih izgube krvi. Kri za transfuzijo se redno jemlje samo od zdravih krvodajalcev. Laboratorijsko pregledana kri vsebuje test, ki točno navaja krvno skupino (A-B-0) in Rh-faktor. Krvodajalca tudi testirajo na virus hepatitisa (vnetje jeter) in lues.

Najpogostejše prenosne bolezni s transfuzijo krvi so virusni hepatitis, malarija, lues in še neke druge. Prenos povzročiteljev luesa in malarije s transfuzijo je zelo redek. Toda prenos povzročitelja virusa hepatitisa je še vedno pereč. Posebno pazljivo mora biti pregledana konzervirana kri.

Spominski pohod na Stol

Tudi letos smo se planinci naše šole udeležili spominskega pohoda na Valvazor, ki je organiziran vsako leto v počastitev partizanskega boja na Stolu.

Pozimi, 20. februarja 1942, so Nemci s pomočjo domačih izdajalcev pripravili napad na jeseniško četo. Partizani so bili v Baragovi koči nad Zatrebovskimi planinami, kjer so pripravljali manjše akcije: minirali so proge, kabel, ki je dovajal železni elektriko, se povezovali z aktivisti ... Ponoči, 20. 2. so pod seboj zaslišali strele in kmalu so ugotovili, da so pod njimi Nemci. Začeli so se umikati v smeri proti malemu Stolu. Krila jih je megla, tako da so se kljub visokemu snegu uspeli umakniti v Prešernovo kočo. Toda kljub zimskemu času so Nemci vztrajali in izvedli napad še na Stol. V večernem neenakem boju je padel partizan Jože Koder iz Nemškega rova na Primorskem. Število padlih sovražnikov ni znano. Ponoči se je Jeseniška četa umaknila v dolino Završnice. Nemci so nato zasedli kočo na Malem Stolu in jo še tisti večer zaradi neuspeha zažgali.

Kot novost pri pohodu so letos uvedli tudi orientacijsko tekmovanje. Z nami je odšla tovarišica Jana Bizjak. Pot do Valvazorja nam je bila že vsem znana, zato ni bilo problemov, da bi se izgubili. Hodi-li smo zelo počasi in kočno smo le prišli do prve in zadnje kontrolne točke malo

pred Valvazorjevim domom. Odgovorili smo na vprašanja iz zgodovine bitke, pri čemer nismo imeli problemov, saj smo tekst že prej pregledali. Odšli smo naprej in prišli do karavle, kjer smo se srečali s trdim problemom — streljanjem z zračno puško. Vedeli smo, da ne bomo tako uspešni, ker nimamo toliko prakse. Vsi premrazeni smo le prišli na vrsto in kar dobro, za nas seveda, preluknjali tarče. Počakali smo še na razglasitev rezultatov in ugotovili, da se je prva skupina uvrstila na 4. mesto, druga pa na 8. mesto. Prvo in drugo mesto so zasedli Radovljčani, tretji pa so bili učenci s Koroške Bele. Po krajšem klepetu s prijatelji pa smo odšli po isti poti nazaj — domov.

Alenka Novak,
planinski krožek,
OŠ Tone Čufar Jesenice

Ples ob dnevu žena!

Ob dnevu žena prireja KS ZSMS Železarne ples, ki bo v soboto, 5. marca, ob 18. uri v zgornjih prostorih hotela Korotan.

Ženske imajo prost vstop!
Vabljeni!

Narava nam je vendarle naklonila športni dan

Letošnja zima šolarjem zares ni naklonjena. Zima brez snega ni zima! Zelo nenavadno se nam zdi, če svojega prostega časa v zimskih dneh ne moremo preživeti na smučeh, na sankah, na sprehodih v zimski naravi, ali v raznih drugih zimskih norčijah, za katere nam res ne zmanjka domišljije. Le drsanje na Jesenicah ni vezano na sneg in mrz, kajti ledena ploskev, ki je zaradi naših hokejistov vedno urejena, nam ob koncu tedna nudi sprostitve, če si je želimo.

Vremenske razmere so dale slutiti, da ne bomo imeli niti zimskega športnega dneva. Sreča pa se nam je le nasmehnila. Ob koncu prejšnjega tedna je zapadla debelejša snežna odeja. Mislim, da ni bilo otroka, ki mu ne bi ob naletavanju tistih debelih snežnih hribov od radosti poskakovalo. Starejši seveda gledajo na to povsem drugače. Vendar o tem ne bi

zgubljal besed, kajti naša mnenja se tako vedno razhajajo. Zakaj bi bilo tokrat drugače? Sneg, led, pa mrz in ogrevanje, razmere na cestah in še nešteto drugih slabih stvari se spomnimo, črnogledi kot so.

Sneg je torej bil. Potrebna je bila le hitra odločitev tovarišev učiteljev. Bo ali ne bo športnega dne? Odločili so se v skladu z našimi željami.

V torek, 16. februarja smo se zato zbrali pred šolo, smučarji nekoliko prej kot drsalci in pohodniki. Avtobusi so nas odpeljali v Podkoren, kjer so smučarji v štirih urah smučanja dobera razgibali svoje sklepe. Boljši smučarji osmošolci so smučali na smučišču, ki je namenjeno predvsem treningu in tekam naše državne reprezentance.

Drsalci so se odpravili na drsalnišče pod Gmajnico, kot ga Kranjskogorci imenujejo. Kaj hočemo, led je gladek, zato je bilo mogoče pokomentirati kak bolj ali manj eleganten padec. To pa nikakor ni bil vzrok za slabo voljo.

Še najbolj so njegove tople žarke občutili pohodniki, ki so se odpravili proti Jasni in tako lahko opazovali lepote zimске narave. Mislim le, da bi bili lahko pohodi daljši in napornejši, kajti tak sprehod si lahko privoščijo vsakdo sleherni dan, če se mu ga za- hoče.

Športni dan je bil zelo prijeten. Takih zimskih užikov si želimo še več, le da v letošnjem letu to skoraj zagotovo ne bo mogoče. Snežna odeja, ki je bila še nekaj dni nazaj kar vzpodbudno debela, hitro izginja. Narava ubira svoja pota. Zares si ne pusti ukazovati, je povsem suveren vladar. Mogoče pa nam bo v prihodnjem letu vseeno bolj naklonjena.

Borut Vukčević,
8. a OŠ Tone Čufar

Slavko Tarman

Portreti slovenskih mojstrov fotografije

16

Po letu 1935 ni več redno sodeloval na razstavah, ni imel tehnične možnosti za izdelavo fotografij formata 30x40 cm. Objavljal pa je svoje fotografije redno v revijah. Samo v reviji Mladika je v letih od 1927 do 1941 objavil več kot petsto fotografij, kot umetniške ilustracije revije. Prav tako je objavil fotografije v ilustrirani prilogi Jutra, v umetniški prilogi Življenje in svet. Objavil je tudi več prispevkov o fotografiranju. Njegove umetniške fotografije so objavljali: Ilustrirani Slovenec, Vodnikova pratika, Gruda, Fotoamater v letih od 1932 do 1935 in zagrebški Foto revija v Planinskem vestniku 1933 do 1940 ter Tovarišu v letih 1949 do 1952.

Prva fotomonografija — slovenska zemlja v podobah

Leta 1935 je izšla Krašovčeva fotomonografija, opremljena s stopetdesetimi fotografijami in z naslovom Slovenska zemlja v podobah. Izbor je opravil dr. Karel Dobida, ki je zbirki napisal tudi uvod. Krašovčeve lirsko ubrane fotografije so bile posnete na slovenskih tleh in so odsev takratne dobe in ljudi.

Leta 1941 so izšle tri fotografije Frana Krašovca v knjigi Čar svetlobe, v kateri so bi-

la objavljena najboljša dela z drugega Rolleifatečaja.

Fran Krašovec je bil pesnik in mojster, ki je s svetlobo in senco ustvarjal občutja. Bil je

Fran Krašovec: Starost, 1931

nežni občudovalec tihih lirskih razpoloženj v naravi. Obenem pa je bil fotografski impresionist. Njegove fotografije poudarjajo atmosfero in svetlobno razpoloženje motiva. Zgodaj je spoznal, da je svetloba moč fotografije.

Fotograf — umetnik

V zasebnem življenju je bil vase zaprt, tih in skromen. Pa tudi razumljiv in enostaven človek. Čeprav se je s fotografijo ukvarjal le kot amater, je bil v pravem pomenu fotograf — umetnik. Vse svoje življenje in vso dejavnost je posvetil fotografiji. Bil je umetnik, človek z dušo in občutkom za slovensko zemljo in za življenje ljudi na njej.

Do leta 1930 je bila na slovenskem razvita predvsem planinska oziroma pokrajinska fotografija. Fran Krašovec je bil eden prvih fotografov, ki je zajemal motive iz narodnega življenja. Zanimale so ga slike mestne in vasiške arhitekture ter predvsem prizori iz vsakdanjega življenja slovenskega kmeta, meščana in delavca.

V sončnih nedeljah je rad zahajal na Dolensko in Notranjsko, kjer je bil ohranjen še prvotni mir. Na izlete se je vozil z vlakom, nato vrnjen z nahrbtnikom, kjer je imel foto aparat 9x12 cm, plošče, rumenice in stojalo.

S foto aparatom križem po Dalmaciji in Bosni

S foto aparatom je poleg Slovenije prekriziral Kotor, Dalmacijo in Bosno. Nazaj je prinesel vrsto uspešnih negativov in prvinskih motivov. Vedno se je držal pravila: Ni važno kaj fotografiraš, temveč kako predmet podaš.

Fran Krašovec: Berači, 1937

Resnično, bil je mojster foto izreza. Trdil je, da je potrebno iz slike reducirati vse, kar moti osrednji motiv. V tem je bil tudi dosleden.

Bil je odličen poznavalec fotografije in član žirije vseh treh mednarodnih razstav v Ljubljani, pred drugo svetovno vojno.

Krašovec je uporabljal za izdelovanje fotografij gumijev in brom oljni postopek. Do leta 1934 je snemal s foto aparati na plošče. Šele leto po tem je prešel na foto aparat Rolleiflex 6x6. V letih 1949 do 1953 je nastal uspeh Krašovčev ciklus — Ljubljana v štirih letnih časih. Večina fotografij je posneta z ljubljanskega gradu.

Napadi na družbeno lastnino (5)

Delavski sveti TOZD in delovne skupnosti Železarnice Jesenice so v začetku februarja med drugim obravnavali tudi elaborate o popisu sredstev in imovine ter njihovih virov — enkratna priložnost torej, da se preveri trditve, izrečena na problemski konferenci ZK in kasneje (12. 2.) povzeta v Gorenjskem glasu, o »ogromnih primanjkljajih v skladiščih in poskusih njihovega prikrievanja«. Trditve je v obeh primerih ostala brez odmeva.

V zapisnikih, oziroma sklepih, ki smo jih prejeli na CSI, najdemo v zvezi s to tematiko (osredotočili se bomo predvsem na primanjkljaje), takšne ugotovitve, stališča in sklepe:

Pri inventurnem popisu R-6 je delavski svet TOZD TALILNICE ugotovil vrednostni višek 10.390.853 din in vrednostni manjko 9.962.656 din. Po ugotovitvah komisije naj bi vrednostni manjko nastal zaradi preklasifikacij v nadaljnji predelavi. V skladišču 0-8 je stalna inventurna komisija ugotovila manjko v vrednosti 47.460.000 din in v skladišču 04 manjko v vrednosti 734.981 din. Sklepov v zvezi z ugotavljanjem odgovornosti ne najdemo ne pri tem, ne pri drugih delavskih svetih (razen pri DSSS). Iz sklepov delavskih svetov TOZD PLOŠČATI PROGRAM in TOZD OKROGLI PROGRAM zvemo, da sta oba delavska sveta elaborat inventurnih komisij potrdila. Poročili naj bi bili sestavni deli sklepov (priloga!), vendar ju na CSI nismo prejeli.

Delavski svet TOZD TEHNIČNE DEJAVNOSTI v zvezi z inventuro osnovnih sredstev ugotavlja, da komisije niso ugotovile ne primanjkljajev ne presežkov, da pa v vseh obratih opozarjajo, da ugotovitve preteklih elaboratov niso bile v celoti uresničene (katere ugotovitve ne zvemo). Stalna inventurna komisija, ki je pregledala stanje materiala R-3, in orodja v rabi ter specialnega orodja, pa je ugotovila naslednje nepravilnosti: v skladišču 70 manjko v višini 343.400 din in v skladišču 80 »bo inventura zaradi objektivnih vzrokov opravljena v letu 1988«, v skladišču 86 ob višku 1.627.656 din tudi manjko v višini 8.525.185 din, v skladišču 89 ob višku 3.035.714 din manjko 1.525.417 din in v skladišču 82 višek v višini 64.000 din. V okviru te točke je delavski svet med drugim ugotovil, da so bili v obratu Transport obračunani stroški remontov višji od vkalkuliranih za 43.916.121 din. Na predlog odbora za gospodarstvo je sprejel tudi povsem nepotreben sklep, da se ob vsakokratnem predlogu za likvidacijo osnovnih sredstev imenuje posebno komisijo, ki bo likvidacijo izvedla. Doselej torej v TOZD niso izvajali Navodila za izločitev osnovnih sredstev.

Iz sklepov delavskega sveta TOZD DRUŽBENI STANDARD zvemo leto, da je potrdil elaborat inventurne komisije in predlog za odpis osebne dohodke (počitniško delo) v znesku 17.746 din. Iz drugih virov smo izvedeli, da so več televizorjev — osnovnih sredstev te TOZD, prodali preko male prodaje.

Delavski svet TOZD KOMERCIALA je v skladišču 43 ugotovil manjko v vrednosti 9.197.576 din (in višek 1.409.147 din) in s tem v zvezi sklepil, da naj vodja materialnoskladišnega poslovanja na naslednji seji delavskega sveta poroča o ukrepih glede inventurnih razlik (pa tudi v skladišču 40, ki se v zvezi elaboratom sploh ne omenja).

Delavski svet DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB je v zvezi z ugotovitvijo inventurne komisije, da manjka 153 muzejskih eksponatov, sklenil, da naj se ugotovi odgovornost za te eksponate in da naj

vodja tehničnega muzeja na naslednji seji poroča s točno dokumentacijo o manjkajočih predmetih. Za bivši delovni skupnosti KSI in finančne je potrdil likvidacijo in odpis vrednosti osnovnih sredstev v višini 4.821.381 din in s sedajo vrednostjo 178.412 din (ne ve se, ali je likvidacija opravila komisija za likvidacijo v skladu z Navodili za izločitev osnovnih sredstev?). V splošnem sektorju pa so ugotovili dva vrtljiva stola viška.

Hkrati so delavski sveti v TOZD in delovnih skupnostih na predlog inventurnih komisij odpisali tudi takomenovane neizterljive terjatve. Za ilustracijo naj navedemo zneske in subjekte, ki so jim bile terjatve odpisane po sklepu delavskega sveta TOZD Tehnične dejavnosti: GRS Račete 216.088 din, GRS Kranjska gora 159.119 din, GRS Mojstrana 252.566 din, GRS Jesenice 95.219 din, Šahovsko društvo Murka Lesce 254.524 din, Računovodstvo osebnih dohodkov 33.092 din, TVD Partizan Jesenice 1.785.562 din in Republiški sekretariat za finance 181.515 din.

Pustimo ob strani vprašanje, koliko so tovrstne odločitve v trenutku, ko vse bolj tonemo v izgubo, najemamo drage kredite, in ko sprejemamo drastične ukrepe na področju kadrovske politike, skladne z načelom gospodarjenja z družbenimi sredstvi v duhu dobrega gospodarja oziroma z načelom »ekonomske in družbene smotnosti«, h kateri delegate zavemo 4. člen sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD. Oglejmo si raje še nekaj tovrstnih cvetk iz domačih logov.

Znano je, da smo materialno ali finančno pomagali obnoviti vrsto planinskih potejank (Kredarica, Koča pri Sedmerih jezerih, Erjavčeva koča, Koča na Gozdu, Koča na Golici, sedaj Šlajmarjeva v Vratih) in da se nam Dom na Mežakliji, v katerega smo pred leti vložili znatna sredstva in ki je naša last, obenem pred nosom podira; da v bivši TOZD Elektrode pred leti kombija, katerega nakup smo opravičevali z njihovimi potrebami, v njihovi TOZD nikoli niso videli, ker smo ga dali »v najem« Smučarskemu društvu in da nekateri SDS v našem kolektivu opozarjajo, da ne morejo pravočasno intervenirati, zaradi česar prihaja do zastojev, ker nimajo svojega prevoznega sredstva (oziroma ni poskrbljeno za pravočasen prevoz, kupili pa smo avto tudi za milico), da hokejistom Jesenic po posebnem sporazumu izplačujemo osebne dohodke, četudi ne delajo v našem kolektivu, obenem pa zmanjšujemo število delavcev na nekaterih ključnih mestih, ker ocenjujemo, da bomo tako občutno zmanjšali stroške. In še, in še, ker takšna poslovna logika očitno neko koristi. Po drugi strani pa se, skoraj vsako leto med popularnimi ukrepi pojavljajo: varčevanje, z zaščitnimi sredstvi, toaletnim in pisarniškim papirjem.

Za prave vzgibe takšne poslovne logike se v časih, ko so nam še rožice cvetele in je bilo vsega dovolj, tako za nas kot za druge, niti nismo znebili. Sedaj, ko nam teče voda v grlo, pa bi se verjetno morali prašati, zakaj delavski svet TOZD Ploščati program odstopa DSSS SOZD SZ osno-

vno sredstvo panafaks UF-4000 z nabavno vrednostjo 4.450.000 din takorekoč zastoj (znesek najemnine se določi v višini revalorizirane amortizacije, pogodba velja za eno leto in se vsako leto obnavlja). Na CSI pa na primer, medtem že več let zmanjšujemo stroje nadomestili z novimi.

Tudi ob že omenjenem sklepu delavskega sveta TOZD KOMERCIALA se nam odpira še nekaj dodatnih vprašanj. Sklep, da naj vodja materialnoskladišnega poslovanja na naslednji seji delavskega sveta TOZD KOMERCIALA poroča o ukrepih glede inventurnih razlik v skladišču 43 in 40, namreč ni bil sprejet v razpravi o elaboratu o inventurah, temveč pod točko »pregled izvajanja sklepov prejšnje seje«. V zvezi s skladiščem 40, ki se v ugotovitvah v zvezi z elaboratom sploh ne pojavlja, najdemo na 10. seji delavskega sveta TOZD KOMERCIALA (5. novembra 1987) pod točko razno (5.2.) naslednji zapis: »V skladišču 40 — Centralno skladišče — skupna vrednost pregledanega materiala R-3 in orodja v rabi znaša 686.197.895 din. Manjko VK 58 v višini 11.115.780 din se knjiži na konto 47100 in višek VK 57 v višini 3.052.270 na konto 78350 in odvede prometni davek«. Na 11. seji 17. novembra, pa: »Sklep 5. 2. 10. seje delavskega sveta, ki je bila 5. novembra, bo predmet razprave, ko bodo ustrezne službe raziskale oziroma dobile podatke nastalega manjka v Centralnem skladišču«. O vzrokih, zakaj se ustreznim službam delo zatika, ne najdemo nikakršnih informacij, prav tako ne o »objektivnih vzrokih«, zaradi katerih bo inventura v skladišču 80 (TOZD Tehnične dejavnosti) opravljena »v letu 1988«.

Vse to je dokaz, da razni sklepi ali zapisniki, katerih povzetke objavljamo v Železarni, ne predstavljajo pravih stvari, ampak so le formalne informacije, na katerih bi lahko kot samoupravljalci oblikovali svoja stališča. Takšni kot so, so v mnogih primerih lahko samo vir najrazličnejših podmen, sumničenj in govorice, ki potem preplavljajo Železarno in povzročajo nezadovoljstvo z vsemi negativnimi efekti v produktivnosti in medsebojnih odnosih.

Naj navedem še en primer, prav tako v zvezi s skladiščem, ki gornjo težo potrjuje, prav tako iz TOZD KOMERCIALA. Na 7. seji delavskega sveta (14. 7.) je pod točko »pregled izvajanja sklepov prejšnje seje« ugotovljeno, da je »sklep 10. 3. 4. seje delavskega sveta dne 21. 4. 1987« prenos skladišča gradbenoremontne dejavnosti bil realiziran«. Sklep 10. 3. 4. seje, ki je bila aprila, pa govori o izolaciji strehe na nabavi, pa tudi sicer omenjenega sklepa v »Sklepih« enostavno ni. Se bolj pa je človek zmeden, ko v sklepih naslednje, 8. seje delavskega sveta, ki je bila 25. avgusta, prebere: »Prenos skladišča GRD je v realizaciji«. Pojasnil je takšne preobrate pa enostavno ni!

Te probleme se seveda da z nekaj več dobre volje, skrbnosti in discipline, vsaj na informacijskem nivoju, hitro odpraviti. Bolj zaskrbljujoče pa je prepričanje, ki je razširjeno v veliki meri tako med delavci Železarnice kot izven nje: češ, kaj pa je nekaj starih milijonov ali celo milijard za takega giganta (iluzija, ki jo imamo sami o sebi), kot je Železarna. Ta predstava, ki se je gradila desetletja, pogosto tudi vzorec ponašanja, ki se kaže v tem, da je povsem normalno, če Železarna ne glede na svoj vsakokratni »trenutni« položaj podpira kar vse, podolgem in počez, izven nje, navznoter pa tudi, če kdo simpatizira kaj odtuji, malomarno ravna z napravami ali materialom, uporablja stroje za privatne usluge ipd. Češ, kaj se pa nam to pozna?

Predstava o Železarni kot gigantu, ki mu valovi splošne gospodarske krize, ki pljuskajo obenj, ne morejo nič, je sicer pomembna za ustvarjanje občutka pripadnosti, je pa po drugi strani velika ovira za spremembo našega, lahko bi rekli razpisniškega ponašanja, v bistvu nediscipline, ki se kaže tako navzven kot navznoter in ki je postalo del mentalitete tega, po širni domovini znane, vedno uspešnega železarja, ki je vedno dobro delal in bil obenem pripravljen pomagati tudi drugim, ne glede na delo, položaj in funkcijo, ki jo opravlja. Silovit preprič, v katerem smo se v tej krizi znašli tudi mi, nujno terja spremembo takšne miselnosti. Tudi to je, ob uveljavljanju nove tehnologije in reorganizaciji, ki naj bi seveda pomenila uresničenje zastavljenih zamisli, eden od pogojev za uspeh.

Božidar Lakota

OPOMBA: Ne moremo si kaj, da se ne bi zdržili ob ugotovitvi, da katere

smo prišli pri pregledovanju zapisnikov februarjskih sej DS, da je bil Leon Vidic, vodilni delovodja v Jeklarni 2, na seji delavskega sveta TOZD TALILNICE, ki mu tudi sam še vedno predseduje, dne 9. februarja, imenovan v Komite za SLO in družbeno samozaiščito. Na delegatsko vprašanje SDS CSI v mesecu novembru smo od direktorja splošnega sektorja Iva Voha v zvezi z razbitim avtom na Kresu dobili naslednji odgovor: »Postaja milice Jesenice nas je obvestila, da so pri obravnavanju prometne nezgode 24. julija 1987 ob 20.30 na Kresu ugotovili, da je Leon Vidic, delavec Jeklarnice 2 v vinjenem stanju povzročil prometno nezgodo in poškodoval vozilo Golf, last Jeklarnice 2. Leon Vidic je bil omenjenega dne na delu v popoldanski izmeni in si je sam izpolnil potni nalog za osebni avtomobil, čeprav nima voznškega dovoljenja, da bi odpeljal domov sodelavca. Zoper Vidica so delavci milice ukrepali tako, da so podali prijavo občinskemu sodniku za prekrške v skladu s TVCP. V Železarni disciplinski postopek zoper Vidica ni bil uveden, čeprav je bilo to zahtevano. Zaradi nevedbe disciplinskega postopka je bil proti obratovodji Henrik Zupanu uveden disciplinski postopek, vendar je bil obratovodja za to dejanje oproščen odgovornosti. Ob tem moramo poudariti, da gre v primeru Leona Vidica za hujšo kršitev delovne obveznosti, kjer je rok

zastaranja eno leto, tako da je uvedba postopka še vedno možna. To pa je v pristojnosti TOZD TALILNICE.

V Komite za SLO in DS je bil istega dne imenovan tudi Blaž Cvetko, vodilni delovodja in sekretar OO ZKS Jeklarnice 2, ki ga omenja informacija poslovnega odbora »Upravljanje z družbenimi sredstvi (nepravilnosti)«, objavljena v Železarni dne 21. januarja 1988, takole: »Zadeva Friderik Oman, Valentina Plahuta, Blaž Cvetko: V zvezi z neupravičenim razpolaganjem z družbenim premoženjem — elektrode, je disciplinska komisija izrekla prenehanje delovnega razmerja, vendar odločba ni pravomočna.

Glede primera Leona Vidica je tudi odbor samoupravne delavske kontrole Železarnice na seji, dne 15. januarja 1988, zahteval od direktorja TOZD TALILNICE poročilo, kako je ukrepal, in sicer na predlog predsednika poslovnega odbora Železarnice, Borisa Breganta (potem, ko je predsednik odbora delavske kontrole Novkovič že hotel predlagati, naj odbor da pobudo za postopek proti tistemu, ki bi moral proti Vidicu sprožiti postopek po svoji delovni dolžnosti, pa ga ni).

Vprašanje predstavnika KS ZSMS Železarnice, oziroma predsedstva KS ZSMS na problemski konferenci ZK: do kdaj bomo imeli v Železarni dva disciplinska pravilnika, je torej povsem na mestu.

Seja delavskega sveta SOZD Slovenske železarnice

V začetku februarja je bila na Jesenicah deseta seja delavskega sveta SOZD Slovenske železarnice. Obravnavali so izpolnjevanje sklepov prejšnje seje, prvo oceno poslovanja Slovenskih železarn v letu 1987, vpliv protiinflacijskega programa na poslovanje Slovenskih železarn, plan delovne skupnosti SOZD in plan sredstev za skupno porabo za leto 1988, usmeritve na področju zunanjetrgovinskega poslovanja SOZD v letošnjem letu, pregled naložb in predlog kriterijev za oceno uspešnosti investicij v obdobju od 1977 - 1988, projekt naložbe Uvedba UHP peči z odpraevalno napravo v Železarni Ravne, razpis volitev v samoupravne organe SOZD, informacijo o prekinitvi dela v Železarni Ravne ter informacijo o nakupu stanovanj za potrebe kolegijanske poslovnega odbora SOZD Slovenske železarnice. Delegirali so tudi predstavnika SOZD v svet za znanost pri RK SZDL Slovenije in določili znesek za pokroviteljstvo nad razvijanjem in ohranjanjem tradicij Prešernove brigade za leto 1988.

Še vedno ni realiziran sklep, da se zagotovijo sredstva za obnovo Erjavčeve koče na Vršču, zato delavski svet SOZD ponovno zadoljuje strokovne službe delovne skupnosti SOZD, da proučijo možnosti za sofinanciranje gradnje oziroma obnove planinskih postojank na Vršču, Raduhi in Svetini.

V razpravi o prvih ocenah poslovanja Slovenskih železarn v letu 1987 so poudarili predvsem, da bi morali biti osebni dohodki prikazani po enotnih kriterijih. Nagrajevanje po delu bi moralo bolj potekati, prav tako tudi problematika tehnoloških viškov v Slovenskih železarnah in aktivnosti na tem področju. Razpravljali so tudi o razlogih za nekoliko slabše poslovanje Železarnice Ravne in o nujnosti uvajanja novih programov proizvodnje predvsem na področju finalizacije.

V razpravi o vplivu protiinflacijskega programa so poudarili predvsem vplive cenovnih nesorazmerij na poslovanje predelovalnih delovnih organizacij v SOZD in problematiko, ki jo povzroča politika revalorizacijskih obrestnih mer.

Prihodek delovne skupnosti SOZD je odvisen od poslovne uspešnosti delovnih organizacij v njej. Ker je bila dohodkovna uspešnost delovnih organizacij nizka, je delovna skupnost pridobila sredstva za celotni prihodek le zato, ker ni izpolnila plana kadrov za leto 1987 in ker načrtujejo začasno zmanjšanje kadra v delovni skupnosti v letu 1987. Ob tem so se osebni dohodki delavcev v delovnih organizacijah bistveno bolj povečali, kot je porasel dohodek. Osebni dohodki delavcev v delovni skupnosti so se gibal sorazmerno z rastjo osebnih dohodkov delavcev v SOZD, spremembe v poslovnih stroških pa ustrezajo rasti podražitev ali dogovorom.

Ob enaki dohodkovni uspešnosti in ob trenutnem stanju zaposlenih delovna skupnost ne pridobi dovolj prihodka. Sedanja prispevna stopnja bi zadoščala za trenutno število zaposlenih in za povečanje za enega ali dva sodelavca. Delovna skupnost predlaga povečanje števila zaposlenih za šest sodelavcev (glede na stanje v decembru 1987), ali za tri sodelavce glede na plan, ki ni bil realiziran. Delavski svet SOZD Slovenske železarnice je ugotovil, da so vsa delovna mesta potrebna, zato je predlagal, da se nadomesti samostojnega strokovnega sodelavca za plan, da se objavi ostala prosta dela in naloge in da se sprejme tudi več pripravnikov.

Delavski svet je sprejel povečanje prispevne stopnje za devet odstotkov. Elementi skupne porabe bodo

usklajeni z delovnimi organizacijami, prispevna stopnja na dohodek in zunanjetrgovinsko realizacijo pa na dejansko dosežene vrednosti.

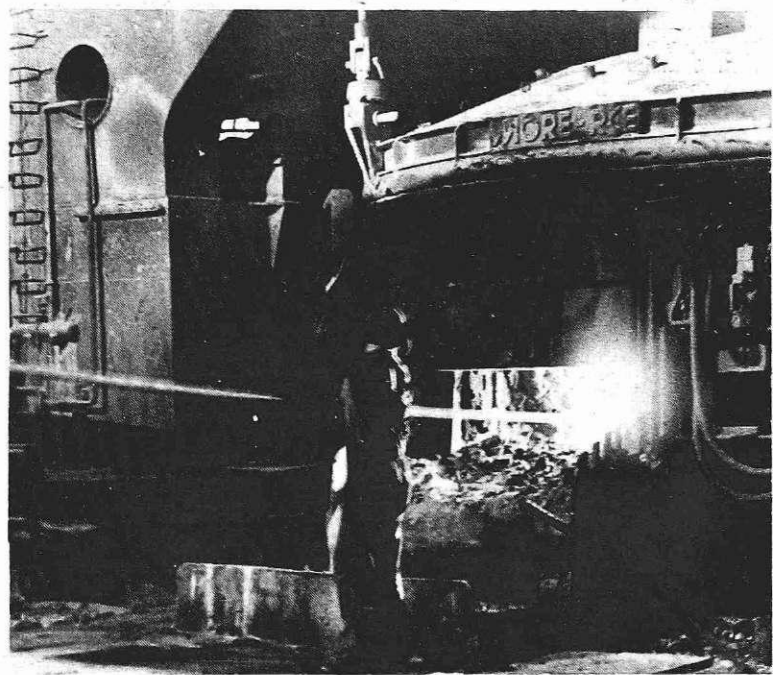
V vseh komisijah, ki delujejo v konferenci sindikata SOZD Slovenske železarnice, je velika pripravljenost za združevanje aktivnosti, zato za leto 1988 sindikat Slovenskih železarn predlaga, da se srečanje železarjev združi s srečanjem pihalnih orkestror ali s srečanjem folklornih skupin in pohodom železarjev. Zaradi zelo težkega gospodarskega položaja se ni povsem jasno, ali bodo sredstva v predlagani višini za sklad skupne porabe tudi združena, zato bo konferenca sindikata ponovno razpravljala o možnostih prerazporejanja sredstev znotraj aktivnosti, ko bodo znani podatki iz zaključnih računov.

Na področju zunanjetrgovinskega poslovanja sta trenutno pred podpisom dve pogodbi o dolgoročnem sodelovanju z italijansko firmo INNSE Milano o proizvodnji strojne opreme in strojev za preoblikovanje metalov in ameriško firmo CORREL STEEL Philadelphia o predelavi pločevine.

Delavski svet je sprejel predlog kriterijev za oceno učinkovitosti naložb in pregled dokončanih naložb v SOZD Slovenske železarnice v obdobju 1977 - 1988 in potrdil program naložbe Železarnice Ravne Intenzifikacija in modernizacija proizvodnje jekla v Jeklarni III.

Glavni vzroki za prekinitev dela v Železarni Ravne so bili: protest proti sedanjim družbenim razmeram, nezadovoljstvo z osebnimi dohodki (predvsem delavcev z nizkimi osebnimi dohodki), padanje standarda, negotovost glede nadaljnega razvoja, izredna učinkovitost doslej izljudenih prekinitev dela in še nekateri drugi. V razpravi so poudarili, da je treba več pozornosti posvečati informiranju delavcev in politiki osebnih dohodkov ter da je večja aktivnost sindikata na vseh področjih nujna. Le tako bomo lahko podobne situacije, če bo spet prišlo do prekinitve kjerkoli v SOZD, lažje obvladovali.

Sprejeli so informacijo o nakupu službenega stanovanja za potrebe kolegijanske poslovnega odbora in potrdili pregled združevanja sredstev za nakup tega stanovanja. Za delegata v svetu za znanost pri predsedstvu RK SZDL Slovenije so za naslednje mandatno obdobje imenovali Jakoba Lamuta. Za pokrivanje obveznosti iz naslova pokroviteljstva nad ohranjanjem in razvijanjem tradicij Prešernove brigade se v letu 1988 odobri znesek 400.000 dinarjev. (Iz zapisnika delavskega sveta SOZD Slovenske železarnice povzela L. K.)

Asea elektro peč (foto: I. Kučina)

V s
gih org
zadovo
hodka
Za
1987 va
materij
lovnih
vale sk

Prej

Pregl
bujie tis
dohodk
1987 pla
mov, d
občini J
Poleg
sta dru
dohodk
mo le n
vek iz c
občinsk
proizvo
stipend

SIS DI

SIS

OZD

OIS

SOV

— obč

— rep

KUS

TKS

SSSK

RS

Zap.

Skupa

SIS M

SIS

Komu

Cestna

Požarn

Skupa

Stanov

Prej

pri

V le
kon, k
družbi
nje za
gospo
četrtle
občini
presej
sredst
s pris
sredst
zakon

V le
nje iz
škega
kjer s
niške
nih de
valno
letu 1
skladu
meljih
priloge
stev.

Pri
so bili
1986.
nje. O
la oce
dohod
to 198
škov 1
planir
storite
%.

Pok
v letu
družb
ne dol
z izve
zakon
prihor
sel na
benih
vodnj
klajev
trileti
čanih
teh.

V l
v zdr
za za
izgub
proiz
nih p
stano
skupi

K

A)

1.

Zm

uresi

je za

cione

ja. F

Pregled obveznosti v letu 1987

V skladu z zakonom o združenem delu morajo biti delavci temeljnih in drugih organizacij združenega dela vsaj enkrat letno seznanjeni z obveznostmi za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, ki se poravnava iz dohodka OZD.

Za razpravo na zborih delavcev ob obravnavi zaključnega računa za leto 1987 vam posredujemo pregled teh obveznosti za SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje v občini Jesenice. Podrobnejše podatke o izvajanju delovnih in finančnih načrtov za leto 1987 ter načrte za leto 1988 pa bodo obravnavale skupščine SIS v občini Jesenice na sejah v aprilu in maju letos.

Pregled obveznosti SIS za leto 1987

Pregled obveznosti za leto 1987 vsebuje tiste obveznosti iz bruto osebnega dohodka in dohodka, ki smo jih v letu 1987 plačevali za uresničevanje programov, dogovorjenih v skupščinah SIS v občini Jesenice.

Poleg teh obveznosti pa je še cela vrsta drugih, ki jih plačujemo iz osebnih dohodkov ali dohodka. Naj jih naštejemo le nekaj: republiški in občinski davki iz osebnega dohodka, republiški in občinski prispevek za pospeševanje proizvodnje hrane in blagovno rezervo, štipendiranje, za solidarnost za Črno

goro, pa za republiško izobraževalno in raziskovalno skupnost itd.

Za občinske obveznosti velja, da so bile v letu 1987 povprečne prispevne stopnje enake povprečnim iz leta 1986, razen pri skupnosti otroškega varstva (usklajevanje poročniške) in pri jese- niški raziskovalni skupnosti.

Pri SIS materialne proizvodnje so obremenitve v letu 1987 take, kot so bile v letu 1986.

Za leto 1988 smo pri SIS družbenih dejavnosti pri preračunu stopenj upoštevali povprečne stopnje iz leta 1987, pri SIS materialne proizvodnje pa so ostale enake kot v letu 1987. Zaradi različnega sistema obračunavanja stopnje v letu 1987 in letu 1988 niso primerljive neposredno.

SIS DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

SIS	1986	Delež	1987	Delež	Indeks 87/86
OZD	3.156.610	49,0	6.377.522	47,3	202
OIS	1.676.659	26,0	3.443.886	25,5	205
SOV	1.026.463	15,9	2.334.189	17,3	227
— občina	625.028	9,7	1.349.111	10,0	216
— repub. (porod.)	401.435	6,2	985.078	7,3	245
KUS	137.234	2,1	364.221	2,7	265
TKS	161.834	2,5	330.883	2,5	204
SSSk	204.683	3,2	481.754	3,6	235
RS	15.303	0,2	38.070	0,3	249
Zap.	63.549	1,0	110.076	0,8	173
Skupaj:	6.442.335		13.480.601	100,0	209

SIS MATERIALNE PROIZVODNJE

SIS	1986	1987	Indeks	prispevna stopnja v letu 1987
Komunalna skupnost	402.860	714.052	177,2	1,42
Cestna skupnost	550.759	615.781	111,8	1,50
Požarna skupnost	77.195	136.721	177,1	0,27
Skupaj:	1.030.814	1.466.554	142,3	
Stanov. skup. (solid.)	408.748	666.843	163,1	1,35

Pregled zbranih sredstev po prispevnih stopnjah v letu 1987

V letu 1987 je veljal interventni zakon, ki je omejeval rast sredstev SIS družbenih dejavnosti na 10 % zaostajanje za rastjo primerljivega dohodka gospodarstva Slovenije v posameznem četrtletju. V skladu s tem zakonom v občini Jesenice v letu 1987 nismo imeli presežkov, se pravi preveč zbranih sredstev, ampak primanjkljaj, saj smo s prispevnimi stopnjami zbrali manj sredstev, kot bi dovoljeval interventni zakon.

V letu 1987 so veljale povprečne stopnje iz leta 1986, razen za skupnost otroškega varstva — za poročniški dopust (kjer so se od 1. julija 1987 dalje poročniške tekoče usklajevale z rastjo osebnih dohodkov prej ne) ter za raziskovalno skupnost, kjer je bila stopnja v letu 1986 0,03, v letu 1987 pa 0,05 (v skladu z gorenskim dogovorom o temeljnih planih). Stopnje smo med letom prilagajali v skladu z dotokom sredstev.

Pridhodki SIS družbenih dejavnosti so bili v letu 1987 za 109 % večji kot leta 1986. To so prihodki iz prispevne stopnje. Ob tem velja povedati, da je znašala ocenjena rast mase bruto osebnih dohodkov v gospodarstvu občine za leto 1987 100 %, rast materialnih stroškov po podatkih zavoda za družbeno planiranje (le-to smo upoštevali v ceni storitev) pa 124 %, inflacija je bila 160 %.

Poleg interventne zakonodaje, ki je v letu 1987 omejevala rast sredstev SIS družbenih dejavnosti, naložbe ter osebne dohodke, smo v tem letu začeli tudi z izvajanjem obračunskih sistemskih zakonov, tako tudi zakona o celotnem prihodu in dohodku. Le-ta pa je vnesel na področje financiranja SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje določene novosti, predvsem usklajevanje dovoljenih prihodkov po četrtletjih, se pravi možnost vračila vplačanih prispevkov ali refundiranje letnih.

V letu 1987 je bilo največ problemov v zdravstveni skupnosti in skupnosti za zaposlovanje, ki sta zaključili leto z izgubo, na področju SIS materialne proizvodnje pa je šlo za vračilo vplačanih prispevkov pri vseh SIS — tako stanovanjski, komunalni, cestni in skupnosti za varstvo pred požari.

Kratek oris opravljenega dela v letu 1987

A) SIS družbenih dejavnosti:

1. Zdravstvena skupnost

Zmanjševanje finančnih sredstev za uresničevanje zdravstvenega varstva je zahtevalo skrajno varčevanje in racionalno trošenje zdravstvenega dinarja. Finančni problemi Občinske zdrav-

stvene skupnosti Jesenice so se pričeli s koncem tretjega zlasti pa še v četrtm tromesečju leta 1987, ko so organizacije združenega dela, ki so tretje tromesečje končale z izgubo, uveljavile refundacijo prispevkov za zdravstveno varstvo iz dohodka.

Refundacija, inflacija in slab priliv sredstev za uresničevanje zdravstvenega varstva so povzročili, da je Občinska zdravstvena skupnost Jesenice od 10. novembra 1987 nelikvidna, kar je povzročilo še težji položaj.

Na podlagi pričakovanih finančnih težav Občinske zdravstvene skupnosti Jesenice je skupščina skupnosti že 20. maja 1987 sprejela varčevalne ukrepe, ki so vsaj delno ublažili finančne probleme Občinske zdravstvene skupnosti Jesenice.

Pripomniti velja, da so o teh problemih razpravljali poleg skupščine Občinske zdravstvene skupnosti Jesenice in njenih organov še izvršni svet Skupščine občine Jesenice in Skupščina občine Jesenice na skupni seji vseh treh zborov.

Problemi pri uresničevanju zdravstvenega varstva v občini Jesenice bi bili v lanskem letu še težji, če ne bi večina organizacij združenega dela, ki so poslovale z izgubo, vrnila refundiranih sredstev občinski zdravstveni skupnosti.

Kljub prizadevanju organizacij združenega dela na področju zdravstva, samoupravnih organov Občinske zdravstvene skupnosti Jesenice, Medobčinske zdravstvene skupnosti Kranj, Skupščine občine Jesenice in izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice je Občinska zdravstvena skupnost Jesenice poslovno leto 1987 zaključila z 997.231.000 din izgube, ki jo je treba pokriti v letu 1988.

Glavni vzroki za tako stanje pa so: povečanje cen storitev izven Gorenjske (čeprav se je število primerov znižalo), nove obveznosti v letu 1987, ki jih v letu 1986 ni bilo, ter socialno ekonomski sestav občine Jesenice.

2. Izobraževalna skupnost

V izobraževalni skupnosti smo izvajali in financirali programe po sprejetih načrtih. Obseg dejavnosti (število oddelkov osnovne šole) je bil v primerjavi z letom 1986 večji za 1,9 %. Število oddelkov s celodnevno organizacijo pouka smo na mestnih osnovnih šolah zmanjšali za 30 %.

Sredstva za financiranje programov so pritekala sorazmerno tekoče.

Nova izhodišča za financiranje so bila precej nižja od povprečnih izhodišč, ki so veljala v Sloveniji.

Obveznosti skupnosti do republiških programov (solidarnost, vzajemnost in skupnih nalog) so se v letu 1987 zelo povečale in jih zato nismo mogli poravnati v celoti.

3. Skupnost otroškega varstva

Vsi trije programi dejavnosti (otroški dodatki — družbena pomoč otro-

kom, redna dejavnost, poročniške) družbenega varstva otrok v jese niški občini so bili v letu 1987 realizirani v skladu s finančnimi možnostmi skupnosti. Interventni poseganje v sredstva skupne porabe je vplivalo predvsem na izvajanje programa družbenih pomoči otrokom, delno pa tudi na izvajanje programa redne dejavnosti, medtem ko je bil program varstva matere in novorojenčka v skladu z zakonom realiziran sto odstotno. Vse aktivnosti organov skupščine so bile usmerjene v prilagajanje in reševanje posledic interventne zakonodaje, zato so morale biti odločitve hitre in učinkovite.

V skladu s programom ukrepov racionalizacije jese niška skupnost otroškega varstva v letu 1987 ni sledila republiškim usmeritvam o tekočih valorizacijah družbenih pomoči (zaostanek 50 %), prav tako pa, kljub temu ukrepu, natečena sredstva niso zadoščala za 100 % realizacijo pogodb o svobodni menjavi dela z izvajalci vzgojnovarstvene dejavnosti. Prav na tem področju pa je bila že v letu 1987 (še bolj pereče stanje se obeta v letu 1988) sprejeta odločitev, ki se je izkazala kot pravilna, da v nobenem primeru ne smemo pristajati na tako imenovane racionalne posege v dejavnost v škodo otrok in da bo v še bolj zaostrenih pogojih pač potrebno zmanjševati obseg pravic.

4. Kulturna skupnost

Poleg tega, da so interventni zakoni povzročali skozi vse leto negotovost glede financiranja skupnosti, smo se soočili s težavami glede priliva sredstev, saj je bilo moteno tudi nakazovanje dotacij izvajalcem.

Novembra je bila povišana prispevna stopnja in šele takrat smo uspeli financirati spomeniško-varstvene akcije, zagotoviti dogovorjena namenska sredstva in ostale naloge po samoupravnem sporazumu. Kljub temu pa nismo mogli zagotoviti sredstev za naslednje naloge: vzdrževanje spomenikov NOB, tuja gostovanja v gledališču Tone Čufar Jesenice in spomeniško varstvena akcija na Stari Savi.

Te naloge smo po sklepu odbora za družbenoekonomsko odnose prenesli v finančni načrt za leto 1988.

5. Telesnokulturna skupnost

Omejevanje sredstev za telesno kulturo nekaj zadnjih let pomeni realno bistveno manj sredstev za izvajanje programov osnovne dejavnosti telesnokulturnih organizacij, predvsem pa na področju vrhunskega in tekmovalnega športa. Tako danes sredstva telesnokulturne skupnosti pomenijo za telesnokulturne organizacije, ki se ukvarjajo z vrhunskim in tekmovalnim športom, le 10 do 30 % vseh sredstev, ki jih potrebujejo za izvajanje programov, ki so iz leta v leto zahtevnejši.

Poseben problem je v letu 1987 nastal pri financiranju vzdrževanja telesnokulturnih objektov in naprav in to predvsem zaradi izpada sredstev po samoupravnem sporazumu s komunalno skupnostjo (refundacija organizacij združenega dela z izgubo). Zaradi tega je izpadlo okrog 30 % sredstev, vendar smo na račun zmanjšanja sredstev za izvajanje osnovne dejavnosti pokrili program vzdrževanja 80 %. Ob tem je treba še poudariti, da smo imeli ob uvedbi prispevne stopnje iz BOD v jese niški občini največjo prispevno stopnjo v SR Sloveniji, kar je bilo glede na to, da razvijamo vrhunsko dva najdražja športa (hokej, smučanje), pravilno, sedaj pa smo le še na slovenskem povprečju.

6. Skupnost socialnega skrbstva

V skupnosti socialnega skrbstva Jesenice smo v letu 1987 ugotavljali, da s področja socialnega skrbstva ni mogoče pričakovati prihrankov, ki naj bi pomagali gospodarstvu iz krize. V določenih programih so se pritiski na pravice celo povečevali prav zaradi slabega gospodarskega položaja (družbene pomoči), neenak gnotni položaj posameznih občin pa usodno vpliva tudi na sredstva jese niške skupnosti, saj moramo račune zavodov poravnati v skladu s priznano rastjo elementov cene storitev pristojne občine, kar je v primeru zaostajanja teh elementov v jese niški občini za izvajalce socialno-skrbštvene dejavnosti vsekakor krivično.

Pri izvajanju posameznih programov in pravic je bilo v letu 1987 potrebno zaostri se selektivnost pri uveljavljanju družbenih pomoči in dosledno izvajati dogovorjene obveznosti v zvezi s plačevanjem prispevkov k stroškom storitev uporabnikov in prispevke tekoče prilagajati rasti osebnih dohodkov.

Hitra rast življenjskih stroškov je narekovala nujno izredno medletno usklajevanje preživetja, valorizacije družbenih pomoči pa so bile izvedene v skladu z republiškimi usmeritvami; vendar z zamikom enega do dveh mesecev.

V letu 1987 je Domu dr. Franca Berghja kljub omejitvam in težavam uspelo začeti z gradnjo prizidka za rešitev bolniškega oddelka zavoda. Začeta in po planu v letu 1988 dokončana naložba iz sredstev Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja predstavlja lep uspeh v dejavnosti izvajalca zavodskega varstva v občini, obenem pa tudi obveznost za skupnost za leto 1988.

7. Raziskovalna skupnost

Program raziskovalne skupnosti smo uresnili v celoti. Največ sredstev smo namenili za raziskovalne naloge — občinske in regijske. Več pozornosti in sredstev smo namenili tudi mladim raziskovalcem v jese niških šolah in Zvezi organizacij za tehnično kulturo. Za financiranje večjih raziskovalnih projektov pa sredstva, zbrana v Raziskovalni skupnosti Jesenice, ne zadoščajo, zato ima raziskovalna skupnost v svojem programu financiranja raziskovalnih nalog le tiste raziskovalne naloge, ki imajo sofinanciranje in bodo leti izsledke teh nalog tudi uporabljali.

8. Skupnost socialnega varstva

Ker je skupnost socialnega varstva finančno odvisna od devetih samoupravnih interesnih skupnosti in ker so vse skupnosti imele hude finančne težave, se je ta skupnost soočala s še hujšim, kajti skupnost socialnega varstva pri skupnostih — finančnih ni vključena v zagotovljeni program, čeprav je zakonsko določena, ampak je v tako imenovanem dodatnem programu. Najbolj pereče so bile valorizacije socialnovarstvenih pomoči, ki niso mogle biti valorizirane po določenih samoupravnega sporazuma o socialnovarstvenih pravicah in s tem tudi ne zagotovljena socialna varnost občanov, kar je osnovna naloga skupnosti socialnega varstva. Čeprav ta skupnost nima formalnih izvajalcev, financira dejavnost skupne evidence pri Centru za socialno delo Jesenice, a šele konec leta 1987 smo uspeli zagotoviti namenska sredstva za računalnik. Prav tako tudi financira dejavnost humanitarnih organizacij (Rdeči križ, društvo prijateljev mladine, društvo za pomoč duševno prizadetim), kar je še poseben problem, ker jim nikoli ne moremo zagotoviti vseh potrebnih sredstev v celoti.

9. Skupnost za zaposlovanje

Delo je v letu 1987 obsegalo: — usklajevanje letnega načrta zaposlovanja, kjer so bili plani organizacij združenega dela previsoki postavljeni glede na kadrovske možnosti; — poklicno usmerjanje in svetovanje; — skupni razpis kadrovskih štipendij, še posebej delo z nadarjenimi učenci; — posredovanje zaposlitev, predvsem tudi pripravnikom ter izvajanje socialne varnosti, to je zavarovanje za primer brezposelnosti.

Sredstva v letu 1987 niso zadoščala za dogovorjene naloge, saj je skupnost poslovno leto zaključila s 24 mio din primanjkljaja, kar predstavlja eno tretjino vseh načrtovanih prispevkov za leto 1987.

B. SIS materialne proizvodnje:

10. Komunalna skupnost

Na podlagi sprejetega letnega plana komunalnih del so bila namensko uporabljena vsa razpoložljiva sredstva, ki so bila zbrana za vzdrževanje, obnovo in investicijsko vlaganje v komunalne objekte in naprave individualne in skupne porabe.

Pri rednem vzdrževanju komunalnih objektov in naprav individualne rabe ni bilo večjih odstopanj od programov. Le-to smo zagotavljali na podlagi družbenega dogovora o formiranju cen v komunalnem gospodarstvu s cenami za posamezno storitev.

Večja vzdrževalna dela in investicijsko vlaganje je bilo usklajeno s prilivom sredstev. Večja odstopanja od programa so bila po sklepih pristojnih organov skupnosti pri večjih vzdrževalnih delih, ker so bile najpomembnejše naložbe prioritarno obravnavane: čiščenje naprave Jesenice, vodovod Moste — Blejska Dobrava, odlagališče komunalnih odpadkov... Največji problem pri prvi vrsti komunalnih dejavnosti je dograditev mrliških vežic, za kar nimamo sredstev.

1. Iz čistega dohodka, osnova BOD:

	1986	1987	Indeks
a) vzajemno združena sredstva stanov. skup.	369.621	467.724	127
b) namenska sredstva za lastne potrebe OZD	—	—	—
c) vzajemna sredstva na ravni republike	4.774	3.936	82
d) namenska sredstva za kadrovska stanovanja v občini	37.889	40.476	107
e) namenska sredstva za vzdrževanje stanov. hiš	52.130	53.284	102

2. Iz dohodka, osnova BOD:

	1986	1987	Indeks
a) prispevek za solidarnost v stanov. skup.	371.707	600.392	162
b) prispevek za solidar. na ravni republike	37.041	66.451	179

LETO 1988

V letošnjem letu velja za financiranje SIS družbenih dejavnosti interventni zakon, ki omejuje dovoljene prihodke na 10 % zaostajanje za rastjo dohodka v republiki. Letos je zakon ostrejši kot v letu 1987, saj ne pozna izjem. V letu 1987 so bile izjeme, za katere ni veljala omejena rast tudi: nadomestila za bolniško odsotnost, poročniške, otroški dodatki, druge socialne pomoči.

Prispevne stopnje za leto 1988, ki veljajo, so izračunane na podlagi navodila Zavoda SR Slovenije za družbeno planiranje, upoštevajoč zbrana sredstva v letu 1987.

V letu 1988 bomo stopnje redno mesečno spremljali in če bodo prilivi po prispevnih stopnjah višji, kot dovoljuje interventni zakon, tudi znižali.

jo zagotovljenega vira financiranja.

Vzdrževanje in obnova komunalnih naprav skupne rabe je potekala po programu do 1. septembra 1987, tako da so bile planske obveznosti v večji meri izvedene. Po refundaciji sredstev, namenjenih za redno vzdrževanje in večja vzdrževalna dela na teh objektih, pa se v jese nskem času niso izvajala niti naj-nujnejša dela, zato je že opaziti večje poškodbe na objektih, kar pa ni povzročilo zastojev pri uporabnikih, ker večjih snežnih padavin v novembru in decembru 1987 ni bilo.

Opozoriti pa je treba, da vremenske razmere povzročajo poškodbe na objektih, ki jih bo potrebno odpraviti, tako da izpad tega dela sredstev vseeno siromaši komunalne naprave skupne porabe.

11. Skupnost za ceste

Nujna vzdrževalna dela na lokalnih cestah so potekala v skladu s sprejetim planom, večjih odstopanj ni bilo. Opravljena so bila sanacijska dela na lokalnih cestah, za regionalne ceste pa je redna vzdrževalna dela zagotavljala Skupnost za ceste Slovenije.

Večja vzdrževalna dela in rekonstrukcije na lokalnih in regionalnih cestah so potekala po sprejetem planu do 30. septembra 1987. V jese nskem času pa se dela niso nadaljevala zaradi refundacije sredstev. Zato plan ni v celoti uresničen. Prav tako niso bila opravljena dela na objektih, pri katerih je dogovorjeno sofinanciranje Skupnosti za ceste Slovenije, ker občinska skupnost ni izpolnila svojih obveznosti.

12. Skupnost za varstvo pred požari

Načrtovani program je bil izdelan na osnovi srednjeročnega načrta oziroma prilagojen prioritarnim in novim potrebam izvajalcev.

Ob tekočem spremljanju izvajanja programa in priliva dohodka med letom smo ugotavljali, da celotnega programa ne bomo uspeli izvesti zaradi prekomerne rasti inflacije (občutne podražitve cen tehnične opreme in materialnih stroškov) in izpada dohodkov zaradi refundacije prispevkov.

Zato smo popravili letni program in črtali nekatere naloge (tehnična oprema), vendar takšne, ki niso bistveno prizadele izvajalcev.

O spremembi programa in razlogih smo obvestili skupščino ter vse uporabnike in izvajalce požarnega varstva v občini.

13. Stanovanjska skupnost

Zaradi vpliva zakona o celoletnem prihodku in dohodku beležimo tudi v stanovanjskem gospodarstvu izpad sredstev. Posledice se bodo kazale v manjšem deležu kreditiranja nakupa družbenih stanovanj, kakor tudi kreditiranja individualne stanovanjske gradnje. Zato bodo morale OZD in občani zagotavljati večji delež lastnih sredstev.

Ker je priliv (dotok) sredstev solidarnosti odvisen od doseženega dohodka v OZD, bo tudi tu prišlo do zmanjšanja nakupa solidarnostnih stanovanj.

Vse to pa se kaže pri izvajanju srednjeročnega plana stanovanjske gradnje in neposredno vpliva tudi na dejavnosti na ostalih področjih v občini Jesenice.

V preteklem letu je subvencijo k stanarini prejemalo 519 občanov, skupaj pa smo v občini za to obliko solidarnosti namenili lani 81.731.035 din.

Iz sredstev solidarnosti je bilo v letu 1987 kupljenih 42 stanovanjskih enot, poleg tega pa je stanovanjska skupnost na podlagi garancijskih izjav pridobila še 11 enot, skupaj torej 53 novih ali izpraznjenih stanovanjskih enot. Z novogradnjami, izpraznjenimi stanovanji ter kombinacijami je bilo rešenih 120 občanov, med njimi 58 % družin z nizkimi dohodki, 10 % borcev, invalidov in upokojevcem itd.

Za SIS materialne proizvodnje veljajo v letu 1988 enake stopnje kot v letu 1987.

Če bodo OZD v gospodarstvu poslovale z izgubo, se bo tudi v letu 1988 pojavil problem vračila vplačanih prispevkov pri zdravstveni skupnosti, skupnosti za zaposlovanje ter SIS materialne proizvodnje. Dejstvo pa je, da z zbranimi sredstvi v letu 1987 nismo uspeli pokriti vseh obveznosti, ki izhajajo iz srednjeročnih planskih dokumentov.

Skupna strokovna skužba SIS občine Jesenice

Strokovna služba skupnosti za zaposlovanje Gorenjske Kranj

Programsko-volilna konferenca ZKS Jesenice

Pregled dveletnega delovanja in stanja

V četrtek, 17. marca, se bodo sestali delegati osnovnih organizacij zveze komunistov jeseniške občine na programsko-volilni konferenci ZKS Jesenice. Delegati bodo razpravljali o poročilu o delu občinske organizacije ZKS v obdobju 1986 do 1987, o programskih usmeritvah za delo občinske organizacije za prihodnje obdobje in izvedli nadomestne volitve v organe občinske organizacije. Iz poročila v nadaljevanju povzemamo najpomembnejše ugotovitve in poudarke, da bi s tem tudi prispevali h kakovostnejšim predkonferenčnim razpravam v osnovnih organizacijah zveze komunistov.

Družbenoekonomski odnosi in rezultati gospodarjenja

Poročilo predsedstva občinskega komiteja ZKS Jesenice navaja, da je preverjanje uresničevanja cilja, za katerega se je opredelila zveza komunistov na področju družbenoekonomskih odnosov: doseči materialni razvoj, ki bo zagotavljal višjo kakovost življenja, zahtevalo stalno spremljanje uresničevanja družbenih planov in letnih resolucij, oziroma tekočih gospodarskih gibanj v občini z vidika srednjeročnih in dolgoročnih programov ekonomske stabilizacije in protinflacijskega programa. Ob tem so se zavzemali za zmanjševanje normativizma državnih organov in spodbujali večje aktiviranje lastnih intelektualnih potencialov, kot so inovativnost, izobraževanje, ustanavljanje novih podjetij in podobno. Doseganje vsega tega pa je bilo najtesneje povezano z aktiviranjem članov zveze komunistov v organizacijah združenega dela in v družbi nasploh. V svojih okoljih naj bi konkretizirali naloge, ki vodijo k učinkovitejšemu gospodarjenju z družbenimi sredstvi, z uveljavljanjem znanstvenih dosežkov in krepitevijo razvojne, planske in kadrovske dejavnosti v organizacijah združenega dela.

Poročilo ugotavlja, da v občini z rezultati gospodarjenja v letih 1986 in 1987 ne moremo biti zadovoljni, ker je v obeh letih zabeležen padec obsega industrijske proizvodnje za 3,9 %, poleg visokega realnega znižanja in velikega povečanja izgub. V letu 1987 je v primerjavi z letom 1986 položaj slabši tudi zato, ker so porabljena sredstva naraščala hitreje od celotnega prihodka. Boljši rezultati pa so bili doseženi na področju izvoza. Medtem, ko se je v letu 1986 izvoz na konvertibilno področje zmanjšal za 1,8 %, se je v letu 1987 v celoti povečal za 20 % in od tega na konvertibilno področje za 36 %. S tem so bile tudi pokrite potrebe po uvozu z lastnim izvozom.

Kljub uresničevanju v uvodu navedenih nalog, ugotavlja poročilo, da celotna prizadevanja niso prinesla zadovoljivih rezultatov, razen pri zunanjetrgovinski menjavi. To pa je povezano tudi z dejstvom, da se v osnovnih organizacijah zveze komunistov še vedno premalo ukvarjajo z gospodarjenjem in zato tudi ni potrebnih enotnih akcij za odpravo vzrokov za nedoseganje planskih nalog. Da bi ta odnos izboljšali, so člani občinskega vodstva zveze komunistov v lanskem letu opravili številne obiske v osnovnih organizacijah zveze komunistov. To pa je bilo povezano tudi s pripravi vsebinsko kakovostnejših programsko-volilnih sej osnovnih organizacij.

Zaradi slabih rezultatov gospodarjenja je seveda prišlo do zelo zaostrenega položaja na področju vseh oblik porabe, najbolj pa pri skupni porabi, kjer se je realno obseg sredstev najbolj znižal. Poleg ugotovljenih primanjkljajev je bilo treba zmanjšati tudi obsege programov.

Kljub ne v celoti dokončanih gospodarskih naložb v letu 1987 poročilo ocenjuje naložbeno dejavnost kot uspešno, še zlasti z vidika dograditve Jeklarne 2, uresničevanja projekta »Karavanke«, železniškega prometnega vozlišča in komunalnega gospodarstva. Zaostanek pa je pri gradnji stanovanj, saj so bile z dograditvijo 185 stanovanj v letu 1987 pravzaprav uresničene planske obveze preteklih let.

Kljub ugotovitvi, da so doseženi slabši rezultati gospodarjenja tudi posledica neskladnosti cen proizvodov in storitev jeseniškega gospodarstva v primerjavi s porabljenimi sredstvi, poročilo poudarja, da v danih možnostih tudi gospodarstvo ni storilo vsega, da bi bili fizični in finančni rezultati boljši. Realizirane naložbe v letu 1987 pa so nedvomno dobra osnova za doseganje boljših rezultatov. Pri tem pa bo potrebno nujno zagotoviti ustrezno delitev družbenega prihodka in dohodka, da

se izboljšata akumulativna in reproduktivna sposobnost gospodarstva.

Pri uresničevanju sprejetih nalog občinski komitej ZKS kasni pri uresničevanju aktivnosti, ki so jo poimenovali ustvarjanje inovativno misleče družbe. V pripravi te aktivnosti je sodeloval širok krog ljudi, z aktivnostjo pa bodo nadaljevali v letošnjem letu s ciljem, da bi v razprave in za izvrševanje nalog v vsakodnevni življenju pridobili čim več aktivistov.

Delovanje političnega sistema socialističnega samoupravljanja

Kljub programskim opredelitvam, da je ena osnovnih nalog komunistov delovanje znotraj političnega sistema socialističnega samoupravljanja v vseh sredinah in na vseh nivojih, poročilo ugotavlja vrsto slabosti v delovanju delegatskega sistema v občini. Precej slabosti poročilo ugotavlja pri delovanju delegacij in delegatov zbora združenega dela. Skupščine občine. Delegacije niso dovolj povezane z bazo, družbenopolitičnimi organizacijami, s samoupravnimi organi in s strokovnimi službami v svojih okoljih. Pred sejami zbora se nekatere delegacije sploh ne sestajajo in gradiva za sejo niti ne obravnavajo. Še poseben problem pa so konference delegacij, v katerih se združujejo delegati iz poslovalnic, oziroma enot, ki tudi kadrovske niso najbolj izbrane.

Nasprotno pa je delovanje delegatov v zboru krajevnih skupnosti mnogo bolj živahno, ker se delegacije bolj redno sestajajo in ker se v delo delegacij vključujejo tudi strokovni delavci v krajevnih skupnostih. Delegacije pa bi se morale še bolj povezovati z ustreznimi samoupravnimi organi v krajevnih skupnostih.

V primerjavi s preteklimi leti je ugotovljenih manj razprav tudi v družbenopolitičnem zboru. Skupščine občine. Poročilo ocenjuje, da je osnovni razlog v tem, da se delegacije posameznih družbenopolitičnih organizacij le poredkoma sestajajo z izvršnimi organi svojih organizacij in prihajajo na seje brez oblikovanih stališč ali mnenj. Delegacija občinskega komiteja ZKS v družbenopolitičnem zboru se je redno sestajala pred sejami zbora in oblikovala stališča in pripombe na obravnavano gradivo.

V skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti se sicer niso srečevali s problemi nesklepčnosti. Poročilo pa ugotavlja, da se iz leta v leto ožijo možnosti odločanja delegatov zaradi interventnih zakonov, oziroma državno-administrativnih posegov. Tako ni več možnosti za dogovarjanje in usklajevanje interesov v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti niti med skupščinami samoupravnih interesnih skupnosti. Administrativno omejevanje sredstev samoupravnih interesnih skupnosti hromi delegatsko delovanje.

Kljub spodbudi občinskega komiteja ZKS, da bi o teh vprašanih spregovorili tudi na letnih programsko-volilnih sejah osnovnih organizacij ZK, je le vsaka deseta organizacija obravnavala to področje delovanja, in še to le z vidika »boljšega ali slabšega« sodelovanja s posameznimi institucijami političnega sistema.

Poročilo navaja, da je tako stanje vsekakor pogojeno tudi s sedanjo krizo, ki se kaže na vseh področjih, kriza pa seveda ne more biti opravičilo za ležernost in nezainteresiranost, ki jo kažejo člani ZK pri delovanju političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Vse slabosti na tem področju so v največji meri posledica (ne)delo članov zveze komunistov.

Organiziranost, razvoj in kadrovska politika

V letu 1986 je občinski komitej ZKS povezoval 102 osnovni organizacije, in sicer 66 v organizacijah

združenega dela, 20 v družbenih dejavnostih in 16 v krajevnih skupnostih. Zaradi nekaterih poslovnih in samoupravnih reorganizacij organizacij združenega dela in velikega osipa članstva, se je v letu 1987 število osnovnih organizacij zmanjšalo na 93.

Da bi dosegli bolj poenoteno, bolj racionalno in učinkovito delovanje komunistov v občini, je občinsko vodstvo pozornost namenilo zlasti oblikovanju in delovanju konference ZK v delovnih organizacijah, delovanju stalnih akcijskih konferenc v SOZD in drugim oblikam akcijskega povezovanja in idejnopoličnega delovanja komunistov v združenem delu in v krajevnih skupnostih. Idejno-politično delovanje in akcijsko povezovanje komunistov namreč odločilno vpliva na večjo učinkovitost dela, idejno in akcijsko enotnost pri izvajanju politike, stališč in sklepov zveze komunistov. Vse naloge na tem področju še niso realizirane in bo s tovrstnimi prizadevanji potrebno nadaljevati letos.

Kvalitetnejši premik je občinsko vodstvo naredilo v pogledu metod delovanja, še zlasti v pogledu večjega neposrednega stika s sekretarji, kar omogoča boljše medsebojno komuniciranje in informiranje. V zadnjih dveh letih so člani komiteja obiskali večji del osnovnih organizacij zveze komunistov. Pri nekaterih obiskih so sodelovali tudi člani CK ZKS. Člani komiteja so zadoščeni za sodelovanje s posameznimi organizacijami, vendar posamezni člani niti fizično niti časovno ne zmorejo stalno sodelovati z osnovnimi organizacijami, nekateri pa so premalo angažirani pri tem sodelovanju. Eden izmed vzrokov za slabše stike je tudi v tem, da se osnovne organizacije ZK v večini primerov sestajajo med delovnim časom in da ne obveščajo o svojih sestankih.

Poročilo ugodno ocenjuje oblikovanje delovnih skupin, v katerih poleg članov komiteja sodelujejo tudi drugi komunisti, ki so strokovno usposobljeni za reševanje določene problematike. Tako delujejo skupine za področje inovativne dejavnosti, računalništva, informatike, stanovanjske problematike, vzgoje ter izobraževanja.

Izboljšala se je tudi enotnost nastopanja članov občinskega komiteja ZK v ostalih družbenopolitičnih in družbenih organizacijah in društvi, v družbenopolitičnem zboru, družbenih svetih, komisijah in občinskih konferencah SZDL, ker se delegacije redno sestajajo in obravnavajo gradivo ter oblikujejo stališča.

V lanskem letu je v primerjavi z letom 1986 upadla aktivnost v osnovnih organizacijah ZK. Kot vzrok navaja splošno krizno stanje v družbi, ki z malodušnostjo prevzema tudi člani zveze komunistov. To ilustrirajo s primerom, da se je v letu 1986 odzvalo aktivnostim, ki jih je vodil občinski komitej, vsaj 80 % osnovnih organizacij, lansko leto pa komaj polovica. Zato so v pripravi na programsko volilne seje iz občinskega vodstva ZK obiskali dvajset osnovnih organizacij, v zadnjem obdobju pa še najbolj problematične. Dogovorjeno pa je takšno medsebojno sodelovanje in povezanost osnovnih organizacij z občinskim komitejem ZK, ki bo pospeševalo bolj odgovorno uresničevanje nalog in pravočasno informiranje.

V ZK Jugoslavije in v ZK Slovenije že četrto leto ugotavljajo zmanjševanje skupnega števila članov zveze komunistov pa tudi pospešeno staranje organizacije zveze komunistov. Značilnosti so: dokaj stagnantni skupini izključenih in črtanih članov iz ZK, zmanjševanje števila novosprejetih in pospešeno naraščanje števila izstopov iz zveze komunistov. To pa so značilnosti tudi jeseniške občinske organizacije ZK.

Od leta 1984 do lanskega leta se je število članov ZK v občini zmanjšalo od 2311 na 2072, oziroma za 239 članov. V tem obdobju je bilo v ZK sprejetih le 68 novih članov. V letu 1986 je bilo nanovo sprejetih šest članov, izključena sta bila dva, črtanih 18, 35 pa jih je izstopilo. V lanskem letu pa je bilo v ZK v občini sprejetih devet članov, dva sta bila izključena, 36 črtanih, 90 pa jih je izstopilo.

Osnovne organizacije ZK kot razloge za naraščanje števila članov, ki izstopajo, navajajo previsoko članarino, neuvetljajanje odgovornosti v ZK in v družbi nasploh, povečevanje pojavov malverzacij, zlorabe položaja in podobno. Problem previsoke članarine se redno pojavlja v osnovnih organizacijah, kar je logično povezano z upadanjem realnih osebnih dohodkov in osebnega standarda. Osnovne organizacije protestirajo na osnove za obračun članarine, predvsem glede nadur, prazničnega in nedeljskega dela. Tako članarine postajajo vse bolj politično in vsebinsko vprašanje pa tudi formalni razlog za izstopanje iz zveze komunistov, ugotavlja poročilo.

Poročilo izraža zaskrbljenost zaradi nezainteresiranosti mladih za vstop v zvezo komunistov. Iz ankete, ki je bila opravljena med mladimi na CSUI Jesenice, je razvidno, da glavna ovira pri mladih za vstop v ZK ni v načelnem nasprotovanju ZK in njenemu programu, temveč predvsem neučinkovitost zveze komunistov, moralna odstopanja nekaterih članov in togost organizacije.

Negativni vplivi dogajanj in kriznih razmer v družbi so močnejši v zvezi komunistov kot ustvarjalna moč organizacij, da bi učinkoviteje spreminjali razmere in prispevale k uresničevanju kongresnih usmeritev. Zato je gibanje članstva in njegove strukture tudi odraz vloge in vpliva ZK v družbi. Zato je med člani prisotno tudi prepričanje, da ZK ne more bistveno vplivati na spreminjanje razmer v družbi, če hkrati ne bo spreminjala sebe in če se ne bo potrdila kot avantgarda v novih pogojih. Zato bo potrebno učinkoviteje premagovati akcijsko negibnost članov z odpiranjem ključnih družbeno-razvojnih vprašanj in z demokratično razpravo v zvezi komunistov počutil in ravnal kot ustvarjalec, odgovoren in enakopraven subjekt.

Delovanje občinskega komiteja in njenega predsedstva: Vsa doslej obravnavana vprašanja so bila tudi redno na dnevnih redih občinskega komiteja. Govorili so tudi o tehnološki in samoupravni organiziranosti Železarne in se do nje opredeljevali, sodelovali pri reševanju težkih razmer v Iskri TOZD Telematika Blejska Dobrava, še zlasti pa so odprli široko javno razpravo o vlogi in mestu zveze komunistov v SZDL. Pri tem

ugotavljajo, da opredelitev komiteja, zlasti poslovalne strukture, sprejemajo bolj kot naloge občinskega komiteja ZKS, ne pa kot svoje naloge.

Na področju vzgoje in izobraževanja se je komite lotel treh sklopov vprašanj, in sicer: računalniškega opismenjevanja, nalog v zvezi s tretjim samoprispevkom in sodelovanja pri prenovi srednjega usmerjenega izobraževanja. Komite je tudi celovito obravnaval idejnopolične razmere v družbi, s poudarkom na dogajanjih v občini in vplivih dogodkov na varnostno-politično situacijo v občini.

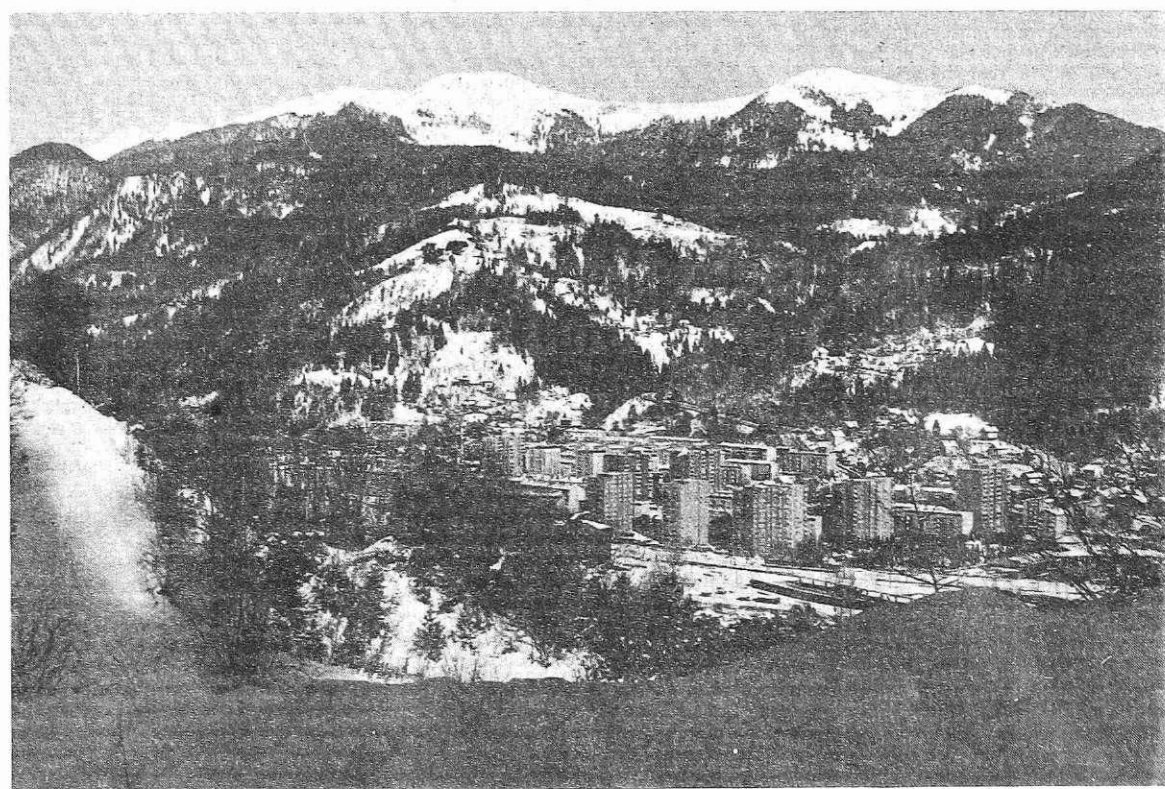
Tudi seje predsedstva so bile pogosto, še zlasti v zvezi s pripravi gradiva za seje komiteja, pri čemer je predsedstvo angažiralo tudi delovne skupine. Predsedstvo je redno ocenjevalo razmere in pojave v naši družbi. Predvsem razkorak med pisanim in dejanskim stanjem, navaja poročilo, je bil povod, da je predsedstvo dalo pobudo predsedstvu CK ZKS, da oceni, koliko so trenutno »zrele« razmere za sklic izrednega kongresa ZKS in ZKJ, predvsem na temo družbeno-ekonomski odnosi oziroma neizpolnjevanje sklepov s tega področja.

V zvezi z informiranjem v zvezi komunistov poročilo ugotavlja določen premik na bolje, kar so ugotavljali tudi na programsko-volilnih sejah osnovnih organizacij, tako v pogledu neposrednega kot posrednega informiranja. V dveh osnovnih organizacijah pa so menili, da je informiranje znotraj ZK pomanjkljivo, pri čemer so zlasti mislili na različne interpretacije dogodkov v sredstvih javnega obveščanja, ki jih bolj dezinformirajo kot informirajo in ravno zato bi osnovne organizacije morale dobiti objektivne in sprodne informacije o takih dogajanjih. Pripombe se nanašajo tudi na to, da osnovne organizacije ne dobivajo odgovorov na vprašanja in ugotovitve, ki so posredovane prek zapisnikov občinskemu komiteju.

Delovanje aktivna komunistov neposrednih proizvajalcev ni bilo najboljše in je bilo marsikje zanemarljivo, pa tudi ne dovolj cenjeno in zaradi tega je tudi njegova politična ostrina nekoliko otopela. Za uveljavljanje aktivna pa bo potrebna tudi njegova kadrovska učvrstitev z delavci, ki so sposobni v svojih okoljih spreminjati razmere in ki med delavci uživajo ugled.

Komite za SLO in družbeno samozastopstvo je tekoče opravljal naloge s svojega delovnega področja, pri čemer je bila prednostna naloga spremljanje varnostno politične problematike in v zvezi s tem obravnavanje problematike teritorialne obrambe, narodne zaščite, kadrovanje v vojaške poklice, poleg obravnavanja vpliva interventnih zakonov na gospodarjenje, priprav na turistično sezono in prometne situacije v občini.

Poročilo je dopolnjeno še s poročili organov občinskega komiteja in predsedstva ZKS, in sicer: statutarne komisije, tovariškega razsodišča, nadzorne komisije, komisije za organiziranost, razvoj in kadrovske problematiko, komisije za ideološko delo, vzgojo in izobraževanje, komisije za informiranje in propagando, komisije za mednarodne odnose, komisije za proučevanje zgodovine ZK in NOB, komisije za SLO in DS in komisije za delo z mladino.

Jesenice (foto: I. Kučina)

Turis-
govino in
sti v jesen
voljnega
Kranjska

Vsa tur-
lem letu p-
vala. Ukv-
propagan-
izdajo pro-
da in red-
nosti pre-
hotelih, p-
zasebniki
odigrala
stvo in ur-
nju turist
vanju in i-
steza za
čkarstva i-
vse tisto,
nočiteni
zmogljivo
počutju ir-

Turisti
pripravila
jega delo
tos načrt
sredstva
kulturneg
potrboval
ponjav z
krajavne
piknikov,
nje bifeja

Na Jes-
misije za
tivne slu-
okolja,
vzdrževaj-
nje vrem-
in za ure-
bovali 3.4

Turisti
strana je
vsoto 7.50
uporabili
dne, del
mladka, i
nakup cv-
kup sadi
tabel, za
najemir-
vanja in

Že v
na redne
skem let

Društvo
delavno,
bolj dela
sklepe, k
konferen-
se je le p-
na na Ro-
zacija te
društvu.

Že več
nji novej-
menti in
vsega za
organih,
nobeneg-
bo treba
usmeriti
mo z nov-
no stopit
magamo
dom z v-
velika pr-
krajevne

V nasl-
li 60-let-
vložitve
dela v p-
svoj 60. i-
žeteli leg-
li temelj
vani nov-
sedanji
stori že
društva.
majhnei-
nju pro-
sploh ne
ko oprer-
mezniki
smo nov-
do, še k-
društvo,
kati na
niku. Do-
na vrer-
kam po-
vega or-
mogoča.
shranje-
mogoče
vanja in
sejni so-
mo.

Pregled dela turističnih društev v letu 1987

Turistična dejavnost v jeseniški občini je za Železarno, če odštejemo trgovino in železniški promet, druga najmočnejša veja gospodarske dejavnosti v jeseniški občini. V ta okvir sodi tudi profesionalno in ogromno prostovoljnega dela v petih turističnih društvih (Žirovnica, Jesenice, Mojstrana, Kranjska gora in Rateče - Planica).

Vsa turistična društva so v minulnem letu prizadevala in uspešno delovala. Ukvarjala so se predvsem s propagando in informativno službo, izdajo prospektov, vodenjem pregleda in rednim poročanjem o zasledenosti prenočitvenih zmogljivosti v hotelih, počitniških domovih in pri zasebnikih. Veliko vlogo so društva odigrala pri prizadevanjih za varstvo in urejanje okolice, pri delovanju turističnih podmladkov, vzdrževanju in urejanju sprehajalnih poti, steza za trim in pri urejanju vrtičkarstva na Jesenicah. Skrbela so za vse tisto, kar je poleg urejenosti prenočitvenih, gostinskih in trgovskih zmogljivosti prispevalo k dobremu počutju in zabavi gostov.

Turistična društva so za leto 1988 pripravila ovrednoteni program svojega delovanja. TD Žirovnica za letošnje načrtuje porabo 7.680.000 din. Ta sredstva so potrebovali za izvedbo kulturnega praznika 6. februarja, potrebovali jih bodo za nakup dveh ponjav za stojnice, za baklado ob krajevnem prazniku, pripravo dveh piknikov, največ pa za začetek gradnje bifeja in biroja v Mostah.

Na Jesenicah bodo za naloge komisije za turistični promet, informativne službe, komisije za varstvo okolja, turističnega podmladka, vzdrževanje steze za trim, vzdrževanje vremenske hišice, vrtičkarstvo in za ureditve drugih nalog potrebovali 3.473.000 din.

Turistično društvo Dovje - Mojstrana je v finančni plan zapisalo vsoto 7.500.000 din. Ta sredstva bodo uporabili za organizacijo kmečkega dne, delovanje turističnega podmladka, nakup novih klopi in košev, nakup cvetja in urejanje gredic, nakup sadik, izdelavo informacijskih tabel, za pomoč pri obnovi drsališča, najemnino prostora, stroške poslovanja in drugo.

Turistično društvo Kranjska gora bo letos zbralo 134.000.000 din za redno delo in predvideno 100.000.000 din za posebne naloge. Sredstva bodo potrebovali za redno delovanje biroja za propagando, informativnega biroja, za hortikulturno urejanje krajev, za izvedbo številnih prireditvev (tek treh dežel, tek in kolesarjenje na Vrščic in številne zabavne prireditve), za zimsko službo, za novoletno okrasitev. V programu dela posebnih nalog so za leto 1988 predvideli dotacijo Športnemu društvu, sofinanciranje lokalnega avtobusa, prodajo reklam ob teku treh dežel. Mnogo denarja bodo porabili za znano prireditev pokal Vitranc, za pomoč pri gradnji večnamenske dvorane, za nudenje pomoči pri opremitvi pevskih zborov, folklornih in drugih kulturnih skupin. Ta sredstva bodo namenili še za propagandni material, za izvedbo 38 predvidenih prireditvev, obnovo kulturnih spomenikov, urejanje okolice Zelencev, za izvedbo akcije »Lepši kraj«, novoletno razsvetljavo in povečanje ter urejanje jezera v Jasni ter obrežja Pišnice.

Pri Turističnem društvu Rateče - Planica so predvideli 5.069.000 din: za delovanje centralne recepcijske službe, za izdajo propagandnega prospekta in vodnika sob za goste, za izdelavo novih in za ponatis razglednic, nabavo in urejanje smerokazov, oznak sprehajalnih poti, obnovo klopi v Ratečah in Planici, za akcije urejenosti krajev in varstvo okolja, za srečanje na Tromeji, sodelovanje pri urejanju Zelencev in odpravo legel komarjev na Ledinah ter drugo.

Vse naloge so turistična društva vskladila na letni skupščini občinske turistične zveze, ki je bila v torek, 9. februarja, v Kranjski gori.

Branko Blenkuš

Občni zbor gasilskega društva Smokuč

Že več kot mesec dni je minilo, odkar smo se člani GD Smokuč zbrali na rednem letnem občnem zboru, da bi pregledali delovanje društva v lanskem letu in si zadali nove naloge za letošnje leto.

Društvo je bilo v lanskem letu zelo delavno, predvsem pa nekateri najbolj delavni člani. Vse obveze in sklepe, ki so bili sprejeti na lanskem konferenci, smo uresničili. Zataknilo se je le pri gradnji požarnega bazena na Rodinah. Vendar ovir za realizacijo te naloge ne smemo iskati v društvu.

Že več let se pogovarjamo o gradnji novega gasilskega doma. Dokumenti in prošnja za lokacijo so že od vsega začetka vloženi pri pristojnih organih, vendar razen obljub še ni nobenega uradnega odgovora. Torej bo treba vse sile v letošnjem letu usmeriti v smer, da čim prej začnemo z novogradnjo. Tesno bo potrebno stopiti v stik s KS, da enotno premagamo to oviro, kajti nov gasilski dom z večnamenskimi prostori bo velika pridobitev za celotno območje krajevnih skupnosti.

V naslednjem letu bomo praznovali 60-letnico društva. Potrebno bo vložiti veliko truda in prostovoljnega dela v praznovanje tega jubileja. Za svoj 60. rojstni dan si ne bi mogli zaželeli lepšega darila, kot če bi položili temeljni kamen za težko pričakovani novi dom. Vedeti moramo, da sedanji majhni in neprimerni prostori že ogrožajo delovanje našega društva. Na sejah se stiskamo v majhnem prostoru, da o pomanjkanju prostora za orodje in opremo sploh ne govorimo. Tako imajo veliko opreme in tudi nekaj orodja posamezniki na svojih domovih. Dobili smo novo traktorsko cisterno za vodo, še kako pomembno pridobitev za društvo, pa je morala precej časa čakati na primeren prostor pri zasebniku. Do sedaj pa je bila izpostavljena v vremenskim in drugim neprilicam pod milim nebom. Nabava novega orodja in opreme je skoraj nemogoča, kajti prostora, kjer bi jo shranjevali, enostavno ni. Skoraj nemogoče je organizirati razna predavanja in izobraževanja v taki majhni sejni sobi, če ji to sploh lahko rečemo.

Kljub vsem prostorskim težavam posvečamo največ pozornosti izobraževanju lastnega kadra. Tako je to področje tudi letos naša velika naloga. Ena od oblik izobraževanja je tudi tekmovalstvo. Prav tako se tudi čim več skupin pripravlja na razna tekmovanja.

Udeležujemo se občinskega tekmovanja pionirjev, mladincev, članov in članic ter veteranov. Zelo pogosto tekmujemo tudi na raznih medobčinskih tekmovanjih, ki jih organizirajo druga gasilska društva po Sloveniji. Člani so se udeležili tudi republiškega tekmovanja v Kopru in tekmovanja treh dežel v Italiji. Udeležujemo se tudi raznih proslav doma in tudi izven naših meja. Udeležili smo se proslav v počastitev krajevnega praznika naše KS, bili na proslavi v Planini pod Golico, na Koroški Beli, na srečanju gasilcev Evrope na Bledu, na proslavi v Žabici v Italiji in drugod.

Pretekla so štiri leta in iztekel se je mandat članom upravnega in nadzornega odbora. Predsednik je predal vajeti našega društva mlajšim članom. Tudi poveljnika imamo novega. Zdaj že bivši predsednik Ciril Jalen je bil na čelu društva 16 let. Pod njegovo taktirko se je društvo razvilo v eno najdelavnejših društev v KS in se uveljavilo v občinskem merilu, poznajo pa nas tudi drugod po Sloveniji in tudi izven naših meja. Zato smo soglasno sprejeli Cirila Jalna za častnega predsednika društva.

Prav je, da ob koncu povem še, komu sta predsednik in poveljnik predala vajeti. Z nalogami, ki nas čakajo v prihodnosti, se bosta na krmlu našega društva spopadala predsednik Marjan Dobnikar in poveljnik Franc Bulovec s člani upravnega in nadzornega odbora in komisij, ki delujejo v društvu.

Marja Jalen

Občni zbor odličnih gospodarjev

V soboto, 27. februarja, je bil občni zbor Društva upokojencev Javornik - Koroška Bela, na katerem je izvršni odbor društva poročal o dejavnosti v preteklem mandatnem obdobju. Podelili so razna priznanja in izvolili nov izvršni in nadzorni odbor.

Prostore društva upokojencev so napolnili zvesti člani te organizacije, med njimi tudi nekaj povabljenih gostov.

Prisotne je pozdravil predsednik Društva upokojencev Javornik - Koroška Bela Jaka Svetina. Poudaril je, da je društvo upokojencev močno, delavno in številno, saj šteje 1.036 članov, 122 članov je starejših od 80 let. V članstvo so sprejeli 232 novih upokojencev, v štirih letih pa je umrlo 210 članov. Bilo je 23 članskih sestankov, 36 sej izvršnega odbora. Orisal je raznovrstno kulturno dejavnost društva. Imajo ženski in moški pevski zbor, ki jih vodita Breda Prašnikar in Jaka Veber. Cilka in Gabrijel pa vodita močno folklorno skupino. Upokojenke imajo krožek ročnih del. Športna in rekreativna dejavnost poteka v ekipah strelcev, balinarjev, kegljačev in šahistov. Upokojenci nastopajo in tekmujejo na raznih kulturnih in športnih prireditvah. Ženski pevski zbor in folklorna skupina sta najbolj zaposlena. Sodelujeta na občinskih, regijskih in republiških prireditvah in srečanjih, pa tudi v tujini. Moški pevski zbor največ nastopa na domačih proslavah in prireditvah. Športne ekipe sodelujejo na tekmovanjih upokojencev v občini, regiji in republiki. V okviru kulturnih dejavnosti prirejajo tudi izlete, prireditve ob praznikih, tudi za ostarele in bolne člane niso pozabili. Obiskujejo jih in obdajajo za praznike in rojstne dneve.

V zelo obširnem poročilu se je predsednik Jaka Svetina dotaknil še gospodarjenja v preteklih letih. V zgradbi društva so vgradili in dogradili veliko novosti, kar društvu omogoča smotnejše, cenejše in lažje delo. Poleg športnih objektov so v kletnih prostorih vgradili dvigalo, kar je olajšalo in pospešilo delo gostinske dejavnosti. Zgradili so napušč z vetrobranom na vhodnih vratih doma, lesene stenske obloge in stropce. Urejeni so prostori za pevske vaje in folkloro. Društvena gostinska dejavnost jim prinaša veliko dohodka, ki ga uporabijo za delo kulturnih in športnih skupin in za ostale društvene aktivnosti. Vsega dela niso naredili sami člani sedanjega izvršnega odbora in nadzornega odbora, ampak je bilo narejeno s sodelovanjem vsega članstva, ki jim nikoli ni odreklo sodelovanja.

Po poročilih blagajnika Lovra Berčeta in predsednika nadzornega odbora Antona Mraka so prisotni dobili popolno sliko o zelo uspešnem gospodarjanju društva. O dobrem gospodarjenju je govorilo tudi poročilo nadzornega odbora.

Najbolj delavnim članom društva so podelili priznanja: Avgust Jelen in Martin Cufar, člana nadzornega odbora in več kot 20 let prizadevna člana in voditelja raznih kulturnih, športnih in gospodarskih akcij (Jelen je bil predsednik gradbenega odbora doma) sta proglašena za ČASTNA ČLANA DRUŠTVA. Marija Heberle je prejela priznanje za ustanovitev prve folklorne skupine društva, Slavka Jurčević za prizadevno večletno delo v društvu. Lovro Berce

je dobil priznanje za strokovno in prizadevno vodenje finančnega poslovanja društva. Anton Mrak je dobil priznanje za odlično in korekten nadzor nad finančnim in materialnim poslovanjem društva, Jaka Svetina pa za dolgoletno (8 let predsednik društva) in uspešno vodenje društva. Med dobitniki priznanj sta tudi Ančka in Peter Ubit, nosilca gostinske dejavnosti društva.

Članom društva so za uspešno delo čestitali predstavniki društva upokojencev Žirovnica in drugi gostje. V razpravi je sodeloval tudi Janko Burnik, predsednik občinske zveze društev upokojencev Jesenice in Društva upokojencev Jesenice. Govoril je tudi o »ukradeni pokojnini«. Poudaril je, da je bilo to glede na zakonodajo celo možno, vendar ne na tak način, kot so to naredili v skupščini v Beogradu. Po njegovem mnenju je bil to velik spodrsrlaj, ki je naredil državi več škode kot koristi, vendar še ni vse izgubljeno. 300 tisoč slovenskih upokojencev mora kmalu dobiti odgovor na pritožbe o kršitvi ustavnih pravic upokojencev. Podal je informacijo o ustanovitvi Občinske zveze društev upokojencev Jesenice.

Avgust Jelen in Mirko Knific sta govorila o dosedanjem uspešnem delu, ki je rezultat dobrih in prijateljskih odnosov med upokojenci, zato bi se moralo nadaljevati.

Volilna komisija je podala predlog kandidatov za nov izvršni in nadzorni odbor. Med izvoljenimi je tudi nekaj prejšnjih članov izvršnega odbora. Med njimi je tudi prejšnji predsednik Jaka Svetina, ki bo verjetno postal predsednik društva še za eno mandatno obdobje.

Jaka Svetina je dejal, da v sedanjih težkih časih, ko nas tarejo razne nevarnosti, ne smemo obupati. Mislimo moramo le na to, da se bo z dobrim in poštenim delom vse obrnilo na bolje.

Franjo Ropret

Predsednik društva in najstarejši odbornik (foto: I. Dolenc)

Zarja obvešča!

V okviru akcijske prodaje bele tehnike pri Jelenu je potekala tudi nagradna igra za vse kupce. V teh dneh je komisija izžrebala kartončke z naslednjimi številkami:

1. Unikarno sliko prejmejo lastniki kartončkov s številkami: 1214, 1220, 1348 in 1238.
2. Stensko uro prejmejo lastniki kartončkov s številkami: 1273, 1346 in 1329.
3. Kavni mlinček prejmeta lastnika kartončkov s številkami: 1305 in 127.

Varilec folije prejme lastnik kartončka s številko 1374. Srečni dobitniki lahko prevzamejo svoje nagrade v poslovalnici Domoprema, Titova 1. Vsem kupcem se zahvaljujemo za nakup.

Delovna organizacija Zarja v sodelovanju s KOO sindikata Železarne organizira v počastitev dneva žena zabavno prireditev v hali Podmežakla 8. marca ob 15.30.

Na prireditvi bodo sodelovali: Tone Fornezzi Tof z Mopet showom in kot atrakcija skupina Agropop s popularno Šerbi.

V tem času bo v poslovalnicah Zarje potekala prodaja na obroke z ugodnimi kreditnimi pogoji. Izkoristite možnost ugodnega nakupa od 8. marca do 8. aprila.

Iskrene čestitke ob dnevu žena!

Zarja

Teden kulinarčnih dobrot

Hotelska turistična delovna organizacija Gorenjka prireja v Planini pod Golico teden kulinarčnih dobrot. V obnovljenem hotelu Dom pod Golico vam bodo kuharji Gorenjke postregli s svojimi specialitetami od 7. do 15. marca vsak dan od 17. do 23. ure. Za dobro počutje in za boljše prebavo bo skrbel ansambel Trio Stop.

V širokem izboru domačih kuharskih dobrot vam še posebej priporočamo:

- meso iz tunke,
- svinjsko kračo po kmečko,
- nadevani zrezek po bohinsko,
- lovski golaž,
- sirove in ajdove štruklje,
- palačinke »Belcijan«,
- ocvirkov kruh in drugo.

Teden kulinarčnih specialitet v Domu pod Golico bo hkrati skromen prispevek delovne organizacije Gorenjka k proslavi dneva žena in priložnost, da zopet enkrat obiščete priljubljeno izletniško točko Jesenice.

ČESTITKE OB DNEVU ŽENA!

Kolektiv DO Gorenjka Jesenice

Steklina zopet na Gorenjskem

29. februarja je bil v Kranju na Zavodu za socialno medicino in higieno Gorenjske sestaneke zaradi januarskega pojava stekline na Gorenjskem.

Ponovno so okužene občine Kranj, Škofja Loka, Trzin, steklina pa se od Trzica širi v radovljiško občino.

V skupni akciji se bo po dogovoru z veterinarji, inspektorji, lovci in delavci postaje milice izvajal kontinuiran streljanje potepuških, odvezanih psov in mačk; preko vsega leta se bodo izplačevale nagrade lovcom za odstrel lisic, poostrel se bo nadzor pri izvajanju cepljenja psov. Obnovile se bodo napisne table ob cestah. Stalno se bo obveščalo prebivalstvo, posebno otroke, o nevarnosti stekline.

Edo Torkar

Zgodba, narejena iz pивske pene

Srečal jo je na vrtu restavracije Rio. Jedla je prebranac in ga zalivala s pivom.

»Dober tek!« ji je voščil. »A večer-jaš?«

»Saj vidiš. Boš prisedel?«

Ni si dal dvakrat reči. »Boš še eno pivo?«

»Hvala, odhajam. Mudi se mi. Moji stari gredo danes ponoči na morje in obljubila sem jim, da jim bom prinesla ležalno blazino, ker nimajo svoje.«

»Si se mar odselila od staršev?«

»Ne, oni so se odselili od mene. Že eno leto je od tega. — Oprosti, res moram iti.«

»Te mar zadržujem?«

»Nisem tega rekla.«

»Potem pa pojdi in se ne opravi-čuj.«

Njegova užaljenost jo je zadržala še na enem pivu.

»Kaj pa ljubezen?« je navrgel po-tem, ko sta bila vrčeka že prazna in sta si povedala že vse drugo o teh štirih letih, odkar se nista videla.

»Slabo. Pa ti?«

»Tako, tako. Nič krvavo zaresne-ga.«

»Se še ne misliš poročiti?«

»Tudi tako mi ni hudega.«

»O tem ne dvomim. Pa bo še dolgo tako?«

»Pravijo, da je najboljši čas za po-roko tri dni pred smrtjo. In tudi to pravijo, da je bolje biti dobro obešen kot slabo poročen.«

»Nekoč si govoril drugače.«

»Bil sem še mlad in zelen.«

»Saj ni treba, da se slabo poročiš. Poroči se dobro.«

»S kom pa?«

»Z mano.«

»Saj sem se hotel, pa me nisi ma-rala.«

»Pusti to. Takrat je bilo takrat, zdaj je pa zdaj.«

»Niti en teden ne bi zdržala z ma-no.«

»Bi te že ukrotila.«

»Kako le?«

»Dobro bi ti kuhala... In sploh.«

Pogledala je na uro. »Ojej, zdaj pa že res moram iti.« je rekla. »Me boš počakal? Čez tričetrt ure bom na-zaj.«

»V redu, počakal te bom.«

»Mi obljubiš?«

»Obljubim.«

Vrnila se je že čez slabe pol ure. Ko mu je med dvema vrstama miz prihajala nasproti, se je spraševal: Ali je mogoče, da sem zaradi te žen-ske pred štirimi leti izgubljal glavo. Ali je mogoče, da sem ji pisaril lju-bezenska pisma — tej grdi, na fanta ostrizeni suhoritnici? Le kje sem imel oči?

»Ne izgledaš najbolje. Shujšala si.«

»Služba me zdeluje. Vsako dvajse-to stranko moram nadreti, da sem lahko z naslednjimi devetnajstimi vsaj za silo človeška.«

»Zamenjaj službo.«

»Tebi je lahko. Ti si drugačen. Ti ne kompliciraš življenja. Če ne uspeš v eni stvari, se lotiš druge. Če ti neke ne uide, greš drugam. Metulj si. Butterfly. Občudujem te, a vsi ne moremo biti takšni.«

»Tudi jaz sem se že zresnil. Kupil sem si stroj za brizganje plastike. Pustil bom službo in postal privat-nik.«

»Res.«

»Ja. Ne prenesem sitnih šefov in zgodnjega vstajanja. Zjutraj sanjam najlepše sanje.«

»Kako romantično! Se boš sanjam na ljubo odrekel službi?«

»Sanjam in še čemu na ljubo. Tu-di zaslužil bom več, med drugim. Plastika je danes zlata jama.«

»Nobena zlata jama ni brez dna. Veliko jih je že, ki kopljejo v njej.«

»Življenje je ustvarjeno za tvega-nje.«

»Ja. — A greva kam drugam? Na-veličala sem se že Ria.«

»Jaz tudi. Kaj ko bi jo mahnila v disko?«

»Ali pa v Union še na eno pivo?«

»Prav.«

»Se že dolgo strižeš na kratko?« ji je rekel v Unionu.

»Zakaj sprašuješ?«

»Dolgi lasje so ti lepše pristajali.«

»Preveč dela je bilo z njimi. In ce-pili so se mi.«

Položil ji je roko na glavo. Pred štirimi leti si je to velikokrat želel storiti, a roka se mu je vselej zatre-sla, ker jo je imel rad in se je bal, da tega ne bo znal storiti tako, da bi bi-lo njej všeč. Zdaj je ni imel več rad, roka se mu ni več zatre-sla, čvrsta in topla je obcepela na njeni glavi in

potem počasi zdrsnila po njenem go-lem in mršavem vratu, v katerega so se že zabrazdale prve, komaj vidne gubice.

»Grde lase imaš. Grd vrat. In grd nos. In grda usta. Tako si kot maj-hen grd kuček. Pa bi te vseeno kar božal in božal...« ji je dihal kislo pivsko sapo v uho.

»Če me ne znaš drugače osvajati, me tudi tako ni treba.« se je uprla.

»Tudi drugače znam.« je rekel. In je spakljivo zadeklamiral: »Lepa si. Ljubim te. Vsa ta leta sem mislil sa-mo nate.«

»Pijan si.«

»Od treh piv? Od tebe!«

»Ne trudi se z osvajanjem, saj vi-diš, da ne znaš.«

»Je potrebno za to znanje?«

»Je — če nimaš talenta.«

»Je potreben za to talent?«

»Je — če ne ljubiš iz srca.«

»Pa ni! Tudi to ni dovolj, če nimaš ne znanja in ne talenta. In ne sprašuj me, od koga sem to zvedel in kdaj.«

»Jaz ti tega že nisem rekla.«

»Si mi pa dala vedeti.«

»Ne pogrevajva več starih štosov. Opolnoči imam zadnjo trolo. Morala bom iti.«

»Naročil ti bom taksi. Boš še eno pivo?«

Spraznila sta že četrti vrček piva ta večer in še jima ni bilo dovolj. Ko so opolnoči zaprli kavarno, sta se preselila v Unionsko klet. Ob dveh zjutraj sta bila že pošteno nadelana.

»Ne kliči taksija, bom šla peš, da si do doma zbistrim glavo. Greš z mano?«

V Tivoliju ga je prišla za komolec in se zaupljivo stisnila k njemu. »V glavi se mi vrti od piva,« je zastokala.

»Še zmeraj lahko pokličem taksi iz govorilnice.«

»Ne. Kmalu bo bolje.«

V najtemnejšem delu parka se je nenadoma ustavila in rekla: »Še spomniš — nekoč si me vprašal, če bi hotela spati s tabo?«

»Ja, in rekla si, da nočeš.«

»Ja, takrat... Pa bi še zmeraj rad?«

»Kdor se enkrat opeče, ne hodi več po kostanj v žerjavici.«

»Jaz pa bi s tabo.«

»A zares?«

»Ne — za hec.«

»Prav, pa poskusiva — za hec.«

»Joj, lulat me! Ali kdo prihaja?«

»Kar daj se, nikogar ni.«

Dvignila je krilo, spustila hlačke do kolen in počepnila k drevesu ob poti. »A ti ne boš lulal?« je rekla po-tem, ko je ustala in si popravila kri-lo.

»Bi me rada gledala?«

»Mhm. Se držala bi ti ga, če bi pu-stil.«

»Potem ne bi mogel. Še če me kdo gleda, ne morem. Sploh pa me zdaj še ne tišči.«

»Škoda. Tako všeč so mi moški, kadar lulajo. Tako ponosno se raz-koračijo. Kot da ščijejo na ves svet, so videti.«

Pred vrati njenega stanovanja se je ustavila in se mu zresnjeno zazrla v oči: »Obljubi mi, da ne boš grob. S štirimi moškimi sem imela opravka v življenju in vsi štirje so bili grob-ijani. Ne bi prenesla, da bi bil tak še ti.«

Oblečen se je zavalil na kavč v dnevni sobi in zalistal po reviji, ki jo je našel na okenski polici. Ona je medtem v kuhinji pripravila prigriz-ek: sir, salamo, kisle kumarice in na tanke rezine narezan kruh. A še preden sta utegnili potešiti lakoto, jo je potegnil k sebi na kavč in se ji zasedal v usta. Otepala se ga je, lo-vila je sapo, prsi so se ji sunkovito dvigale in spuščale pod pomečkano bluzo. Dvignil ji je krilo in ji posku-šal priti za roko pod hlačke, a se ga je osvobodila in planila pokonci.

»Počakaj, takoj bom!« je rekla in se začela sama slačiti. A namesto, da bi prišla nazaj k njemu na kavč, kakor je pričakoval, se je zaprla v kopalnico. Medtem ko se je tuširala, ga je minila že vsa želja po njej. Ugasnil je luč v sobi in se z odejo po-kril čez glavo.

Vsa mokra, hladna in čisto naga se je zrinila k njemu.

»Ne bi se ti bilo treba okopati.« je rekel. »In tudi naspregala si se. Vo-ham vrtnice.«

»Je kaj narobe?«

»Ženski znoj diši lepše od vrtnic.«

»Ne še, počakaj!« je rekla, ko je skušal priti vanjo. »Nisem še pripravljena. Boli me. Malo me še božaj. Ne tukaj — tukaj!« mu je pre-stavila roko.

Nazadnje je le prišel vanjo. Trdno ga je vkleščila z nogami, vsa se mu je odprla, hkrati pa je ves čas stoka-la: »Boli me, joj kako me boli, moral bi me še malo božati, a boš končal, a boš kmalu končal?«

Ni se mu dalo še končati, pa se je potrudil.

»Oh, zakaj mora biti tako?« je za-ihkala, ko se je zvalil z nje. Že zdav-naj sem se zaklela, da ne bom z ni-komer več, potem pa kar spet grem in spet je vse narobe... Zakaj? Za-kaj mora biti tako?«

Nekajkrat je se smrknila in utih-nila. Molče sta obležala vsak na svo-ji strani kavča, ne da bi se sploh do-tikala.

»Vso noč nisem zatisnila očesa,« je rekla zjutraj.

»Jaz pa sem spal kot angelček.«

»Vem. Slišala sem.«

»Sem smrčal?«

»Ne, dihal si. Mirno in globoko si dihal. Jaz pa sem vso noč bedela — in se žrla.«

»Čemu neki?«

»Ti ne razumeš tega. Ti si tipični moški. Ti prideš, vzameš in greš. Me ženske smo drugačne...«

»Hvalabogu. Svet bi izumrl brez vaše drugačnosti.«

»Sprašujem se, če sem naredila prav.«

»Dobila si, kar si hotela.«

»Pravzaprav sem dobila zelo malo glede na to, koliko sem tvegala. — Se boš oženil z mano, če bom zanosila?«

»To vprašanje bi mi morala zasta-viti pred štirimi leti.«

»Tedad ni bilo nobene nevarnosti, da bi zanosila s tabo.«

»Ne, tedaj res ne. Zdaj pa imaš službo in stanovanje. Samo še otrok ti manjka — in soproj.«

»Ne bodi ciničen.«

»Poskušam se uživati v tvoj polo-žaj.«

»Ali z vsemi ženskami ravnaš tako cinično in športno?«

»Poskusi se spomniti, kakšen sem bil do tebe takrat. Sem bil ciničen? Sem bil športen?«

»Ne, nisi bil.«

»Seveda ne. Bil sem zatreskan va-te. A me je hvalabogu minilo. Kavs je boljši od ljubezni, ali ne?«

»Kot zaljubljenec si bil storast, kot ljubimec pa si komaj kaj boljši.«

»Hvala za kompliment. Tudi jaz že dolgo nisem imel opravka s takó zarjavelo mašino, kot je tvoja. Zdaj ko imaš stanovanje, se skušaj malo več spravljati v promet.«

V rjuho zavita je šla v kopalnico. Iz nje se je vrnila umita, oblečena in počesana. Tudi on je vstal in se oblekel.

»Kaj boš za zajtrk?« mu je zaklica-la iz kuhinje. »Mleko? Belo kavo? Kakav? Čaj?«

»Vseeno mi je.«

»Kaj boš na kruh — maslo ali med?«

»Oboje.«

Ko sta pojedla, sta šla v mesto. Peš, kot sta sinoči prišla, po bližnjici skozi Tivoli. Pri Konjskem repu sta molče spraznila vsak svoj vrček pi-va, potem pa je ona pogledala na uro in rekla:

»Moram iti. Ob desetih sem zme-njena s prijateljico. Adijo!«

»Adijo!« ji je odzdravil in stopil k šanku po nov vrček piva. Ko ga je izpraznil, je naročil drugega in čez čas še tretjega.

Nič ni prijetnejšega kot v sonč-nem avgustovskem dopoldnevu po-sedati v senci gostilniškega vrta in se nalivati s pivom.

Edo Torkar

»Motiti se, je človeško. Zdaj bo-va primer sabotaže zaključila. Preiskovalni sodnik je že tako nestrpen. Napisal bom poročilo.«

»Napisal boš: Zupan kriv, La-pajne kriv, Pepe kriv... Sami mali ljudje, a ne boš napisal, da veli-kim barabam ne moremo do žive-ga. Ti bodo krivi, ki so nam prav-zaprav s svojim nezavednim rav-nanjem pokazali našo pravo ra-kasto rano, pravega kriminalca, ki je delal tako v rokavicah, da za sabo ni pustil nobene sledi. Kar v želodcu me nekaj zvija, ko pomi-slim na vse skupaj. Šel bi za njim in mu zavrtil vrat.«

»Tudi sam imam slab občutek, vražje slab, a žal Hren ni več v najinem dosegu in tudi nikoli več ne bo. Ničesar ni, prav ničesar takega, da bi ga lahko zahte-vali nazaj. Zdaj se lahko zanaša-va samo še na tisti zakon, ki ni

videl, da je prihitela njegova že-na. Odprl je okno in vprašal:

»Si si premislila?«

»Da, s tabo grem.«

Odprl je zapiralo na naspro-tnih vratih in žena je sedla ter vprašala:

»Saj bo dovolj prostora?«

»Seveda, povedal sem ti, da Zupanov oče ne bo šel, temveč samo njegova žena.«

Lapajne je zapeljal v stari del-mesta, kjer je Zupanova žena že gledala skozi okno in takoj pri-šla, ko ju je zagledala.

»Prijazni ste,« je rekla, ko je sedla na zadnji sedež.

»Malenkost,« je odvrnil Lapaj-ne, »vaš mož bo prav danes po-treboval največ opore in pomoči Sodelavca je bil in moja dolžnost je, da mu stojim ob strani.«

»Po vsem tistem, kar vam je storil?«

Ladislav Črnologa:

21

Sabotaža

nikjer zapisan, a bolj drži, kot vsa zapisana pravila, da se na-mreč zlo samo po sebi povrne z zlom, ali, kar si sejal, to boš žel.«

»Slaba uteha. Danes si nekam dovozen za rekla. Pa ti res spet verjameš v nekakšne domneve?«

»Jože, verjamem. Že velikokrat sem imel priložnost kaj takega doživeti. V človeku je namreč ne-kaj presenetljivega, namreč mo-ralni zakon. Naj bo kdo še tako pokvarjen, se tega ne more znebi-ti in prav to ga enkrat začne tep-siti, presneto dobro tepsti.«

»Zoran, slaba uteha, vražje sla-ba.«

»Kakor se vzame, če dobro pre-mišliš.«

»Kaj pa bo rekel Lapajne, kaj bo čutil on, človek, ki ni ničesar kriv, pa bo kaznovan, on, ki edini ve toliko kot midva? Kaj bo čutil on? Kateri zakon ali misel bo njemu v zadoščenje?«

»Jože, midva si nisva izmislila življenja in bore malo lahko na-rediva, da bi bilo boljše, a kar moreva, to bova. Najino delo je tako, da se boriva proti nepošte-nju, proti zlu, a samo to, kajti po-štenih in dobrih ne moreva na-grajevati ali jih obravnavati iz-ven norm, ki so nam predpisane. V vseh urejenih družbah pa je za-enkrat še žal tako, da je nešteto ustanov, ki so samo zato, da kaz-nujejo, a prav nobene ne poznam, ki bi denimo malega človeka, ki je štirideset let pošteno delal in dajal družbi, postavila pred poro-to in ga nagradila, vsaj pohvali-la.«

»Dobro si povedal.«

»Tako, zdaj me pa pusti same-ga, da napišem poročilo.«

Jože je odšel, a Zoran še dolgo ni mogel začeti. Strmel je v pra-zen list papirja, ki je bil vpet v pisalni stroj. V mislih je še enkrat preletel ves primer sabotaže, a spet ni mogel ugotoviti ničesar, da bi lahko vsaj malo obremenil Hrena. Z vzdihom je udaril na pr-vo tipko in potem mu je pisanje steklo.

Na lep sobotni dan je Lapajne zapeljal svojo staro stoenko iz ga-raže. Že je mislil odpeljati, ko je

»Po vsem tistem. Je pač člove-ško, da se motimo, a vaš mož se je zmotil samo zaradi tega, ker je bil težak alkoholik in ne naravno spirjen, kar je na njegovo in tu-d, vašo srečo ugotovilo tudi sodišče. Zakaj pa se je njegov oče premi-slil in ni šel?«

»Precej star je že in pravi, da se ne počuti dobro, da ga daje revma, a jaz mislim, da mu je nerodno, malo neprijet-no, pa ga bo počakal kar doma.«

Potem sta se ženski zapletli v pogovor, Lapajne pa se je posve-til vožnji in mislim o Zupanu, ki je na sodišču dobil kar ugodno kazeno za dejanje, ki ga je naredil. Še vedno mu ni šlo iz glave tisto sojenje. Sam je bil globoko priza-det pa tudi Pepe. Sodišče je ugo-tovilo, da sta hujše zanemarila de-lovno dolžnost, z nekaj olajševal-nimi okolnostmi. Nasmehnil se je ob misli, kako je Pepe še bolj jec-ljal kot običajno. Žena ga je skr-i-voma presenečeno pogledala, kajti zadnje čase ni videla moža, da bi se smejal. Sam je dobil tri mesece zopora pogojno za eno leto in Pepe mesec dni manj. Zu-pan je dobil tri mesece zopora, vstevši preiskovalni zapor, pa tri mesece obveznega zdravljenja al-koholizma in še pol leta pogojno za dobo dveh let. Sodnik je na-glasil, da je za najmanj, kar so lahko prisodili, čeprav je javni tožilec zahteval precej več. Poma-galo je mnenje izvedenca — psi-hiatra, da je bil Zupan bistveno prizadet zaradi alkohola in ni mogel zavestno presojeti posledic svojega dejanja. Mnenja so bili tudi, da je zanj že velika kazen, ker je disciplinska komisija v to-varni Zupana izločila iz delovne-ga razmerja. Taka je bila sodba, milostna sodba v imenu ljudstva za sabotažo, ki je dvignila toliko prahu.

Od takrat je minilo tri mesece in Zupanu je potekel čas zdra-vljenja v psihiatrični bolnišnici in Lapajne, ki je že prej nekaj-krat obiskal njegovo ženo in se pozanimal, kako živi in kako je z Zupanom, ji je predlagal, da jo odpelje ponj. Precej je tudi pripo-mogel, da je žena umaknila zah-tevo za razvezo zakona, ki jo je že vložila.

Nadaljevanje

Rudolf Arh: Hišica, linorez

● Na

25. februar

Posvečeni

nega mož

Skupščine

trije pred

Pavel Žer

še dopoln

dacijski k

● K

20. bodo p

vedle od l

ference n

● V

ca skupaj

ske skup

SFRJ. Uv

Marjan I

skupščine

NOVICE IZ RADOVLJSKE OBČINE

Na pobudo občinskega komiteja ZK Radovljica je bila 25. februarja izredna seja predsedstva OK SZDL Radovljica. Posvečena je bila obravnavi in sklepanju o predlogu za dodatnega možnega kandidata na kandidadni listi za predsednika Skupščine občine. Tako bodo na listi kandidatov za to funkcijo trije predlogi: Marko Bezjak, Jože Rebec in kot nov kandidat Pavel Žerovnik, vsi iz Radovljice. Kandidatno listo bodo lahko še dopolnili ali pa sedanjo potrdili delegati na občinski kandidacijski konferenci, ki bo 16. marca 1988.

Krajevne konference SZDL v občini Radovljica, teh je 20, bodo po rokovniku OK SZDL Radovljica organizirale in izvedle od 17. februarja do 4. marca temeljne kandidacijske konference na svojih območjih.

V soboto, 27. februarja, dopoldne je OK SZDL Radovljica skupaj z občinskimi DPO organizirala v sejni dvorani občinske skupščine razpravo o osnutkih amandmajev k ustavi SFRJ. Uvodno besedo je imel predsednik skupščine SFRJ dr. Marjan Rožič. Razprave so se udeležili člani vodstev DPO, skupščine in delovnih organizacij.

Na seji občinskega komiteja ZK Radovljica so 18. februarja izvolili delegate za konferenco ZKS in ZKJ. Od sedmih kandidatov so s tajnim glasovanjem izvolili za delegate na konferenci ZKS: Ferda Bema iz OO ZK Radovljica II, Vlada Kovača iz OO ZK Lesce, Marjano Melink in Janeza Smoleta iz ZK Veriga Lesce. Za delegata za konferenco ZKJ so izvolili Igorja Mežka iz jeseniške organizacije ZKS.

V sejni dvorani občinske skupščine Radovljica je bilo 25. februarja posvetovanje sekretarjev vseh 96 osnovnih organizacij ZK v občini. Spregovorili so o nalogah članov ZK pred programsko sejo občinske organizacije ZKS, pri organiziranju razprav o ustavnih spremembah in pri pripravi na skupščinske volitve.

Organizacijsko kadrovska komisija pri občinskem odboru ZZZB NOV Radovljica je na seji 22. februarja razčlenila aktivnosti v pripravi na sklice letnih skupščin krajevnih organizacij ZB NOV, ki so že v teku. Na seji so člani oblikovali stališča do predlogov možnih kandidatov za nosilce vodilnih funkcij v občinski skupščini in skupščinah SIS. Opozorili pa so tudi na nekatere pomanjkljivosti pri določanju meril za predlagane kandidate.

Na 5. seji konference LB TBG — PE Radovljica so 23. februarja delegati sprejeli ugotovitveni sklep o spremembah in dopolnitvah samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Temeljne banke Kranj in ocenili uresničevanje načrta razvoja in poslovanje banke v letu 1987. Sprejeli so popravke vrednosti dvomljivih in spornih terjatev in nekatere odpise obveznosti iz vplačanih depozitov oziroma prenos iz izredne prihodke ZB — TBG Kranj za leto 1987. Razen tega so sprejeli več poročil in planskih aktov in imenovali za podpredsednika poslovnega odbora TBG Kranj Slavka Erzarja in Vasilija Komana.

Člani ZB NOV krajevnega skupnosti Sava o preteklem delu in nalogah za naslednje obdobje

V sredo, 24. februarja, je bila v prostorih doma Društva upokojencev na Jesenicah redna letna skupščina krajevnega organizacije ZB NOV Sava, na kateri so pregledali opravljeno delo, sprejeli načrte za nadaljnje delo in kadrovske okrepili vodstvo organizacije.

Prisotne borke in borce ter predstavnike družbenopolitičnih organizacij Jesenice je pozdravil predsednik odbora Karel Frančeskin. Z enominutnim molkom so počastili spomin na umrle v preteklem obdobju. Po izvolitvi delovnega predsedstva in ostalih organov skupščine, je predsednik odbora podal uvodno poročilo.

»Skupščina KO ZB NOV Sava je potekala v času najbolj zaostrenih ekonomskih in družbenih dogajanj v Jugoslaviji,« je dejal predsednik Frančeskin in nadaljeval, da vsak dan lahko čitamo, poslušamo in gledamo, kaj vse se dogaja pri nas in za mnoge dogodke kar verjeti ne moremo, da so sploh resnični. Rezultati vseh teh dejanj nam vsak dan bolj kažejo grozljivo podobo, ki se kaže v vedno večjem nezadovoljstvu poštenih delovnih ljudi. Vse več je primerov prisvajanja družbene lastnine (tudi Jesenice niso izjema), bogatenje premnogih, ki živijo med nami, je že tolikšno, da se temu čudijo celo tuji. Se vedno močno narašča tako imenovana družbena režija, število zaposlenih na neproduktivnih mestih (v raznih bankah, sisih, občinah, republiških in zveznih ustanovah, pa tudi znotraj delovnih organizacij), je vse večje. Vse več je delavskih družin, zlasti upokojencev, ki živijo na robu človeka vrednega življenja. Pri vsem tem pa je najhujše to, da je vedno več mladih ljudi nezaposlenih, na drugi strani pa se mnogi starejši, ki imajo pogoje za upokojeve, nikakor ne morejo umakniti. Tudi posebne pokojnine, razen v res izjemnih primerih, bi bilo potrebno že enkrat ukiniti. Borci smo proti temu, da se zasluže staršev v materialnem pogledu prenašajo na otroke pa tudi že na vnuke, ko pa na drugi strani odhaja v pokoj čela množica delovnih ljudi, med katerimi je tudi mnogo borcev, ki jim odmerjena pokojnina ne za-

došča, kljub polnim delovnim letom, za normalno življenje. Tudi na Jesenicah so taki primeri. Seveda pa ne kaže obupati, ne da bi kaj storili. Na srečo imamo vsaj v Sloveniji pa tudi v Jugoslaviji vendarle nekaj sposobnih in poštenih ljudi, ki se na vseh ravneh borijo proti napakam, proti lažni solidarnosti in za dosledno spoštovanje sprejetih zakonov in drugih predpisov. Zdaj, ko razpravljamo o amandmajih in spremembah, tako republiških kot zvezne ustave, je dobra prilika, da odpravimo mnoge nejasnosti in si napišemo tako ustavo, ki bo brez izjeme zahtevala, da jo spoštujemo prav vsi.

»Z zadovoljstvom pa lahko ugotovimo«, je nadaljeval predsednik Frančeskin, »da je v naši občini vendarle storjeno marsikaj tako, kot si želimo, pa čeprav imamo še ogromno potreb (komunalne ureditve, stanovanja, šolstvo). Nova jeklarina bo slej ko prej pokazala svojo vrednost, umika se stara proizvodnja, z manj delovne sile bomo naredili prav toliko, toda dosti bolj kvalitetnega jekla, čez čas pa tudi več, in bomo zato na trgu iztržili več denarja. Tudi ekološke razmere so že danes na Jesenicah dosti bolj zadovoljive kot pred leti. Tudi karavanski predor našemu gospodarstvu obeta boljše dni.

Poročilo je predsednik Frančeskin nadaljeval z ugotovitvijo, da število članov organizacije po naravni poti vse bolj upada. Organizacija šteje še 116 članov. Trinajstčlanski odbor in tričlanski nadzorni odbor je deloval zelo aktivno, kar kaže vrsta izpolnjenih nalog. Še posebno aktivne so bile tovaršice v odboru. Družbeni dogovor o varovanju in urejanju spomenikov in spominskih obeležij je ostal le na papirju. Za obvarovanje spomenika, ki stoji v parku nasproti železniške postaje, bodo predlagali skupščini KS, da naslovi na občino predlog, da prepove Jožefov sejem

Pod predsedstvom dr. Matjaža Kmeclja je bila 23. februarja na Bledu 16. seja sveta Triglavskega narodnega parka. Sprejeli so poročila o izvajanju programa DO TNP in zaključni račun za leto 1987 ter plan DO TNP in skupni program razvoja TNP za leto 1988. Podrobno so v tem kontekstu spregovorili o problematiki črnih gradenj na območju TNP in zahtevali ostrejša sankcije za kršitelje zakona. Izrekli so soglasje za opravljanje nalog pri nabiranju zelišč na območju TNP v dogovorjenih okvirih z Drogo iz Portoroča. Sklenili so, da bodo objavili razpis za dela in naloge direktorja DO TNP in imenovali razpisno komisijo.

Na 5. seji odbora podpisnikov družbenega dogovora o varstvu, urejanju, vzdrževanju in postavljanju spomenikov in spominskih obeležij ter grobišč in grobov borcev NOB v občini Radovljica 24. februarja pod predsedstvom Alojza Kosa so sprejeli program obnove spomenikov za leto 1988 ter ocenili uresničevanje programa spominskih del v lanskem letu. Razčlenili pa so tudi finančno stran svojega dela.

Svet KS Radovljica je na 13. seji prejšnji teden sprejel zaključni račun za leto 1987 in osnutek proračuna za leto 1988. Obravnaval je vsa poročila svojih delovnih teles in delegacij ter potrdil njihove programe. Celotno gradivo bodo dali v obravnavo skupščini KS. Seznaili so se tudi z letošnjim programom prenove Prešernove ulice in s pobudami občanov pri načrtovanju avtoceste in tržnice ter izrekli soglasje z načrtom preureditve prostorov matične knjižnice.

Na 12. seji sveta ZKS v krajevni skupnosti Bled so na osnovi predlogov OO ZK ponovno izvolili za sekretarja sveta Braneta Groharja in za namestnico Anico Svetina. Oba bosta opravljala to dolžnost v mandatu 1988 — 1990. Na seji so sklenili, da bo zbor komunistov Bleda 3. marca.

Po sprejetem samoupravnem sporazumu za financiranje potreb občanov in delovnih ljudi v krajevnih skupnostih za leto 1987 iz sredstev OZD in s prenosom sredstev iz leta 1986 je bilo v občini Radovljica zbrano nekaj manj kot 35,5 milijona din. Po določitvi samoupravnega sporazuma za združevanje teh sredstev v letu 1988 bodo zaposleni v združenem delu in zasebni obrtniki v te namene plačali po 8.430 din. Denar bodo nakazovali na poseben račun v občini po zaključnih računih za leto 1987 do 30. marca 1988.

Po podatkih uprave za družbene prihodke pri občinski skupščini Radovljica je bilo v letu 1987 v tej občini 67 davčnih zavezancev, ki so bili dolžni plačati davek od skupnega dohodka. To je 23 zavezancev več kot leta 1986. Za leto 1987 so plačali 31 milijonov din davka, kar je 22 milijonov ali 317 % več, kot so plačali leta 1986. Od teh je bilo 50 zavezancev iz gospodarstva in 17 iz drugih dejavnosti oziroma svobodnih poklicev.

Varnost v cestnem prometu v radovljiški občini lani ni bila zadovoljiva. O tem priča podatek, da so našli v občini kar 108 hujših nezgod, v katerih je izgubilo življenje 7 ljudi, 39 je bilo težje in 71 lažje poškodovanih. Lani je bilo kar 33 hujših nezgod več kot leto prej, mrtev pa je bil eden manj. Največ prometnih nezgod je bilo na območju Radovljice, Bleda in Bohinja, pretežno na regionalnih cestah.

V letu 1987 je bilo po družbenem dogovoru med sindikati, kulturno skupnostjo in OZD v občini Radovljica zbrano za program kulturne akcije za delovne kolektive nekaj manj kot 3,1 milijona din. Od tega je Kulturna skupnost Radovljica prispevala 2.173 milijona din, OZD okoli 913 tisoč din ter udeleženci akcije za ogled opernih predstav 3,6 tisoč din.

Geodetska uprava v občini Radovljica je seznanila delegate občinske skupščine, da je ostalo lani nerešenih še 435 zadev iz prejšnjih let, v postopku reševanja je bilo 217 zadev, na novo vložene pa 503 zadeve. Dokončno je bilo rešenih 518 zadev, nerešenih pa je še 395 zadev. Vse zahteve strank iz prejšnjih let bodo rešili v letu 1988 in se lotili tudi obnove zemljiškega katastra, so obljubili delavci te uprave.

Na sedežu poveljstva Ljubljanskega armadnega območja v Ljubljani je sekretar RK ZSMS Daniel Božič v navzočnosti generalmajorja Iva Tomince in drugih častnikov podelil vojaku Mitji Žagarju iz Radovljice »zlato znak ZSMS«. To visoko priznanje je prejel za zasluge pri organiziranju in delovanju klubov OZN in v mladinski organizaciji.

Letošnjo zimo so v Kompasovem hotelu v Ribnem iznajdljivi gostinci organizirali več zanimivih kulinarčnih in drugih akcij, s katerimi so želeli (in uspeli) pritegniti čimveč gostov. Pred dnevi so sklenili večere z banatsko kuhinjo in kar sodi zraven, zdaj pa imajo do konca februarja v gosteh kuharje iz Münchna, ki so se predstavili s pravimi bavorskimi dobrotami.

V domu Joža Ažmana v Bohinjski Bistrici so se v sredo, 24. februarja, številni obiskovalci udeležili prireditve Radia Ljubljana in Nedeljskega dnevnika »Koncert meseca«. Poleg radijskega Big Banda in priljubljenega Moped showa so nastopili tudi znani pevci Majda Sepe, Janko Ropret in Franci Pirš. Najnovejše modne modele so zbranim pokazale manekenke Vezanine Bled in Alpine Žiri.

Tudi vojaški predstavniki (atašeji), ki so v diplomatski službi v SFRJ, so v okviru rednega programa 24. februarja obiskali planinsko enoto JLA na Pokljuki, kjer so se udeležili vaje te enote v težjih zimskih razmerah. Istega dne so si ogledali tudi proizvodnjo v tovarni Elan v Begunjah.

Pevski oktet LIP Bled — kulturnega društva Zasip je 19. februarja uspešno gostoval v domu Svobode v Trbovljah. V celovečernem koncertnem programu je predstavil narodne in umetne pesmi domačih in tujih skladateljev. Koncert je organizirala Zveza kulturnih organizacij občine Trbovlje v okviru tedna kulture v tem rudarskem mestu.

Predsednik izvršnega sveta Pavle Žerovnik je 26. februarja sklical posvet direktorjev delovnih organizacij. Beseda je tekla o sedanjih gospodarskih in družbenopolitičnih razmerah s posebnim ozirom na nastale razmere po novih ukrepih zveznega izvršnega sveta. Govorili so tudi o posledicah teh ukrepov, ki so prizadeli tako gospodarstvo kot družbene dejavnosti. Posveta se je udeležila le dobra tretjina vabljenih.

Jaka Šmid, predstavnik OO ZZZB NOV, je dejal, da so zaradi slabšega dela dispanzerja za borce, kritike po vseh krajevnih organizacijah. Občinski odbor je to že skušal urediti, vendar je težko, ker zaradi odsotnosti borčevske zdravnice nimajo zamene.

Navzoči so na podlagi poročila o finančnem poslovanju zelo ugodno ocenili gospodarjenje odbora. Za dobro gospodarjenje je bilo odboru izrečeno priznanje, posebno pa še blagajnici Francki Rozman. Pohvalili so tudi komisijo za socialne zadeve in njeno predsednico Jerco Zvan, saj se je vsestransko trudila, da posamezniki, ki imajo pravico do priznane, ne bi bili kakorkoli prikrajšani. Na podlagi dobrega poslovanja in nadaljnjih finančnih potreb je predsednik Frančeskin predložil povečanje članarine od 500 na 1.000 din, kar so prisotni enoglasno potrdili.

Po plodni razpravi in sprejetih kadrovske spremembe je delovni predsednik zaključil delo skupščine z ugotovitvijo, da je najpomembnejše, da se vsi borci zavedajo svojih nalog. Osnovne naloge za letošnje leto naj izoblikuje odbor na prvi seji in jih objavi v Železaru in v TV 15. Potrebno je takoj poslati pisno zahtevo pristojnemu organu občine Jesenice za premestitev Jožefovega sejma s tržnice na drug prostor. Ker Železar objavlja osmrtnice samo za umrle delavce Železarne, je naloženo novo odboru, naj posreduje preko OO ZZZB NOV, da bi uredništvo Železara sprejemalo objave tudi za borce, ki niso bili delavci Železarne.

Franjo Ropret

Šmid, ki je na podlagi poročila in dejanske dejavnosti ugotovil, da je organizacija ZB Sava zelo delovna in uspešna. V nadaljevanju razprave je bilo nekaj zelo resnih pripomb glede varovanja spomenikov. Na območju krajevnega skupnosti Sava je en spomenik in več spominskih obeležij. Skrb za vzdrževanje spomenika ob trgovski hiši pri železniški postaji ni urejena. Okolica in notranost spomenika je dostikrat ponesnažena, posebno ob Jožefovem sejmu. Spomenik občasno očisti hišnica sosedne stolpnice, kar pa ni njena dolžnost. Cilka Ščavničar je predložila, da ji odbor izreče zahvalo in jo primerno nagradi, mogoče sedaj za 8. marec.

Ivo Ščavničar pa je glede Jožefovega sejma, ki je bil že omenjen v poročilu predsednika, zahteval, da se je treba upreti, da bi bil še naprej sejem na sedanjem prostoru. Sicer je predvideno, da bi bil v bodoče pred športno dvorano, vendar je to treba takoj ostro zahtevati od komiteja za družbeni plan in urejanje prostora, da bo zadeva urejena že v letošnjem marcu, to je pred sejmom. V imenu komisije za kadrovska vprašanja je Ančka Stojan predlagala nekatere kadrovske spremembe. Ludvik Zakrajšek je energično zahteval, naj se že enkrat uredi delo v dispanzerju za borce. Oglasilo se je še nekoliko borcev, ki so poudarjali, da zdravniška pogosto ni in da bolni borci večkrat ostanejo brez zdravlila.

Krajevna konferenca SZDL Dovje-Mojstrana vabi vse prebivalce KS na

temeljno kandidacijsko konferenco,

ki bo v četrtek, 3. marca, ob 19. uri v kulturnem domu na Dovjem.

Na konferenci se bodo odločili o predlogu možnih kandidatov, ki bodo v naslednjem mandatnem obdobju 1988-1990 opravljali najodgovornejše družbene funkcije v okviru DPS in SIS.

Predsedstvo KK SZDL

Z dela v železarni peš v Cerkno

»Tito — srce gorenjskih žena bije zate!« je bilo eno od gesel delegatk

Josef Vajt, komandant varnostne policije in varnostne službe na Bledu od julija 1942 do marca 1943 in v tem obdobju Druschkejev komandant, je v preiskovalnem zaporu leta 1947 v Ljubljani med drugim izjavil:

Viktorija Medja z Javornika, Mladinska 6, Jesenice, rojena 1912 v Gabrovici na Krasu. Pred vojno je iz Trsta emigrirala v Jugoslavijo. Aktivistka OF, udeleženka konference SPZZ za Gorenjsko v Cerknem konec februarja 1945. Na konferenco je šla z dela v Železarni. (foto: Jože Vidic)

»Vodja jeseniške izpostave gestapa Clemens Druschke mi je pisno poročal, kako izvrstno ga podpira vodstvo jeseniške železarne. Znano mi je, da je vodstvo železarne nastalo gestapovske zaupnike kot namestnice in delavce, da so jih na Jesenicah legalizirali...«

Po decembrski vstaji leta 1942 v Bohinju, na Dovjem in v Mojstrani je Druschke od železarne dobil spisek vseh delavcev, ki tistega dne in noči niso prišli na delo. Vsi ti so bili osumljeni sodelovanja v vstaji in so se zato kmalu znašli v zaporu.

To gestapovsko taktiko so opazili sodelavci Osvobodilne fronte. Zanesljivi mojstri so odsotnim delavcem pisali dopust ali bolniško. V zadnjih mesecih vojne pa Druschke ni več natančno vedel, zakaj kdo ni prišel v službo v železarno ali drugam. Primer, ki ga bom opisal, nam to potrjuje.

Od 25. do 27. februarja 1945. leta je bilo na osvobodjenem ozemlju Primorske, v Cerknem, zborovanje gorenjskih aktivistov. Te konference se je udeležilo preko 300 tovarišic iz raznih krajev Gorenjske. Delegatke iz jeseniškega okrožja (Jesenice, Žirovnica, Radovljica, Lesce, Bled, gorijske vasi) so po raznih poteh prišle v zgornjo bohinjsko dolino. Sekretarka Slovenske protifašistične zveze (SPZZ) za jeseniško okrožje je bila od marca 1944 tedaj 23-letna Vida Gantar iz Žirov. Ta je po vojni opravljala razne funkcije, bila pa je tudi pri OZNA Jesenice; pred upokojitvijo je bila upraviteljica zobne poliklinike v Ljubljani.

Vida Gantar se spominja, da je iz Bohinja čez Jelovico z njo šlo v Cerkno 26 delegatk. Vodil jih je kurir, drugega spremstva za zavarovanje ni bilo.

Viktorija Medja z Javornika pa ni šla po tej poti v Cerkno. Sploh je ni nihče obvestil, da je izvoljena za delegatko pokrajinske konference SPZZ. Tedaj je bila stara 32 let, njen

mož Milan pa je bil zaprt v taborišču Flossenburg na Bavarskem.

Potovanja v Cerkno se Viktorija spominja takole:

»Po mozevi aretaciji marca 1943. leta, ko so gestapovci na Javorniku aretirali okoli 40 oseb, sem se zaposlila v mehanični delavnici železarne na Javorniku; delala sem v skladišču. Nekega februarjskega dne leta 1945, ko sem zjutraj odprla vrata skladišča, je na tleh ležalo pismo s štampiljko Triglava in ob strani s črkami OF. V pismu je bilo sporočilo, da sem izvoljena za delegatko, toda brez pojasnila, za kakšno. V navodilu je bilo zapisano le, kdaj in ob kateri uri naj se z vlakom odpeljem v Podnart, kjer me bo čakal nekdo, ki bo imel v roki robec.

Na železniški postaji v Podnartu zveze ni bilo. Kar na slepo sem jo mahnila proti Kamni Gorici in Kropi. Od doma sem šla v nizkih čevljih in brez vsake druge opreme. V torbici sem imela le kos z zaseko namazanega kruha. Bila sem prepričana, da bo tisti sestanek ali konferenca v Kropi in da se bom zvečer vrnila domov, zato tudi nisem poskrbela za 11-letnega sina.

V Kropi je bilo že več žena, prihajale pa so nove in nove. Tu sem zvedela, da gremo v Cerkno. Na žagi v bregu nad Kropo so nam dali propustnice. Še istega dne smo v spremstvu partizanskih patrulj odpotovali naprej čez Jelovico. V vasi Rudno v Selški dolini smo dobile čaj in prenočišče. Zjutraj smo šle naprej do Farjega potoka (zdaj Potok), kjer je bilo Gorenjsko vojno področje in nato strmo v hrib in tako prispele na Črni vrh nad Novaki, kjer so zdaj urejena smučišča.

V Gorenjih Novakih smo razvile zastavo in v povorki s pesmijo po cesti prikorakale v Cerkno. Od znancev sem tam najprej zagledala jeseniškega prvoborca Franca Konobla-Slovenka, ki pa mi ni povedal, da je pomočnik političnega komisarja bolnišnice Franja. Nato sem srečala našega okrožnega sekretarja Aleša Jelenca in njegovo sestro Mihaelo.

Med tridnevno zasедanjem konference smo spali po hišah. Dan pred zaključkom je bil miting na glavnem trgu, kjer smo potem plesali skoraj vso noč. Za mnoge od nas delegatk je bilo to enkratno doživetje, saj toliko partizanov, funkcionarjev, aktivistk še nismo videli. Med nami so bili tudi uniformirani predstavniki ZSSR, ZDA in Velike Britanije. Konferenco je odprla tovarišica Angela Mahnič, sekretarka SPZZ za Gorenjsko. Navzoči so bili načelnik štaba 9. korpusa Albert Jakopič-Kajtimir, Vida Tomšič, Ivan Novak-Očka, Bogdan Osolnik, Julij Beltram in drugi. Tedaj nisem vedela, da je tovarišica, ki nam je govorila o skrbi za ranjene in bolne, zdaj že pokojna Franja Bojč-Bidovec. Pravzaprav sem za imena mnogih navzočih zvedela šele več let po vojni.

Delegatke iz raznih krajev so na oder v konferenčni dvorani prinesle darila, ki so jih sredi borbe in težkega dela pripravile za tovariša Tita. Tako so žene iz Železnikov prinesle klekljani podobni partizana in partizanke z napisom: Tito, srce gorenjskih žena bije zate!

Tovarišice iz Bohinja so darovale umetniško, iz lesa izdelano vazo s planikami, ki nosi napis: Gorenjske žene maršalu Titu. Žene jeseniškega okrožja pa so podarile album s slikami Gorenjske.

Za požrtvovalno in junaško delo je načelnik štaba korpusa A. Jakopič Kajtimir izročil šestnajstim ženam red hrabrosti, petindvajset ženi in dekletu pa je bilo odlikovanih z znakom hrabrosti. Izvolile smo nov pokrajinski odbor SPZZ in sprejele sklepe, da bomo nadaljevale z bojem do osvoboditve, potem pa z obnovo domovine.

Meni se je zaradi sina zelo mudilo domov. Do Podlonka v Selški dolini je šla z menoj neka tovarišica iz Kroke. Naprej sem šla z neko partizanko, kurirko, ki me je po uhojeni poti čez zasneženo Jelovico srečno pripeljala na Koprivnik, kjer sva se ustavili v neki hiši, se spočili in navedli. Le kje so gorske kmetije črpale hrano, ki so jo dajale lačnim borcem vsa leta vojne?

S Koprivnika sva šli s partizanko skupaj do Bohinjske Bele, kjer je ona šla po svojih opravkih. Meni so že v Cerknem rekli, naj se v Bohinjski Beli zglašim pri kovaču, ki stanuje blizu železniške postaje. A glej zlomka, pozabila sem geslo. No, on mi je verjel in kupil vozno karto do Jesenic. Svetoval mi je, naj se pojavim na postaji tik pred prihodom vlaka, sicer me lahko legitimirajo in sprašujejo, od kod sem prišla.

Prav tistega dne so nemške enote hajkale v nekaterih gorskih vaseh in s seboj na Bohinjsko Belo pripeljale večje število aretirancev. Vstopila sem v vagon, v katerem so bili tudi policisti z aretiranci. Vesela sem bila zelo natlačene vagona, ker me je ta gneča reševala pred ogledom policistov. Na moji pomečkani obleki in umazanih čevljih se je namreč poznalo, da sem prišla iz gozda.

Policisti in aretiranci so izstopili na Bledu, jaz pa v Kočni. Že na železniški postaji na Bohinjski Beli sem slišala, da so zavezniška letala bombardirala Jesenice. To je bil tudi razlog, da potniški vlaki niso vozili do Jesenic.

S postaje sem zdrvela na Javornik in sina Miloša dobila pri prijateljici Ani Kosmač na Savski cesti. Ves čas moje odsotnosti so mi sodelavci pisali delovne ure, kot da prihajam redno v službo. Za mojo večredno odsotnost gestapovci nikoli niso zvedeli.

V trenutke sreče se mi je vrnila žalost, ko sem zvedela, da je bila med bombardiranjem jeseniške železniške postaje ubita tudi Fani Pavlič, Nočeva z Javornika. Njeno sestro Zofijo Traven so Nemci januarja 1942 ustrelili v Dragi, čez dvajset dni pa še brata Jožeta.

Viktorija Medja se je rodila leta 1912 v Gabrovici na Krasu. Med prvo svetovno vojno je bila družina evakuirana nekam v Avstrijo. Stara je bila petnajst let, ko je šla za služkinjo v Trst. Tam je spoznala protifašiste. Po ustrelitvi domoljubov v Bazozi septembra 1930. leta se je umaknila v Jugoslavijo. Z možem Milanom sta že pred vojno podpirala napredno delavsko gibanje, po okupaciji pa sta se vključila v osvobodilni boj.

Naj bo dan žena res njihov in ne moški praznik. Jože Vidic

Borci NOV KS Podmežakla menijo, da si ekonomska in moralna kriza podajata roki

V torek, 23. februarja, so se na volilno-programski skupščini sestali člani krajevne organizacije ZB NOV Podmežakla in pregledali opravljeno delo, sprejeli program dela za naslednje mandatno obdobje in izvolili novo vodstvo. Poročilo o opravljenem delu in problemih je podal predsednik Ivan Capuder, ki so ga izvolili za predsednika tudi za naslednje mandatno obdobje, prav tako pa so poleg drugih članov odbora in komisij ponovno za tajnika izvolili Franca Jerala.

Predsednik Capuder je prvi del svojega poročila namenil operativnim nalogam, ki so jih opravili v minulem obdobju. S pomočjo združenega dela so nekoliko uredili spomenik padlim borcem NOB in žrtvam fašističnega terorja v spominskem parku v Podmežakli. Pri spominskem obeležju na Zakopih na Mežakli so prav tako s pomočjo organizacij združenega dela namestili štiri nove masivne klopi in uredili, popravili in zavarovali dostop k partizanski bolnici na Zakopih in opravili nekaj obnovitvenih del na sami bolnici.

Posebno skrb, je dejal predsednik, so namenili ostarelim in bolnim članom, sosedski pomoči, predlogom za priznavalnino borcem in za zdraviliško zdravljenje. Priznavalnino, ki so se v lanskem letu povečale, v občini prejema 255 upravičencev, ali kar 100 več kot leto poprej, iz krajevne skupnosti Podmežakla pa 16 upravičencev, poleg 16 enkratnih priznavalnin borcem NOV in osem bivšim borcem za severno mejo. Zdraviliško zdravljenje je v letu 1987 po »A« programu koristilo pet borcev, po »B« programu pa 91 borcev iz občine. V lanskem letu so iz krajevne organizacije umrli štirje člani.

Poročevalec se je dotaknil tudi neuspelega referenduma, ki je bil namenjen za dozidavo Centra srednjega usmerjenega izobraževanja na Jesenicah, ki so ga borci podpirali in izrazil obžalovanje, da ni bil sprejet, kar po njegovem mnenju ni čudno, saj so se vzdržali celo posamezni najodgovornejši politični delavci. Borci iz krajevne skupnosti so še vedno aktivni v nekaterih organih krajevne skupnosti pa tudi v občini, udeleževali pa so se tudi različnih jubilejnih in komemorativnih prireditev.

Ivan Capuder se je dalj časa zadržal pri še vedno nerešeni ureditvi okolice spominskega parka in spomenika NOB v Podmežakli. Prizadevanja organizacije pa tudi organov krajevne skupnosti, ki tečejo že od leta 1986, da bi odstranili divje graje ne lesene barake, so jalova še zlasti zaradi okornosti in počasnosti oziroma neučinkovitosti občinske administracije. Poročevalec je podrobno opisal dosedanja prizadevanja, ogled komisij, sklepe in izdane odločbe; stanje pa je ostalo nespremenjeno. Vse ostaja le pri dogovorih in papirju. Borci so popolnoma nemočni in lahko živijo le v upanju, da se bo morda to le kdaj spremenilo.

»Dočakali smo slabe čase, naše moči počasi pojenjujejo, pričakujemo pa, da se bodo mladi uspešneje spopadli z vse večjimi težavami in problemi v naši družbi,« je predsednik zaključil svoje poročilo.

Poročilo je v razpravi, ki je sledila dopolnil tajnik krajevne organizacije ZB NOV Franc Jerala, ki je argumentirano in prepričljivo spregovoril o problemih Kosova, mednarodnih nesoglasjih, žaljivem pisanju Mladine in nekaterih drugih časnikov, ekonomskih in drugih težavah, ki jih preživljamo, in o otoplitvi odnosov med velesilama. Ob tem se je govornik vprašal, katera kriza je v sedanjem našem razvoju hujša: moralna ali ekonomska, in menil, da si obe tesno podajata roki.

V razpravi so prisotni člani ZB NOV in vojaških vojnih invalidov odpirali tudi številna druga vprašanja, kot so: zaostajanje borčevskih pokojnin, zmanjševanje zveznega proračuna, pa tudi sredstev za potrebe JLA, ukrepanje na žaljive in izmišljene informacije v javnih občilih, solidarnostne podpore in stanarstva, inflacija, ki izniči mnoga prizadevanja in uspehe, pa tudi nekatere probleme iz krajevne skupnosti, kot so telefonija, gradnja avtoceste, urejenost okolja in podobno.

Skupščino je pozdravil tudi član predsedstva občinskega odbora ZB NOV Tone Skrt in spregovoril o socialnih problemih, ki pestijo nekdanje borce, in o nekaterih nalogah borčevske organizacije, pri čemer je še zlasti poudaril volitve za opravljanje najodgovornejših funkcij v občinski skupščini in skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti, kjer borci morali zlasti sodelovati pri evitiranju najboljših kadrov, in javno razpravo o ustavnih dopolnitvah.

Borce sta pozdravila tudi predsednik sveta krajevne skupnosti Zdravko Črv in predsednik krajevne konference SZDL Štefan Ščavničar. Zdravko Črv je navzočim seznanil s pripravami za gradnjo avtoceste na območju krajevne skupnosti, s pričetkom gradnje stanovanjskih objektov, s pripravami za postavitev telefonskega omrežja in nekaterimi drugimi nalogami. Omenil je tudi dobro delo odbora za SLO in družbeno samozastito in poudaril večjo skrb vseh krajanov za urejenost okolja. Predsednik Ščavničar je poudaril, da so borci še vedno najbolj vztrajni frontovci, in se zahvalil za uspešno sodelovanje, spregovoril pa je tudi o nekaterih vprašanih javnega informiranja.

Značilnost skupščine krajevne organizacije ZB NOV Podmežakla, kakor tudi v večini drugih krajevnih skupnosti, je prav gotovo velika prizadetost in občutljivost članov te organizacije do problemov in težav, ki nas pestijo, še zlasti pa do moralnih prestopkov in izkrivljanj. Prizadeti so tudi zato, ker je socialna varnost mnogih borcev ogrožena, še zlasti v jeseniški občini, v kateri se je število priznavalnin v primerjavi z drugimi občinami najbolj povečalo.

Lojze Kerštan

Letna konferenca rateških gasilcev

V petek, 12. februarja, so se na letni konferenci zbrali člani Gasilskega društva Rateče. Občnega zbora so se udeležili tudi predstavniki gasilskih društev iz Martuljke, Kranjske gore in Podkorena ter podpoveljnik občinske gasilske zveze Jesenice Ivko Blenkuš.

Predsednik rateških gasilcev Tone Petrič in podpoveljnik Franci Vidovič sta podala poročilo o delu Gasilskega društva Rateče, ki šteje 60 članov in 10 mladincev, v letu 1987 in ugotovila, da je delo šepalo zaradi neaktivnosti bivšega poveljnika. Po zamenjavi poveljnika lansko jesen se je delo bistveno izboljšalo. V preteklem letu so se udeležili sektorske vaje v Kranjski gori, pionirji in pionirke so sodelovali na gasilskih tekmovanjih, imeli pa so tudi pregled ročnih gasilskih aparatov v krajevni skupnosti Rateče.

Za letos so si sestavili kar pester program dela. Ker Gasilsko društvo Rateče v letošnjem letu praznuje visok jubilej — 90-letnico ustanovitve društva, so začeli s pripravami za iz-

vedbo proslave ob 90-letnici. Kupili bodo novo motorno brizgalno, dokončali dela na prizidku gasilskega doma ter začeli s saniranjem vodnega bazena sredi vasi. Najpomembnejša naloga vseh rateških gasilcev pa je, da popestrijo svoje delo in da se v letošnjem letu udeležijo čim več gasilskih tekmovanj v občini, regiji in republiku.

Na občnem zboru so izvolili tudi novo vodstvo. Predsednik rateških gasilcev še naprej ostane Tone Petrič, tajnik je Ivan Mežik, poveljnik je Franci Vidovič, podpoveljnik pa Jože Makovec. Za blagajno bo skrbel dolgoletni blagajnik Tone Branc, za delo z mladimi kadri pa bo skrbel mladinski referent Milan Požar.

Lojze Kerštan

Obvestilo invalidom

Društvo invalidov Jesenice obvešča svoje člane in svojce, da organizira pomladanska letovanja — zdraviliški oddih:

- v hotelu »Lipa« v Lendavi (7, 10 ali 14 dni) v aprilu,
- na Malem Lošnju z odhodom 9. ali 16. aprila (7 ali 14 dni).

Zbiramo že tudi prijave za prvomajske praznike — trodnevni izlet na Rab. II. tradicionalno praznično srečanje pobratenih društev Jesenice — Ravne na Koroškem. Prijave sprejemamo v pisarni društva vsako sredo od 16. do 18. ure do vključno 23. marca oziroma 20. aprila, prijavitelji pa se lahko tudi pri svojih poverjenikih v KS. V pisarni društva dobite tudi vse informacije.

DI Jesenice

S seje medobčinskega sveta ZBZB NOV za Gorenjsko

Na februarjski seji MS ZBZB NOV za Gorenjsko, ki ima enoletni sedež v Radovljici, so predstavniki vseh petih občinskih organizacij spregovorili o današnjih protislovjih v družbi, s posebnim ozirom na gospodarstvo in družbenopolitične razmere na Gorenjskem. Odločno so obsodili nekatere negativne pojave, ki so se v zadnjem času razbohotili v širšem slovenskem in jugoslovanskem prostoru. Kritični pa so bili tudi do lastnih napak.

Na dnevnem redu je bila tudi razprava o možnosti ureditve prostorov in zbirke Muzeja talcev v Begunjah. Sprejeli so nekaj kratkoročnih in dolgoročnih programov. Največ možnosti za rešitev prostorske stiske vidijo v izmenjavi med Psihiatrično bolnišnico in občinsko skupščino, ki je lastnik klimatskega zdravilišča

Cufarjev dom v Dvorski vasi. Strokovno delo pri zbirkah so zaupali Gorenjskemu muzeju v Kranju, lokacijske in druge potrebne dokumente pa naj bi zagotovil komite za urbanizem pri Skupščini občine Radovljica.

Člani MS ZBZB NOV za Gorenjsko so podprli pobudo, da se za dobitnika letošnje plakete ZBZB NOV Jugoslavije predlaga odbor skupnosti borcev vezistov Gorenjske s sedežem v Kranju.

Sočasno so na predlog občinskega odbora ZBZB NOV Trzin predlagali, da se podeli isto priznanje Janiju Tislerju, avtorju obsežne knjižne zbirke dokumentarnega gradiva o življenjskih usodah jetnikov v nacističnih koncentracijskih taboriščih med drugo svetovno vojno.

JR

Razstava gobelinov v počastitev 8. marca — mednarodnega dneva žensk

Tudi letos se članice odseka za ročna dela pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice niso izneverile tradiciji in so v počastitev 8. marca — mednarodnega praznika žensk — pripravile razstavo gobelinov, ki jo bodo odprli jutri, 4. marca, ob 18. uri v razstavnem salonu DOLIK na Jesenicah. Krajski kulturni program bo izvajal mešani mladinski pevski zbor Centra srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice.

Ko so pred devetnajstimi leti (1969) na pobudo nekaterih izdelovalcev v razstveni program, ki se je še odvijal v Delavskem domu na Jesenicah, uvrstili razstavo gobelinov, izdelanih po industrijskih — imitiranih predlogah, najbrž niso slutili, da bo iz te pobude marca 1974 nastal odsek za ročna dela pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, ki neprekinjeno in uspešno deluje vsa ta leta. V ustanovnem letu so članice pripravile drugo razstavo, in sicer prav tako razstavo gobelinov, izdelanih po imitiranih predlogah, leta 1977 pa so se odločile, da gobeline izdelajo po predlogah, ki so jih izdelali slikarji, člani likovnega kluba DOLIK. Od ustanovnega leta dalje so članice redno vsako leto pripravile po strogi estetski in izvirni selekciji enovito razstavo v počastitev 8. marca — mednarodnega praznika žensk.

Tudi za letošnje šestnajsto razstavo so se članice odločile, da pripravijo razstavo gobelinov po predlogah, ki so jih izdelali člani likovnega kluba DOLIK. Tako je za razstavo 23 članic izdelalo 37 gobelinov po predlogah dolikovcev, deset članic pa je po predhodnem izboru prispevalo gobeline, izdelane po imitiranih predlogah.

Ne da bi podcenjevali vložen trud, številne ure in natančnost pri izdelavi gobelinov po imitiranih predlogah, moramo vendarle poudariti, da izdelava gobelinov po predlogah slikarjev, ki dejansko pomenijo tudi unikat, poleg že navedenih kvalitet od izdelovalcev zahteva veliko inovativnosti, iznajdljivosti in emocionalnosti, pa tudi poznavanje barvnih zakonitosti. Te kakovosti pa poleg izvirnosti krožek za ročna dela goji vsa leta svojega delovanja.

Gobeline, izdelane po predlogah slikarjev, članov DOLIKA, razstavljajo:

Dana Bernard — Sončnice (predloga France Kreuzer); Kati Čušin — Tihožitje (Brane Čušin); Nada Dragojčević — Tihožitje (Tine Markež); Tihožitje (France Kreuzer); Vrtnica (Nika Hafner); Marica Jezeršek — Dolina Krme (France Kreuzer); Stol (France Kreuzer); Francka Kovačič

— Vasiša (Pavel Lužnik); Krajina (Tine Markež); Kozolec (Franc Dolinšek); Sonja Kos — V Rovti (France Kreuzer); Helena Kramar — Logarska dolina (Janez Ambrožič); Rože (France Kreuzer); Vrba (France Kreuzer); Na vasi (Tine Markež); Ivanka Lorenčič — Zelenci (Tone Tomazin); Zinka Mareš — Planinsko cvetje (Tine Markež); Tadeja Noč — Akt I (Franc Berce); Vana Noč — Akt II (Franc Berce); Fani Podlipnik — Cvetje (Tine Markež); Slava Razinger — Marjetke (Brane Čušin); Silva Saksida — Krajina (Tone Tomazin); Ladica Sodja — Zimska krajina (Tone Tomazin); Rozka Saračević — Tihožitje I (Brane Čušin); Tihožitje II (Brane Čušin); Irma Ščerbic — Sopek (Tine Markež); Gorenjski nagelj (Tine Markež); Zofka Škulj — Belško polje (France Kreuzer); Milena Tepina — Radovna (Franc Dolinšek); Miniatura (Tine Markež); Ana Tolar — Mak (Franc Vandot); Gilda Tratnik — Tihožitje (Franc Dolinšek); Posočje (Janko Korošec); Krajina (Janko Korošec); Tihožitje (Pavel Lužnik); Gusti Vidic — Cvetje (Tine Markež); Majda Vister — Na Gorenjskem (Tone Tomazin).

Gobeline, izdelane po imitiranih predlogah, razstavljajo: Julka Celarc, Pika Čop, Ema Drobič, Olga Grm, Anica Kalan, Rozka Osredkar, Vida Rabič, Pavli Skrt, Erika Stana in Metka Urbanc.

Razstava gobelinov bo v razstavnem salonu DOLIK na ogled do vključno 16. marca, salon pa bo izjemoma odprt vsak dan od 9. do 19. ure.

Center srednjega usmerjenega izobraževanja Jesenice
Enota za izobraževanje ob delu

Železarji in občani!

V pomladanskem roku bomo organizirali jezikovne tečaje, in sicer za:

nemščino I. — začetni tečaj in
nemščino II. — nadaljevalni tečaj.

Začetek pouka predvidevamo v marcu, zato vabimo vse zainteresirane, da se zglasijo zaradi vpisa na oddelku za izobraževanje ob delu v CSUI, lahko pa tudi telefonično na 82-171, int. 22, oziroma na telefon Železarne, številka 35-67.

Vabljeni!

Delavska univerza
Viktor Stražišar Jesenice

Razpis

1. Začetni tečaj radiostezije, ki bo v soboto in nedeljo 19. in 20. marca, v gimnaziji na Jesenicah, vsak dan od 9. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Tečaj vodi Mirela Mahne. Prijave sprejemamo do 15. marca 1988. Cena je 20.000 dinarjev.

2. Tečaj Moj biovrt.

3. Tečaj o dišavnih in zdravilnih zeliščih.

4. Konverzacijski tečaj angleškega in nemškega jezika. Tečaj traja 30 ur, cena je 60.000 dinarjev.

5. Tečaj slovenskega jezika. Tečaj traja 30 ur, cena je 60.000 dinarjev.

6. Preden gremo na morje, se moramo temeljito pripraviti. Zato organiziramo 15 - urni kozmetični tečaj: Kozmetična in medicinska nega obraza in telesa

— kako odpravimo celulitis in akne,
— zdrava prehrana.

Predaval bo kozmetičarka Romana Kleindinst z Bleda.

Prijavite se na Delavsko univerzo Viktor Stražišar Jesenice ali po 81-072.

Panorama Jesenic na razglednicah pred prvo svetovno vojno

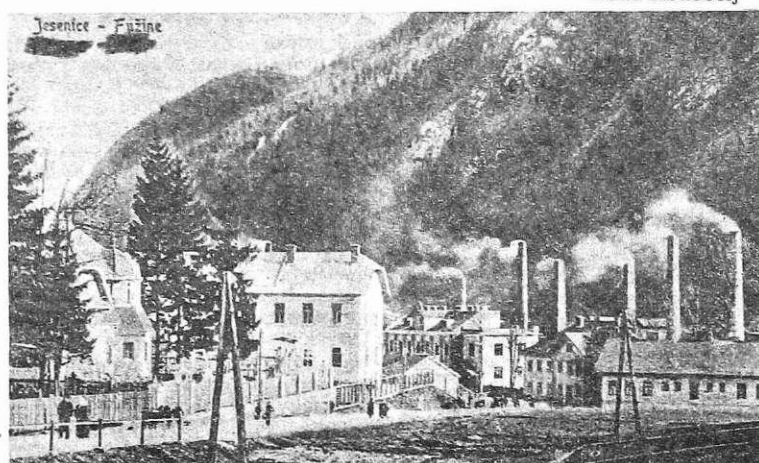
V sredo, 9. marca, ob 18. uri bo v prostorih Kosove graščine na Jesenicah otvoritev razstave z naslovom Panorama Jesenic na razglednicah pred prvo svetovno vojno. Razstavo je pripravil Tehnični muzej Železarne Jesenice.

Pričujoče razglednice imajo poleg svoje sporočilnosti tudi dokumentarno in umetnostno - zgodovinsko vrednost in ohranjajo spomin na podobo Jesenic na prelomu stoletij do prve svetovne vojne. V drugi polovici 19. stoletja so Jesenice doživljale velike spremembe. Iz srednjeveških fužin na Stari Savi je zrasla moderna železarna, obenem pa je kraj postal veliko železniško križišče, ki je omogočalo ne samo napredek v industriji, ampak tudi v drugih panogah (turizmu, obrti, solstvu, kulturi, telesni kulturi itd.). Po dograditvi predora skozi Karavanke in železniške proge proti Trstu je Kranjska industrijska družba, ki je bila lastnik železarne, dobila povezavo s švedskimi plavži in si tako ustvarila zaledje za predelovalne obrate na Jesenicah in Javorniku. Nekdanja idilična podoba kraja se je vse bolj umikala novim nastajajočim naseljem (Podmežakla, Sava) in objektom (železniška postaja, delavski dom na Savi, gostilne, šole itd.), ki so vse bolj prevzemali vlogo krajevnihih jader. Na srednjeveško idilo pa so spominjali še Murova in pripadajoči fužinski objekti na Stari Savi.

Panoramski posnetki na razglednicah iz tega časa so tako zajele čas, ko je bila industrializacija kraja že zaključena, izredno hitro pa so rastla stanovaška naselja, predvsem pa večji objekti ob železnici. Samo simbolično, predvsem pa v najzgodnejših posnetkih, se kot srednjeveška idila pojavi motiv Stare Save, vse več pa je posnetkov železarne, železniške postaje, pa tudi karavanškega predora.

Avtor večine gradiva na razstavi je fotograf in založnik Fran Pavlin z Jesenic. S svojim opusom, ki je eden največjih na Slovenskem, je zaslužil, da bi razstavo poimenovali tudi po njem, vendar pa imamo zbranega še vse premalo gradiva, da bi bilo to v celoti mogoče. Z razstavami in s seznanjanjem ljudi o pomembnosti starih razglednic za poznavanje krajeve zgodovine upamo, da bomo v prihodnosti lahko razstavo posvetili tudi avtorju.

Glede na zbrano in razstavljeno gradivo, smo razstavo razdelili po motivih, ki jih posnetki zajemajo: Plavški travnik, Murova, Železniška postaja, Sava, Stara Sava, Podmežakla, Železarna KID, Groblje, Javornik in Hrušica. Omejili smo se na ožje mestno področje, seveda pa bi veljalo prikazati vse kraje v občini od Rateč do Vrbe. Spomnimo naj samo, da so bili izredno popularni motivi na razglednicah planinskih vrhovi in planinske kočice, pomembno vlogo pa so razglednice odigrale tudi med prvo svetovno vojno. Teh seveda razstava ne zajema.

Fran Pavlin: Železarna kranjske industrijske družbe leta 1918 (Arhiv tehniškega muzeja ŽJ)

Fran Pavlin: Železniška postaja, razglednica 1918 (Arhiv, tehniški muzej Železarne)

Fran Pavlin: Javornik, razglednica 1918 (Arhiv, tehniški muzej Železarne)

Adi Fink, razstavlja v avli OŠ na Koroški Beli

Otvoritev foto razstave ob slovenskem kulturnem prazniku je popestril solist ljubljanske opere Jaka Jeraša z umetniškim programom. Predstavniki foto kluba z Jesenic tovariš Avsenik je Adiju Finku izročil zlato klubsko plaketo za njegove izjemne umetniške dosežke.

Adi Fink

Razstava barvnih fotografij Adija Finka s potovanja po Borneu, Javi in otokih je vredna ogleda in posebno doživetje. Vsaka fotografija zase je prava umetnina. Barvne pejzaže, ki jih je precej, je posebej oplemenitil z likovnimi vrednotami.

Če primerjamo te fotografije s prejšnjo Finkovo barvno kolekcijo Otroci sveta, je mojster Fink dosegel v tej zadnji večjo dinamiko, globljo izraznost in človeško sporočilnost.

V tej kolekciji je mojster Fink najdlje prodril do življenjskih resnic. Fotografije prikazujejo življenja na teh eksotičnih otokih in predstavljajo pravo fotografsko redkost. Življenje otrok, beda staršev, enkratna lepota pokrajine so elementi, ki sestavljajo barvno kolekcijo. Kompozicijsko so fotografije brez pripombe, portreti mlajših in starejših otročanih niso podrejeni, temveč naglašeni in poudarjajo značaj portretirancev.

Fink ni samo odlični portretist, temveč tudi odlični foto reporter. V fotografijah so zajeti trenutki, ki so neponovljivi, in prav v tem je globok

pomen izjemno predstavljalivega ter nam še precej tujega sveta. Ob tem odkriva lepoto in nove izrazne možnosti, ki so bližje naravi fotografije. Finkovo začetno lirčno obdobje se v teh fotografijah odlično prekriva z

opevanostjo pejzažev in narave. Končni rezultat je izpostavljena life (življenjska) fotografija in gola človeška eksistenca otoških prebivalcev. Fink se je marikdaj preskusil tudi v abstraktni fotografiji in ji ostal leta zvest. Iskanje novega skozi naravne oblike je nekaj svežega, kar Fink prispeva v sodobno jugoslovansko fotografijo.

V barvnih kolekcijah Adija Finka so zastopana različna področja upodabljanja. To je krajina, strukture, razvejana figuralka in narava v različnih letnih menjavah. Posebno pomembni so pri Finku detajli in nakazana, kjer se le da, socialna tematika. Prav v fotografijah s potovanja je globoko podčrtana, saj ta svet odseva socialno občutljivost samega mojstra Finka. Na tem področju je svojo socialno fotografijo razvil do zgledega ravnotežja med vsebino in obliko.

Stilna usmerjenost Adija Finka je predvsem realistična. Nikoli ne presega ustaljenih okvirov. Radovedno oko Finkove kamere se zaustavlja v slikovito razgibani eksotični krajini. Ogromno ljubezni in svojega znanja je Fink vložil v svojo enkratno doživetno kolekcijo. Tudi aktualnost, ki se ji približa na povsem svojevrsten način, je dokaz, da je mogoče s pomočjo fotografskega aparata razkriti marsikatero resnico današnjega časa. Adi Fink je izredno občutljiv esteta. Njegove fotografije so v sleherni svoji sestavi pretehtane in premišljene.

Slavko Tarman

Občinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu in tekih za leto 1988

Občinski svet zveze sindikatov Jesenice je organiziral v nedeljo, 28. februarja, 16. zimsko športno igro v veleslalomu in tekih v Mojstrani.

V lepem vremenu in odlični izvedbi Športnega društva Mojstrana se je športnih iger udeležilo 62 OO ZSS in eno društvo upokojencev iz naše občine. Na tekmovalnem nastopu je nastopilo 223 udeležencev. Tekška proga je bila dolga 3 kilometre, veleslalom pa je bil izveden na dveh progah (krajši in daljši). Po tekmovalnem so bile podeljene posameznikom medalje in ekipam pokali.

REZULTATI:

VELESALOM:

ČLANICE nad 50 let (krajša proga): 1. Franciška Legat, DU Žirovnica, 2. Marija Šranc, TOZD Občala Jesenice, 3. Vida Jelovčan, Železarna Jesenice.

ČLANICE od 40 do 50 let (krajša proga): 1. Milena Pogačnik, Zdr. dom Jesenice, 2. Danica Benedik, Železarna Jesenice, 3. Alenka Mencinger, Zdr. dom Jesenice.

ČLANICE od 30 do 40 let: 1. Jelka Rakovič, Zdr. dom Jesenice, 2. Metka Koblar, Železarna Jesenice, 3. Milena Solar, Železarna Jesenice.

ČLANICE do 30 let (daljša proga): 1. Veronika Klinar, Železarna Jesenice, 2.

Mojca Robič, ABC TDO Golica Jesenice, 3. Pika Ferk, Železarna Jesenice.

ČLANI nad 50 let (krajša proga): 1. Stanko Kofler, Železarna Jesenice, 2. Albert Hribnik, TOZD Universal Jesenice, 3. Alojz Zupan, Tehnični biro Jesenice.

ČLANI od 40 do 50 let (krajša proga): 1. Pavel Smolej, TOZD Universal Jesenice, 2. Janez Brojan, Tehnični biro Jesenice, 3. Ciril Čop, SGP Gradbinec Jesenice.

ČLANI od 30 do 40 let (daljša proga): 1. Franci Kotnik, Carina Jesenice, 2. Sašo Jekler, Železarna Jesenice, 3. Janez Babič, Železarna Jesenice.

ČLANI nad 30 let (daljša proga): 1. Jože Lavtižar, TOZD Hoteli Kompas Kr. gora, 2. Mirko Teraž, Splošna bolnica Jesenice, 3. Jani Pirc, Železarna Jesenice.

EKIPNO VELESALOM: 1. Železarna Jesenice, 2. Splošna bolnica Jesenice, 3. Center sred. usmerjenega izobraževanja Jesenice.

TEKI:

ČLANICE nad 50 let (3 km): 1. Jožica Magnik, OO ZS delavcev SS SIS.

ČLANICE od 40 do 50 let (3 km): 1. Tilka Cerkovnik, Splošna bolnica Jesenice, 2. Alenka Mencinger, Zdr. dom Jesenice, 3. Tončka Brudar, TOZD Hoteli Kompas Kr. gora.

ČLANICE od 30 do 40 let (3 km): 1. Sabina Nabernik, Splošna bolnica Jesenice, 2. Irena Vauhnik, Dominvest Jesenice, 3. Julijana Smolej, Železarna Jesenice.

ČLANICE do 30 let (3 km): 1. Božena Ržen, OŠ Prežihov Voranc, 2. Bojana Sušnik, Železarna Jesenice, 3. Saša Kofler, Železarna Jesenice.

ČLANI nad 50 let (3 km): 1. Franc Hrovat, Železarna Jesenice, 2. Anton Robič, Železarna Jesenice, 3. Marjan Branc, CSUI Jesenice.

ČLANI od 40 do 50 let (3 km): 1. Martin Čufar, Tehnični biro Jesenice, 2. Milan Vidic, Železarna Jesenice, 3. Alojz Kerštan, OO ZS delavcev SS SIS.

ČLANI od 30 do 40 let (3 km): 1. Izidor Kofler, Postaja milice Jesenice, 2. Andrej Janša, Železarna Jesenice, 3. Vojko Djurič, UP Mojstrana.

ČLANI do 30 let (3 km): 1. Franci Teraž, Železarna Jesenice, 2. Marko Drešček, Železarna Jesenice, 3. Miro Teraž, Splošna bolnica Jesenice.

TEKI EKIPNO: 1. Železarna Jesenice, 2. Splošna bolnica Jesenice, 3. CSUI Jesenice.

Sandi Kotnik

Šolsko prvenstvo v smučarskih tekih

V torek, 23. februarja, je šolsko športno društvo na osnovni šoli Jeseniško-bolninski odred v Kranjski gori pripravilo šolsko prvenstvo za učence kranjskogorske osnovne šole. Udeležba je bila zelo

Odbojbarski turnir v počastitev dneva žena

Občinska zveza za telesno kulturo Jesenice tudi v letošnjem letu organizira odbojbarski turnir v počastitev 8. marca. Za letošnje tekmovalstvo se je prijavilo rekordno število ekip, kar sedemnajst iz vse občine. Zrebo je ekipe razdelil v štiri skupne.

V telovadnici ŽIC bodo v sredo, 9. marca, nastopile ekipe: TVD Partizan Jesenice, Osnovna šola Tone Čufar II., ETN — Železarna Jesenice, Osnovna šola Prežihov Voranc in Center srednjega usmerjenega izobraževanja.

Druška skupina bo igrala v telovadnici osnovne šole na Koroški Beli, prav tako v sredo, 9. marca. Igrale bodo ekipe: Osnovna šola Koroška Bela, TVD Partizan Žirovnica, Komerciala — Železarna Jesenice, TVD Partizan Koroška Bela.

Na osnovni šoli Tone Čufar bo turnir prav tako 9. marca, tudi na tem turnirju bodo igrale štiri ekipe, in sicer: Tone Čufar I., Osnovna šola Kranjska gora, Bolnica Jesenice in Osnovna šola Žirovnica. Četrta skupina bo svoj turnir odigrala v telovadnici stare jesenjske gimnazije. V tej skupini so: Upravni organi Sob Jesenice, Zdravstveni dom Jesenice, Veteranke in Duety free shop Koroško sedlo.

Zmagovalne ekipe iz vseh štirih skupin se bodo v drugem delu pomerile v finalni skupini, ostale ekipe pa v treh tolažilnih skupinah za uvrstitev od 5. do 17. mesta.

Na lanskem tekmovalstvu je nastopilo 12 ekip, prvo mesto pa brani ekipa Veterank z Jesenic.

B.R.

solidna, saj se je na štartu zbralo kar 61 tekmovalcev in tekmovalk, ki so bili razdeljeni po kategorijah. Dečki in deklice od 1. do 6. razreda so tekli na 2 km dolgi progi, fantje iz 7. in 8. razreda pa na 4 km dolgi progi. Udeležba in rezultati kažejo, da se v Kranjski gori kraljuje mladi rod smučarjev-tekačev, ki že gredo po stopinjah vzornikov, ki jih v Kranjski gori ne manjka.

REZULTATI:

Kategorija 1. in 2. razred — 2 km:

Dečki: 1. Blaž Oman, 2. Jure Poljanec in 3. Matija Macun.

Deklice: 1. Valerija Lavtižar, 2. Urška Komar in 3. Petra Šuštar.

Kategorija 3. in 4. razred — 2 km:

Dečki: 1. Bojan Trstenjak, 2. Florjan Erlih in 3. Robert Mertelj.

Deklice: 1. Moira Dominko, 2. Tadeja Petrovič in 3. Rebeka Cornacchini.

Kategorija 5. in 6. razred — 2 km:

Fantje: 1. Dušan Lavtižar, 2. Damjan Oman in 3. Boštjan Brus.

Dekleta: 1. Karmen Petrovič, 2. Mojca Brudar in 3. Mojca Cuznar.

Kategorija 7. in 8. razred — 4 km:

Fantje: 1. Igor Bašelj, 2. Sebastijan Cvetek in 3. Sandi Vidovič.

Pri dekletih je nastopila samo ena tekmovalka. To je bila Dijana Zupan.

V petek, 26. februarja so šolsko prvenstvo v smučarskih tekih pripravili še na osnovnih šolah Tone Čufar, Prežihov Voranc, Gorenjskega odreda Žirovnica in Karavanskih kurirjev NOB Koroška Bela. Prijavljenih je bilo kar 63 tekmovalcev. Na žalost se jih je tekmovalstva udeležilo le 32. Razlog za to je treba iskati pri učiteljih telesne vzgoje v osnovnih šolah, ki niso dovolj resno in zavzeto pripravili prvenstva ter niso pravočasno obvestili otrok o tekmovalstvu. Prijave kažejo, da je bil interes pri učencih za tekmovalstvo velik in da bi ob resnem pristopu učiteljev lahko na tekmovalstvu bilo skoraj še enkrat toliko tekmovalcev.

REZULTATI:

Kategorija 1. in 2. razred — 1,5 km:

Dečki: 1. Aleš Mali, Koroška Bela, 2. Gorazd Novšak, Žirovnica.

Deklice: 1. Minca Razboršek, Prežihov Voranc.

Kategorija 3. in 4. razred — 1,5 km:

Dečki: 1. Tomaž Mežek, Žirovnica in 2. Matej Rupnik, Prežihov Voranc.

Deklice: 1. Špela Uršej, Tone Čufar, 2. Irena Richter in 3. Petra Razboršek obe Prežihov Voranc.

Kategorija 5. in 6. razred

Fantje (3 km): 1. Gaber Lah, Tone Čufar, 2. Sebastijan Vidmar, 3. Zdenko Majsovič, obo Prežihov Voranc.

Dekleta (1,5 km): 1. Irena Zupančič, 2. Tina Rožič, obe Prežihov Voranc.

Kategorija 7. in 8. razred

Fantje (3 km): 1. Mitja Midon, 2. Jure Zalokar in 3. Marko Polončič (vsi Žirovnica).

Dekleta (1,5 km): 1. Nadja Svetlin, Prežihov Voranc.

Lojze Kerštan

Med podelitvijo nagrad najboljšim smučarjem-tekačem v Kranjski gori (foto: Damjan Hrovat, foto krožek Kranjska gora)

Nekaj pomembnejših letnic iz zgodovine delavskega gibanja

LETO 1943:

V tem letu — 1943 so padli ali bili ujeti in ustreljeni naslednji jeseniški revolucionarji in prvoborci:

29. novembra je bilo v bosanskem mestu Jajce drugo zasedanje AVNOJ. Na zasedanju je bila sprejeta deklaracija, s katero se je Protifašistični svet narodne osvoboditve Jugoslavije konstituiral v vrhovni zakonodajni in izvršni predstavniški organ Jugoslavije. Josip Broz Tito je bil imenovan za maršala Jugoslavije.

15. decembra je bil izdan in na Poljuki v Lovčevem hotelu obkoljen III. bataljon Prešernove brigade. Padlo je 79 borcev. Rešilo se jih je le majhno število.

Pečnikova hiša v Mišacah, kjer je od decembra 1942 do aprila 1943 deloval tehnika META.

V decembru so pričeli jeseniški pripadniki gestapovske Črne roke z likvidacijami aktivistov OF. Med prvimi je bil umorjen aktivist Avgust Štravs-Lipe.

24. decembra je skupina VOS vdrla v zapore jeseniškega gestapa v Kosovi graščini in osvobodila aktivista OF Tincio Komic-Zdenko in Janaka Novaka-Zdravka.

Slavko Federle je bil v predvojnem času vidni revolucionar in partijski delavec. Bil je tudi sekretar jeseniškega okrožnega komiteja KPJ. Bil je preživet vstopil je v partizane na Primorskem. Padel je 18. novembra na Livku nad Kobaridom kot politični komisar brigade Simona Gregorčiča.

Franc Jerala je bil zaveden delavec in je sodeloval v naprednem delavskem gibanju. V novembru 1941 je vstopil v Jeseniško četo. Kasneje je bil še v drugih enotah in je na poti na naše območje, ko bi moral prevzeti naloge političnega delavca, padel v nemško zasedo in bil pri tem 28. aprila ubit.

Franc Kraševac je bil pred vojno aktiven sodelavec naprednega delavskega gibanja in ga je okupator med prvimi aretiral in deportiral v taborišče Kraut. Od tam je pobegnil in se vključil v narodnoosvobodilno borbo. Nemci so ga ujeli in kot talca 26. junija ustrelili.

Ivko Pogačnik je bil že v predvojnem času vključen v napredno gibanje. Med prvimi je vstopil v Jeseniško četo. Kasneje je bil kurir in politični delavec. Bil je v partizanski tehniki v Mišacah, ki je bila 7. aprila izdana in napadena. Pogačnik je bil pri tem ubit.

Karel Preželj je bil kot član KP že v predvojnem času aktiven politični delavec. Med prvimi je odšel v partizane in takoj prevzel politično delo. V decembru 1941 je postal sekretar okrožnega odbora OF za Jesenice in nato član pokrajinskega odbora OF za Gorenjsko. V času obiska v partizanski tehniki v Mišacah 7. aprila je bila ta izdana in napadena. Nemci so Karla v tem napadu ubili.

se iskreni rodnikom sodelavce rovano cv Hvala grebni ob lostinke. Hvala zadnji po

Ob sm stre in te

se zahva znanecm jeno cve zadnji po

Ob bo starega c

F

se iskreni nemu os Bolnice gove bole senice z za zapeti na Tavče in vsem, izrazili s

Ob sm

u

se iskreni niku in ternem pomoč i lezni. Prav t sebično Antonu

Ob sm

u

se iskreni niku in ternem pomoč i lezni. Prav t sebično Antonu

Ob sm

u

se iskreni niku in ternem pomoč i lezni. Prav t sebično Antonu

Ob sm

u

se iskreni niku in ternem pomoč i lezni. Prav t sebično Antonu

Ob sm

u

se iskreni niku in ternem pomoč i lezni. Prav t sebično Antonu

Ob sm

u

Viktor Brun:

23

75 let jeseniškega nogometa

Manj uspešna nogometna sezona 1981/82

11. aprila — Tabor Jadran : Jesenice — člani 2 : 1
Naši so igrali dobro, zapravili so nekaj ugodnih priložnosti, sodnik pa jim je dosodil dvomljivo enajstmetrovko.

17. aprila — Jesenice : Domžale — člani 3 : 0 (1:0)
Jeseničani so se oddolžili Domžalcem za jesenski poraz. Tekma pa je bila spet na Bledu. Gole sta dosegla Lamberger dva in N. Omanovič enega.

24. aprila — Piran : Jesenice — člani 1 : 3 (1:1)
Uspešne igre Jeseničanov so se še nadaljevale, Pirančani pa so z grobo igro pretiravali. Sodnik je že v prvem polčasu moral izključiti enega od domačih igralcev.

9. maja — Elan N. mesto : Jesenice — člani 1 : 3 (1:1)
Očitna je bila forma Jeseničanov. Dvakrat je bil uspešen Lamberger, enkrat pa N. Omanovič.

V pomladanskem delu prvenstva 1981/82 je ostalo nekaj praznin, ki jih nisem uspel zapolniti z rezultati in komentarjem.

Iz preglednice NZS ob koncu prvenstva te sezone pa naslednje:

— Člansko moštvo NK Jesenice se je med 10 klubih uvrstilo na 7. mesto, osvojilo 17 točk in celo negativno razliko v zadetkih 32 : 33.

— Mladinci Jesenic so med 12 ekipami pristali na 9. mestu, dosegli 16 točk in tudi negativno razliko 31 : 48.

— Kadeti so dosegli 6. mesto, odrezali pa so se pionirji z 2. mestom v svoji konkurenci.
Bilanca nogometne sezone 1981/82 za jeseniški nogomet ni bila uspešna, saj so se oddaljili od zastavljenih ciljev in želja.

Pester nogometni program v poletnih mesecih 1982

Ko so prenehali boji za točke, pa jeseniški nogometaši niso imeli razloga za nogometno nostalgijo.

5. junija: Eisenwagner Ried (A) : Železarna Jesenice 2 : 5
Nogometaši Železarne Jesenice so se odzvali vabilu poslovnega partnerja, s katerim Železarna vzdržuje dobre poslovne odnose.

Železarji so bili v vseh elementih igre boljši nasprotnik od gostiteljev, kar se je pokazalo tudi v rezultatu prijateljske tekme. Vodja nogometašev Železarne je bil Stane Sedlar.

10. julija je bil v Beljaku v Avstriji nogometni turnir v počastitev Dneva borca, 4. julija.

Na turnirju so sodelovala štiri moštva: Klub Jugoslavija iz Beljaka — Avstrija, NK Triglav iz Celovca — Avstrija, NK Sloga, Bosanski Otok — BIH in nogometno moštvo Železarne Jesenice.

S klubom Jugoslavija, v katerem se združujejo naši delavci — športniki, začasno zaposleni v Beljaku in bližnji okolici, vzdržuje prijateljske stike koordinacijski svet ZSMS Železarne Jesenice, ki je bil pobudnik za sodelovanje nogometašev.

Rezultati nogometnega turnirja so bili naslednji:

Železarna Jesenice : Triglav Celovec (A) 1 : 0

Železarna Jesenice : Sloga Bos. Otok (BIH) 2 : 1

Finale: Klub Jugoslavija : Železarna Jesenice 1 : 2.

Nogometaši Železarne Jesenice so bili zmagovalec turnirja. Na priložnostni slovesnosti so razglasili rezultate turnirja.

nirja, železarjem pa so v trajno last izročili izredno lep pokal.

15. avgusta: prijateljska tekma članov: Jesenice : Ilirija 3 : 3 (2:1)

Tekma je bila odigrana v okviru priprav na novo nogometno sezono.

Za jeseniško moštvo je Karahodžič dosegel kat trick.

18. avgusta: tradicionalni nogometni turnir »Tri meje« na Jesenicah.

Jesenice : Trbiž 5 : 1 (2:1)

Za domače moštvo so gole dosegli: Kovačič 2, Džamastagič, N. Omanovič in Tokić 11 m.

20. avgusta: Jesenice: Arzenal Tivat 3 : 6 (2:4)

Nogometaši Arzenala so bili na letnih pripravah na Bledu in Jeseničanom se je ponudila priložnost, da preverijo svoje sposobnosti in moči za novo prvenstvo v OČL — zahod. Gole za Jesenice so dosegli: Ignjatovič, Panič in Lamberger.

26. avgusta: finalna tekma turnirja »Tri meje« Jesenice : Kellag (A) 3 : 1

Jeseničani so po nekaj sušnih letih spet slavili. K zmagi so prispevali: N. Omanovič, Karahodžič in Ignjatovič.

Vrstni red turnirja: 1. Jesenice, 2. Kellag, 3. Trbiž in 4. Bela peč.

Najboljši igralec je bil N. Omanovič (Jesenice), najboljši strelec igralcev Kellaga in najboljši vratar Tokić (Jesenice). S tem turnirjem je člansko moštvo sklenilo program priprav za jesenski del prvenstva v OČL — zahod.

29. avgusta: prvo kolo nogometnega prvenstva 1982/83

Člansko moštvo se je s tekmece merilo s spremenljivimi uspehi, in sicer:

Jesenice: Jadran Lama 3 : 1 (1:0)

Piran : Jesenice 1 : 1 (0:1)

Jesenice : Ljubljana 1 : 0 (1:0)

Domžale : Jesenice 4 : 3 (3:1)

(se nadaljuje)

Kaj bomo gledali v kinu

V soboto, 5. marca, bosta na Jesenicah od 7. do 18. ure odprti trgovini:
DELIKATESA, Kašta 2, Ti-tova 21 in
DELIKATESA, Kašta 3, Svetinova 3/a, na Koroški Be-li.

V marcu je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna v Radovljici.

Razstava gledaliških plakatov

KINO DOVJE
6. marca, amer. barv. komedija
ROBA Z BAZGLEDOM ob 19. uri.

4. marca, amer. barv. shrhljivka
MORA V ULICI BRESTOV ob 17. in
19. uri.

8. marca, amer. barv. spektakel
PIRAMIDA STRAHU ob 17. in 19.
uri.

**Razstavni salon DOLIK
Jesenice**

V razstavnem salonu DOLIK je od 5. do 16. marca na ogled razstava gobelinov narejenih po predlogah slikarjev — članov likovnega kluba DOLIK in po imitiranih predlogah. Razstavlja 33 izdelovalk.

Razstavni salon bo izjemoma odprt vsak dan od 9. do 19. ure.

JERCE BOHINC

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se zahvaljujem za čestitko ob mojem življenjskem prazniku.

Jože Otrin

Vsi njeni

Marianca Kalan

ANE PINTAR

Vsi nieni

RUDOLFA NOVAKA

Vsi njegovi

Ob smrti dragega očeta in moža

JOŽETA RENKA
upokojenca Železarne

se iskreno zahvaljujemo dr. Hriberniku in medicinskemu osebju na internem oddelku za intenzivno nego, pomoč in oskrbo v njegovi težki bolezni.

Prav tako se zahvaljujemo za nesebično pomoč Ani Golmajerjevi, Antonu Smoleju in družini Kristan. Vsi njegovi

Sodelavcem obrata HV Jesenice
— dnina Grumerc ter ostalim se
najlepše zahvaljujem za denarno po-
moč ob smrti mojega očeta.

Voiko Novak

Vojko Novak

Od odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujeva kolektivu restavracije Želazarne Jesenice-Kazina, sodelavkam iz vodstva TOZD Družbeni standard in sindikatu TOZD za prijeten in nepozaben poslovilni večer ter lepa darila.

vsem skupaj želiva, še naprej veliko delovnih uspehov, zdravja ter medsebojnega razumevanja.

Cilka Arh in Milena Panič

Cilka Arh in Milena Panič

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Beia se iskreno zahvaljujem za prejeto čestitko ob mojem praznovanju.

Jože Jereb

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela in zvezi borcev Jesenice se zahvaljujem za čestitke ob moji 80-letnici.

Matko For

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se toplo zahvaljujem za čestitko ob mojem življenjskem jubileju in mu želim še veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Franc Podlipnik

Vabilo

Vabimo krajanе krajevne skupnosti Podmežakla, dsa se v čimvečjem številu udeležijo skupščine delegatov KS in temeljne kandidacijske konference, ki bo v četrtek, 10. marca ob 17. uri v prostorih krajevne skupnosti Podmežakla na Mencingerjavi 1.

KK SZDL Podmežakla

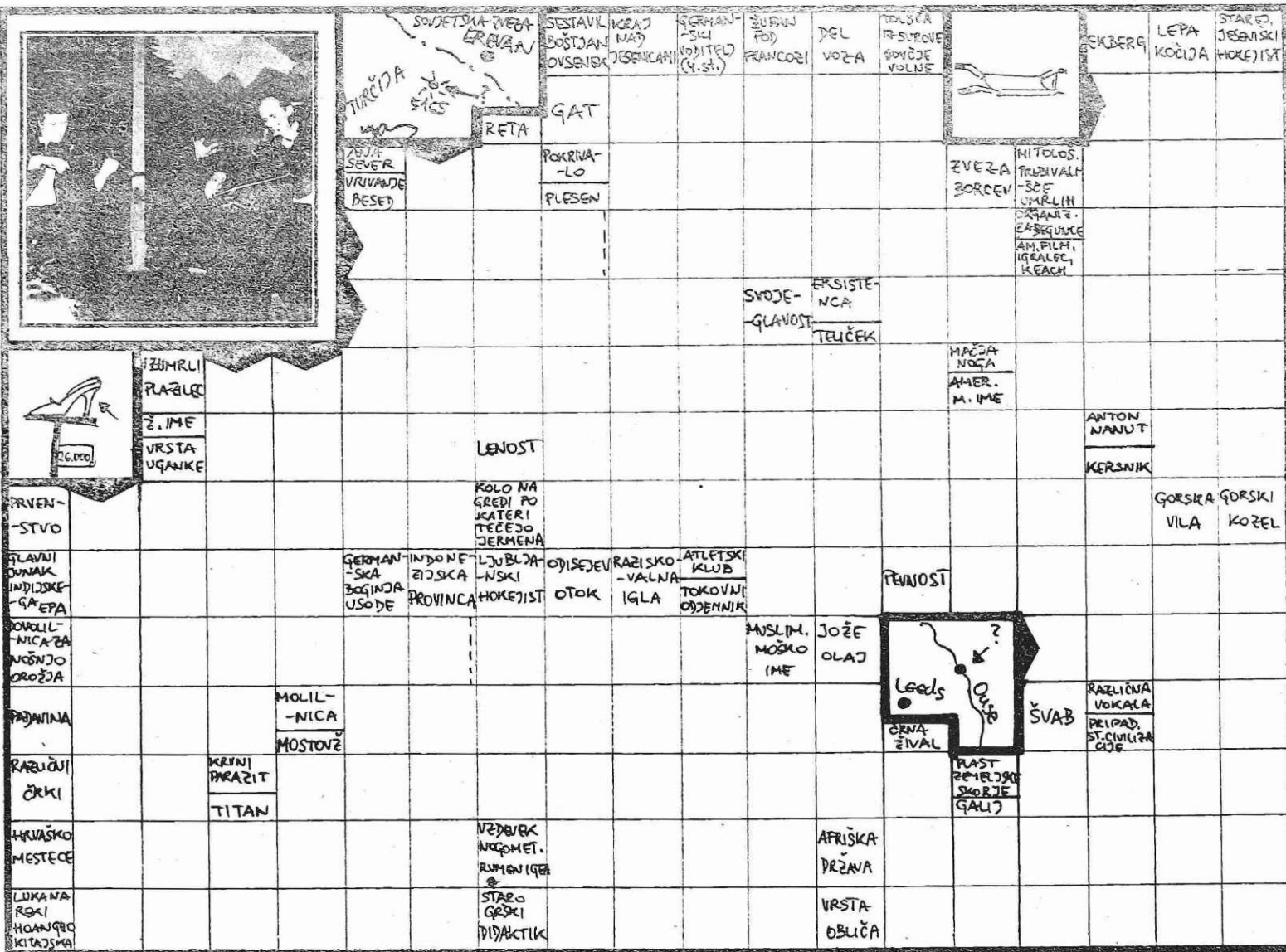
Proslava za dan žena na Krušici

Člani DPD Svoboda Ivan Krivec Hrušica bodo v soboto, 5. marca ob 17. uri v dvorani doma pripravili proslavo ob 8. marcu — dnevu žena. V kulturnem programu bodo nastopili člani folklorne skupine KUD Jaka Rabič Dovje — Mojsitrana, otroci iz vrtca na Hrušici in člani DPD Svoboda Ivan Krivec.

Prisava of the woman

Društvo upokojenecv Jesenice vabi žene, članice društva, na proslavo mednarodnega dneva žena. Proslava bo v ponedeljek, 7. marca, ob 18. uri v domu društva na Jesenicah, Pod gozdom 13. Pričakujemo številno udeležbo.

Izvršni odbor društva

Hokejski pregled

Hokejska sezona 1987/88 se počasi izteka. V tem tednu bo zaključeno še tekmovanje za jugoslovanski hokejski pokal, zaključeno je tekmovanje mladinskih ekip, konec tedna pa bo na Jesenicah še zaključni turnir za državne pionirske naslove. Hokejski Jesenice so osvojili 23. naslov državnih prvakov in se uvrstili v polfinalne tekmovanja za jugoslovanski pokal.

Mladinci Kranjske gore Gorenjke so v finalni skupini tekmovanja za državno prvenstvo osvojili 3. mesto, kar pa je glede na razlike vsekakor premalo in opozorilo, da je mladim treba posvetiti še več pozornosti.

Končni vrstni red:

Kompas Olimpija	6	6	0	0	55:11	12
Partizan	6	4	0	2	40:22	8
Kr. gora Gorenjka	6	2	0	4	21:33	4
Cr. zvezda	6	0	0	6	12:62	0

Na 5. mestu so mladi hokejski Triglav iz Kranja, sledijo pa Medveščak Gortan, Cinkarna in Bosna.

Pionirji Jesenic, pod vodstvom Janeza Mlakarja, so osvojili naslov slovenskih prvakov, konec tega tedna pa bo na Jesenicah še zaključni turnir za naslov državnega prvaka. Zanj se bodo potegovala ekipe Crvene zvezde, Vojvodine, Zagreja iz Zagreba in Jesenic. Eden od resnih favoritov so prav naši mladi hokejski. Dodati je še treba, da je zaključni turnir, ki se bo začel v petek popoldne in končal v nedeljo dopoldne, imenovan memorial Jožeta Gradišarja, v spomin na mladega hokejista iz Ljubljane, ki je marca 1983 umrl med pripravami mladinske državne reprezentance v Sarajevu.

Kranjska gora-Gorenjka : Cinkarna 5:2 (3:2, 1:0, 1:0)

Jesenice 27. februarja — tekma pionirskih ekip za prvenstvo SRS — sodnika Razingar in Pristov — kazni Kr. gora 4 minute, Cinkarna 2 minuti — strelci golov Skrt, Lotrič, Karahodžić, Breme in Kranjc.

Jesenice : Zagi 8:3 (0:2, 5:0, 3:1)

Jesenice, 27. februarja — tekma pionirskih ekip za prvenstvo SRS — sodnika Pristov in Čučuk — kazni Jesenice 10 minut, Zagi 4 minute — strelci golov: Jan 3, Omerzel 2, Sodja, Pretnar in Smolej pol.

Kranjska gora-Gorenjka : Bled 13:2 (1:1, 7:0, 5:1)

Jesenice, 27. februarja — tekma za člansko prvenstvo SRS — sodnika Pristov in Čučuk — kazni Kr. gora 4 minute, Bled 4 minute — strelci golov za Kr. goro: Crnovič, Kamšek, Lah Miha in Lah Marko po 2, Jeklič, Smolej, Jan, Šturm in Kunčič po 1 — za Bled Lazar in Potočnik.

Crvena zvezda : Kr. gora-Gorenjka 4:9 (1:6, 3:0, 0:3)

Beograd 28. februarja — tekma za državno prvenstvo mladincev — sodniki Priboj (glavni), Vidič in Gavrovič — kazni Kr. gora 11 minut — strelci golov: Poženel 4, Smolej 2, Kalan, Kamšek in Mlakar po 1.

PROGRAM TEKEM ZA DRŽAVNO PRVENSTVO PIONIRJEV

Petek 4. marca

ob 16. uri Jesenice : Zagi
ob 17.50 otvoritev prvenstva
ob 18. uri Cr. Zvezda : Vojvodina

Sobota 5. marca

ob 11. uri Vojvodina : Zagi
ob 17. uri Jesenice : Cr. Zvezda

Nedelja 6. marca

ob 9. uri Zagi : Cr. Zvezda
ob 11. uri Vojvodina : Jesenice
ob 13. uri zaključek in podelitev priznanj

Vstop na vse tekme je prost!

Za mladi rod hokejistov

V mesecu marcu bomo pričeli s prodajo darilnih lističev za razvoj mladih hokejistov na Jesenicah. Pridobljena sredstva bodo porabljena za organizacijo in opremo pionirjev v hokejski šoli pri HK Jesenice.

Menimo, da si vsi še naprej želimo najvišjih uvrstitev naših hokejistov, zato že danes skrbimo za naraščaj.

Darilni lističi bodo v prodaji v vseh kioskih, trgovinah in gostinskih lokalih.

KUPITE JIH ŠE VI — ZA BOLJŠI JUTRI NAŠEGA HOKEJA!

Hokejska šola pri HK Jesenice organizira

sklepno prireditev hokejske šole in pionirskih moštev v sezoni 1987/88,

ki bo v hokejski dvorani v Podmežakli v soboto, 12. marca, ob 17. uri. Sodelovali bodo pionirji hokejske šole ter pionirski moštvi HK Jesenice in HK Kranjska gora. Vsi nastopajoči vam bodo pokazali pridobljeno hokejsko znanje, ki pripelje hokejista v najvišjo pionirsko selekcijo.

Svoje znanje bodo pokazali tudi mladi umetnostni drsalci Jesenic.

Vabimo mladino in starše ter ostale prijatelje hokeja na Jesenicah!

Popravek vrstnega reda za tekmovanje v veleslalomu Železarne

Na tekmovanju v veleslalomu Železarne Jesenice je v kategoriji žensk od 40 do 50 let pri razglasitvi rezultatov prišlo do napake. Tretje mesto je osvojila Albina Tušar — KSI, s časom 35.05 in ne Nartaja Krauthaker — Vzdrževanje, s časom 29.98, kot je bilo objavljeno v prejšnji številki Železarja. Do napake je prišlo, ker je tov. Krauthakerjeva pomotoma uvrščena v to starostno kategorijo, namesto v kategorijo od 30 do 40 let.

Za napako se opravičujemo. referent za športno rekreacijo

Obvestilo

Na sindikatu Železarne imamo še nekaj smučarskih kart za žičnico KOBLA, po ceni 6.000 din.

Interesente prosimo, da jih čimprej dvignejo.

Obenem tudi obveščamo, da smučarskih kart za GORNJE-SAVSKO DOLINO za spomladanske mesece 1988 ne bo več v prodaji.

sindikatu Železarne

Namiznoteniška tekmovanja se nadaljujejo

To soboto so se nadaljevala prvenstva SRS, in sicer za ekipe mladincev v Mariboru in za ekipe mladink v Ljubljani. V Mariboru se je zbralo osem najboljših ekip, med katerimi so bili tudi naši mladinci v postavi: Robert Ferbežar, Željko Šmitran, Zmago Pem in Goran Džukić, ki so si pravico nastopa pridobili z osvojitvijo naslova gorenjskih prvakov. V predtekmovalni skupini so izgubili dvoboj s Soboto iz Murske Sobotice z 0 : 5 ter s Strojno Maribor s 3 : 5. Premagali pa so ekipo Polikema Olimpije 2 s 5 : 3. V nadaljevanju tekmovanja so igrali za 5. do 8. mesto in izgubili še s Soboto 2 z 1 : 5 ter premagali ekipo Izole s 5 : 1. Tako so osvojili šesto mesto. Najboljši posameznik je bil Robert Ferbežar z osmimi zmagami.

Dekleta Jesenic v postavi Barbara Markež, Vanja Klemenc, Urška Samar, Mojca Smolej in Tina Zupančič pa so nastopile na podobnem turnirju v Ljubljani. V predtekmovalni skupini so izgubile s Polikem Olimpijo 0 : 5, z Ilirijo iz Ljubljane 1 : 5 ter s Semedelo iz Kopra 3 : 5. Nato so v boju za 5. do 8. mesto premagale Polikem Olimpijo 2 s 5 : 0 ter Petovijo iz Ptuja s 5 : 4 in tako osvojile šesto mesto. Najboljša posameznica je bila Barbara Markež z osmimi zmagami.

Zadnji teden se je pričel tudi spomladanski del gorenjske lige za člane in pionirje. Odigran je bil jeseniški derbi med člani Murove in Jesenic. Dvoboj se je končal z zmago Jesenic s 7 : 3, z istim rezultatom pa so člani Jesenic premagali tudi ekipo Križev. Ekipo članov Murove pa je igrala neodločeno 5 : 5 z ekipo LTH Kondor iz Škofje Loke. Za ekipo Jesenic so bili najbolj uspešni: Robert Babič, Rudi Buh in Marko Zore, za ekipo Murove pa Slavko Legat in Armando Podbregar ob delni pomoči Francija Šranca.

V pionirski ligi, ki je bila to pot prvič organizirana, je prva ekipa Jesenic v postavi Tomaž Vadjunec, Luka Klemenc in Blaž Cop izgubila s Triglavom iz Kranja z 1 : 5. Druga ekipa Jesenic v postavi brata Tomaž in Matija Buh, Dejan Kocijančič in Miha Oblak je izgubila jeseniški derbi proti ekipi Murove z 0 : 10 ter proti ekipi Save iz Kranja s 4 : 6.

/S/

Radovljiškim košarkarjem slabo kaže

V končnici košarkaškega tekmovanja II. slovenske lige (play off) so košarkarji KK Radovljica manj uspešni, kot je bilo pričakovati. Na gostovanju v Trebnjem so 20. februarja izgubili s tamkajšnjim moštvom KK Unitehna z izidom 110 : 59, polčas 60 : 95. Za poraz sta bila delno zaslužna tudi pristranska sodnika, zlasti Mlinar iz Cerknice. V soboto, 27. februarja, pa so Radovljičani doma doživeli poraz proti moštvu KK Medvode z izidom 81 : 98, polčas 40 : 45. Koše na sobotni tekmi za KK Radovljica so dali: Stojinšek 21, Grahovac 20, Dežman in Škrjanec po 13, Erman 7, Novak 5 in Spaseski 2. V soboto, 5. marca, gostujejo Radovljičani na vročem igrišču v Ajdovščini pri KK Frutal.

JR

Vabilo

Odbor Balinarske sekcije KRES vabi vse svoje člane na sestanek, ki bo v soboto, 5. marca, ob 18. uri v prostorih bifeja Nevenka na Kresu.

Judo

Na Jesenicah je bilo v nedeljo 2. kolo II. SJL. Nastopili sta še ekipi Gorišnica in Triglav. Zmagovalec turnirja so judoisti Gorišnice — 4 točke, Jesenice — 2 točki in Triglav — brez točke. Posamezni dvoboji:

Triglav — Gorišnica 0:14 (0:70)
Jesenice — Triglav 13:1 (46:0)
Gorišnica — Jesenice 12:2 (57:10)

V soboto potuje ekipa v Slovenj Gradec, kjer bo 3. kolo. Rezultati so pričakovani in ekipa si počasi nabira izkušnje za nadaljnja ekipna tekmovanja.

Ob tej priložnosti bi se zahvalili Kartonaži Cvetkovič za izdelavo diplom in Univerzali Jesenice za odobritev prevoza s kombijem na tekmovanja.

Uspel kurirski smuk na Pristavi

V čudovitem vremenu so v nedeljo na Pristavi v Javornškem rovtu uspešno organizirali 34. meki karavanških kurirjev. Prizadevni organizatorji, člani krajevnih organizacij ZB NOV, TVD Partizan in drugih organizacij iz krajevnih skupnosti Javornik-Koroška Bela, zaslužijo vse priznanje. Letošnja zima jim je namreč povzročila veliko težav zaradi pomanjkanja snega. Tudi tokrat so imeli precej težav, vendar so ob pomoči graničarjev in drugih ljubiteljev smučanja dobro pripravili progi Borec in Kurir na Pristavi. Ob tem je treba poudariti, da je ta zimska smučarska prireditev, organizirana v spomin na 51 padlih kurirjev med NOB v Karavankah, izredno priljubljena med ljubitelji smučanja. To je potrdila tudi letošnja udeležba, saj je nastopilo več kot 200 tekmovalcev in tekmovalcev. Posebno je bila razveseljiva lepa udeležba nekdanjih borcev, učencev osnovnih šol, pripadnikov JLA, milice, ZSMS in drugih organizacij.

V krajevni skupnosti Javornik-Koroška Bela vsako zimo zares živijo s to športno prireditvijo, s katero na najbolj neposreden način ohranjanju izročila revolucionarne preteklosti s tega območja. Za večletno uspešno delo pri organizaciji in izvedbi smuka karavanških kurirjev so letos podelili tudi več priznanj. Prejeli so jih: Doroteja Smolej, Dušan Šega, Ruža Rožić, Janko Rabič, Alojz Noč, Jože

Resman, Jože Pekelj-Krištof, IV. brigada VDV-odbor za Gorenjsko in Občinski odbor ZB NOV Jesenice. Knjižne nagrade za uspešno delo pri izvedbi letošnjega tekmovanja pa so prejeli: Mirko Bertonec, Matjaž Kalan, Ivan Kambič, Stanko Noč in Ivan Tušar.

V posameznih kategorijah so zmagali pri članicah Zveze borcev Angelca Šmir z Bleda, pri članih zveze borcev do 60 let Jože Klinar z Jesenic, nad 60 let Matevž Lukanc iz Trzica. Tudi ekipno so bili najboljši borci iz Trzica.

V kategoriji enot milice, civilne zaščite je bil med posamezniki najboljši Jan Kovačič, Civilna zaščita Žirovnica, ekipno pa Postaja milice Kranj.

V kategoriji enot teritorialne obrambe JLA in ZRVS je bil med posamezniki najboljši Dušan Gorišek, teritorialna obramba Radovljica. Tudi ekipno so slavili člani teritorialne obrambe Radovljica.

Med ekipami zveze socialistične mladine je med posamezniki zmagal Rudi Hrovat iz Zgoše, ekipno pa je zmagala osnovna organizacija Zveze socialistične mladine Zgoša.

Med ekipami osnovnih šol so med posamezniki zmagali: Andreja Gašperin, Črt Slivnik in Špela Gašperin, vsi Koroška Bela, in Gorazd Bergant, osnovna šola Prežihov Voranc Jesenice. Ekipno je zmagala osnovna šola Tone Čufar Jesenice.

J.R.

Zimski pohod na Snežnik

Planinsko društvo Jesenice vabi na 14. zimski pohod na Snežnik v nedeljo, 13. marca.

Odhod bo ob 5. uri z avtobusom izpred zdravstvenega doma, vračali se bodo ob 17. uri.

Cena prevoza za člane PD Jesenice je 4.500 din, za vse ostale udeležence pa 6.500 din.

Prijave sprejemajo v pisarni PD Jesenice do četrta, 10. marca. Vabljeni!

Na državnem mladinskem prvenstvu v alpskih disciplinah naši smučarji osvojili kar šest kolajn

Na državnem mladinskem prvenstvu v alpskih disciplinah so smučarji iz klubov jeseniške občine osvojili kar šest medalj. Najuspešnejši je bil Jure Košir iz ASK Kranjske gore, ki je osvojil zlato in bronasto kolajno.

Letošnje državno prvenstvo za mladince so organizirali smučarski delavci iz SK Radovljice, Bleda in Bohinja, in sicer v dneh od 19. do 21. februarja v Kranjski gori. To prvenstvo je bilo najprej predvideno na Koblji, vendar je bilo zaradi pomanjkanja snega prestavljeno v Kranjsko goro. Kranjska gora je zaradi svojega vadbenege poligona in priprave prog na poligonu, v letošnji sezoni prevzela vsa pomembnejša tekmovanja. Dejstvo je, da če ne bi imeli poligona, na katerem je še v večini umetni sneg, ne bi bil okrnjen samo koledar smučarskih tekmovanj, temveč bi bili tudi naši smučarji manj uspešni.

Prvi dan tekmovanja je bil na vrsti superveleslalom, in sicer po progi čez »S« v Brstino. V tej disciplini je med mlajšimi mladinci zmagal Jernej Kobler iz SK Jesenice, Teodor Albreht iz ASK Kranjske gore pa je bil tretji. Jure Košir iz ASK Kranjske gore je imel sicer drugi čas, a je bil nepravilno diskvalificiran. Ker so predstavniki iz ASK Kranjske gore zamudili rok pritožbe, je diskvalifikacija obveljala. To je bil lep primer, kako nekater trenerji (SK Tržič) uporabijo vse mogoče prijeme, da bi bili njihovi tekmovalci uspešnejši.

V veleslalomu so bili naši smučarji najuspešnejši. Petra Pirc iz SK Jesenice je

bila tretja, Aleš Brezavšček iz SK Maribor prvi in Jure Košir iz SK Kranjske gore tretji.

V slalomu, ki je bil na sporedu zadnji dan, je prvo mesto osvojil Jure Košir, ki je bil z doseženim rezultatom tudi tretji pri starejših mladincih, kjer je slavil Gregor Grile iz Kranja.

Vsa tri tekmovanja so bila tudi FIS tekmovanja, zato so si mladi smučarji pomembno izboljšali FIS točke. V okviru FIS tekmovanja je v veleslalomu zmagal Sašo Robič z Jesenic pred Avstrijcem Zechnerjem. V slalomu pa je bil prvi Urban Planinšek iz Maribora, Sašo Robič pa je izpadel.

DŠRI Železarne Jesenice v sankanju

V soboto, 27. februarja, je komisija za športno rekreacijo pri konferenci osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice nadaljevala z DŠRI v sankanju. Kljub izredno slabemu vremenu (vetru in snegu) smo ob pomoči Sankaškega kluba Jesenice tekmovanje le izvedli.

REZULTATI:

Ženske nad 35 let (sodelovalo je 13 tekmovalk): 1. Andreja Mahnič, E-T-N, 1:50.96, 2. Milena Lužnik, E-T-N, 1:52.33, 3. Milana Vister, Jeklarna 2, 1:57.89.

Ženske do 35 let (sodelovalo je 8 tekmovalk): 1. Bojana Lavtizar, Jeklarna 1, 1:48.44, 2. Irena Razingar, Jeklarna 2, 1:56.25, 3. Saša Kofler, FRS, 1:58.20.

Moški nad 50 let (sodelovalo je 7 tekmovalcev): 1. Vlado Repe, Strojne delav., 1:42.52, 2. Anton Noč, Valj. deb. ploč., 1:44.64, 3. Franc Hrovat, Livarna, 1:54.12.

Moški od 40 do 50 let (sodelovalo je 11 tekmovalcev): 1. Alojz Cesar, Valj. blum. štek 1:44.36, 2. Karel Girandon, Livarna, 1:46.35, 3. Jože Kobentar, KSI, 1:46.46.

Moški od 30 do 40 let (sodelovalo je 34 tekmovalcev): 1. Zvone Kalan, E-T-N, 1:29.13, 2. Janez Branc, Centr. del. vzdr., 1:31.86, 3. Peter Kikelj, E-T-N, 1:32.75.

Moški do 30 let (sodelovalo je 27 tekmovalcev): 1. Roman Kolman, E-T-N, 1:20.61, 2. Janez Babič, E-T-N, 1:21.48, 3. Janez Lendero, Valj. blum. štek., 1:32.43.

Obvestilo

Drsalni klub Jesenice organizira tečaj drsanja za otroke od 4. do 7. leta starosti od 1. marca dalje do konca sezone. Cena tečaja je 15.000 din.

Urnik tečaja:
ponedeljek od 11.45 do 12.30
torek od 11. do 12. ure
četrtek od 12. do 13. ure
petek od 12. do 13. ure.

Po uspešno zaključenem tečaju drsanja se bodo otroci lahko vpisali v Drsalni klub Jesenice. Tako se bodo pridružili aktivnim drsalcem — tekmovalcem.

Jesen

Na konti

V pri
dobrimi
domači
in na rezult
izvodenje
105,5 %. Š
Železarne
zmanjšal
Izvor

Nekolik
skupne
100,2 %. C
ji zaradi
klarni 2.
sec mare

V tej
skupne p
vo kvalit
sno prim
da za ner
Kontili
mesec od
je zavod
tih gredi
filov zara
zalag. Te
EO kvali

Zaradi
četku me
in zastoj
program
livu je bil

Z gosp
dena sku
sežena 10
daja. Na
77,0 % na

TOZI

V tej T
bro. Pri s
tivnem p
spodarsk
sežen 10
16,9 % v
tem se je
za 8,0 %